

bb 127. / nyers rezső... 1. folyt./-ju

- romániában kölcsönösen tájékoztattuk egymást gazdaságpolitikai irányvonalunkról, gazdaságirányítási módszereinkről. a gazdaságirányítás számos kérdésében, nézeteink hasonlóak. figyelembe kell azonban venni, hogy nagyon jelentős kérdésekben Magyarország és Románia gazdasági adottságai különbözőek, s e különböző adottságok között alakítjuk ki gazdaságirányításunk rendszerét. helyes, hogy valamennyi párt az országa sajátosságainak leginkább megfelelő gazdaságpolitikát követi. tárgyalásainkat hasznosnak tartom, a légkör szívélyes volt, - fejezte be nyilatkozatát nyers rezső. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1969. március 19.

mai bb 118. sz. hírünk / újabb párt és kormányküldöttségek érkeztek a tanácsköztársaság évfordulójának ünnepségeire/ utolsó két bekezdésének embargóját feloldjuk, a jugoszláv delegáció megérkezett. /mti/

- v é g e -

21.25/34

g1³⁰no

-74-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 20.

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1969. március 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kállai gyulának, az mszmp politikai bizottság tagjának, az országgyűlés elnökének beszédét. a beszéd csütörtökön délután a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából a parlamentben rendezendő ünnepségen hangzik el.

a beszéd embargós, csak a feloldás után használható fel. /mti/

bb 1. kállai gyula beszéde

tisztelt ünnepi ülés!
kedves elvtársnők és elvtársak!
kedves vendégeink!

a mai napon ünnepeljük a magyar nép ujabbkori történelmének kiemelkedően nagy jelentőségű eseményét, a tanácsköztársaság, teljes nevén a magyarországi szocialista szövetséges tanácsköztársaság, megalakításának 50. évfordulóját.

napjaink szocialista magyarországa - amely folytatta és teljes diadalra vitte a fél évszázaddal ezelőtt megkezdett nagy ügyet - tisztelettel és megbecsüléssel adózik történelmi elődjének: meghajtja zászlaját az első magyar proletárdiktatura hősei előtt.

/folyt.köv./

-1-

Ro

bb 1. /kállai gyula... 1. folyt./-szb

önfeláldozó harcuk a munkásosztály, a dolgozó nép hatalmának kivívásáért és megtartásáért, a magyar nemzet felemelkedéséért örök érvényű példája a marxi-lenini eszmék erejének, a szocializmus felsőbbrendűségének, az igazi hazafiságnak és emberségnek. uttörő tetteik eredményei és tapasztalatai értékes segítséget és meg-megújuló erőt adnak a jelen feladatainak megoldásához - a szocialista Magyarország teljes felépítéséhez.

tisztelt ünnepi ülés!

a társadalom átalakításáért

másfél esztendeje ünnepeltük félévszázados jubileumát annak, hogy a nagy októberi szocialista forradalom győzelme hírül adta a világnak: új korszak kezdődött az emberiség történetében. véget ért a kizsákmányoló rendszerek egyeduralma, az emberiség egyrésze megkezdte a szocialista társadalom, a szabad, boldog, emberhez méltó élet megteremtését. a nagy októberi szocialista forradalom lelkesítő példája nyomán az egész világon felindultak a forradalmi mozgalmak. világszerte milliók és milliók hirdették a legnépszerűbb jelszót: „kövessük az orosz példát - teremtsük meg a szovjet hatalmat!”, a forradalmi hullám hazánkban érte el leghamarabb tetőpontját: a nagy októberi szocialista forradalom győzelme után először a magyar munkásosztály vívta ki hatalmát, és teremtette meg a szocialista tanácsköztársaságot. ez a tett jogos nemzeti büszkeségünk, szocialista hazafiságunk egyik legfontosabb történelmi forrása.

nemrégiben, ugyancsak e helyen ünnepeltük az őszirózsás, polgári-demokratikus forradalom félévszázados jubileumát. e forradalom hozzájárult a népek börtönének, a gyűlölt osztrák-magyar monarchiának a megdöntéséhez, megteremtette az önálló magyar köztársaságot és polgári demokratikus szabadságjogokat vívott ki. mindez a dualizmus évelhez, a földbirtokosok és dzsentrik korlátlan uralmához képest nagy lépést jelentett előre. ilyen társadalmi-politikai viszonyok között lehetővé vált, hogy a munkásosztály, s a vele szövetséges erők kemény harc árán, szabadabban szervezkedjenek a forradalom továbbfejlesztésére. a polgári demokratikus köztársaság - számos vezetőjének, s mindenekelött károlyi mihály-nak becsülete, emberi helytállása és jóakarata ellenére - már nem volt alkalmas a felgyülemlett társadalmi és politikai problémák megoldására.

/folyt.köv./

-2-

Ro

bb 1. /kállai gyula... 2. folyt./-szb

1918. végén, 1919. elején a háboruban vesztes ország gazdasági, társadalmi és politikai élete felbomlott. a régi uralkodó osztályok, a földbirtokos arisztokrácia és a nagyburzsoázia ellenségesen álltak szemben az őszirózsás forradalomban megalkult köztársasági renddel, s különösen az öntudatra ébredt tömegekkel. mindent elkövettek - és nem is sikertelenül, - hogy a kormányt fegyveres fellépésre sarkantsák a földfoglaló parasztok, a munkások és hivatott vezetők, a kommunisták ellen. emellett titkos ellenforradalmi szervezkedésbe kezdtek.

a polgári-kispolgári-szociáldemokrata blokkot képviselő kormány az antant-imperializmus erős nyomása alatt állt, s hiába próbált meg manőverezni - a nyomást nem sikerült csökkentenie. még a leghaladóbb polgári demokraták is a „területi integritás”, vagy legfeljebb valamiféle „keleti svájc”, utópisztikus államát melengették olyan időben, amikor az országban élő nemzetek határozottan az elszakadást követelték - s ehhez megkapták a győztes antant támogatását.

a magyar nemzet sorsa olyan fejlődést követelt, amelyet az adott válságos helyzetben már semmiféle polgári politika nem tudott kielégítően megvalósítani, csak a nemzetközi proletáriátussal szövetkezett magyar munkásosztály politikája. a történelem már a szocialista forradalmat, a munkásosztály hatalmának megteremtését tüzte napirendre.

a magyar munkásosztálynak és parasztságnak, a haladó értelmiség legjobbjainak elvülhetetlen érdeme, hogy idejében felismerték ezt a szükségszerűséget. létrehozták a munkásosztály élcsapatát, a hatalomért vívott harc legfőbb fegyverét, a kommunista pártot, amelynek megalakulása fordulópontot jelentett a hazai munkásmozgalomban. a párt a marxi-lenini eszmék következetes terjesztője, a tömegek forradalmának tudatos szervezője és vezetője lett. világos célt tűzött a nép elé: olyan célt, amelynek elérése jelentette az egyedüli megoldást, az egyedüli győzelmet az akkori Magyarország számtalan társadalmi betegségéből.

/folyt.köv./

-3-

Ro

bb 1. /kállai gyula... 3. folyt./-szb

erre az időre a tőkés kizsákmányolás, s a rettenetes népirtás, a világháború ellen vívott harcokban, sztrájkokban és tüntetéseken megedződött és megizmosodott a magyar munkásosztály. forradalmi szellem hatotta át a parasztság többségét is, amely a földesuri kizsákmányolás, a nagybirtok ellen vívott több évtizedes harcban kereste a szövetséget a városi dolgozókkal. érthető tehát, hogy a fiatal kommunista párt tevékenysége nyomán a leninizmus alapvető politikai eszméje: a proletárdiktatura s a tanács hatalom megnyerte a munkásosztály és a szegényparasztság döntő többségét. ezzel nemcsak a kommunisták, hanem a baloldali szociáldemokraták is egyetértettek. az események ilyen alakulása, s a tömeghangulat nyomán 1919. márciusára a szociáldemokrata pártban a kommunistákkal való összefogás s a pártegyesülés hívei kerültek tulsúlyba.

a hatalmi viszonyok tehát már a diktatura kikiáltása előtt lényegesen eltolódtak a nép javára. a munkás- és katonatanácsok mind budapesten, mind vidéken a hatalom igazi birtokosaként léptek fel. a gyárakban és üzemekben megnövekedett az üzemi tanácsok szerepe. a falvakban ujult erővel lángolt fel a harc a földesurak zsarnoki uralma, s a parasztságot fojtogató nagybirtok ellen.

amikor a károlyi kormány az ismeretes vix-jegyzék átadása után lemondott, s a hatalmat átengedte a magyar munkásosztálynak, csak az országban reálisan kialakult helyzetet, az osztályharcban ténylegesen kialakult erőviszonyokat ismerte el.

1919. márciusában a magyar munkásosztály magára vállalta a legnehezebb történelmi feladatot. vállalta, hogy a rendkívüli kedvezőtlen külső és belső körülmények között a dolgozó nép javára oldja meg az évszázadokon át felgyülemlett társadalmi és nemzeti problémákat, hogy következetesen megvalósítja a dolgozó osztályok társadalmi forradalmát, hogy megvédi az ország függetlenségét és a szocializmus új világába vezeti el nemzetünket.

vajon mi adott erőt a magyar munkásosztálynak e gigantikus feladatok vállalásához? mindenekelőtt az, hogy

/folyt.köv./

Bz

bb 1. /kállai gyula... 4. folyt./-szb

- a magyar történelem évszázados társadalmi-politikai küzdelmeiből a haladás folytatójaként lépett elő, s a szocialista forradalomért küzdve dózsa györgy, rákóczi ferenc, kossuth lajos, petőfi sándor, táncsics Mihály örökségét váltja valóra;

- tudta, hogy a nép felszabadítását, a nemzet felemelkedését csak pártja vezetésével a burzsoázia és a földesurak elleni elszánt osztályharcban valósíthatja meg - de tudta azt is, hogy ebben a küzdelemben szövetségese minden elnyomott és kizsákmányolt dolgozó, s éppen ezért a legszélesebb nemzeti egységet alakíthatja ki;

- magát a világ munkásosztálya, saját forradalmát pedig a proletár világforgalom részének tekintette, a marxizmus-leninizmus elveit követve, internacionalista volt, s örök szövetséget kötött az orosz proletáriátussal, a lenini bolsevik párttal, szovjetországgal, a kibontakozó világforgalom példát mutató központjával.

1919-ben, másfél évvel a nagy októberi szocialista forradalom győzelme után, - a világon másodikként Magyarországon győzött a proletárdiktatura.

a magyar munkásosztály győzelme igazolta, hogy az oroszországban győztes szocialista forradalom, s annak vezérlő eszméje, a leninizmus nem elszigetelt, sajátos orosz jelenség, aminek a polgári világ ideológusai és a munkásság opportunistá vezérei hirdették, hanem nemzetközi érvényű, törvényszerű társadalmi folyamat és tanítás, amelyet ideig-óráig talán késleltetni lehet, de feltartóztatni lehetetlen, mert 1917. októbere óta az emberiség fejlődésének fő áramát képviseli.

a magyarországi tanács hatalom megteremtése egyúttal igazolja azt a törvényszerűséget is, hogy a proletárdiktatura elkerülhetetlen lépcsőfoka a szocialista társadalom megteremtésének, bár kivívásának harci utjai és formái különbözhetnek. a szocialista hatalmat nálunk fegyveres felkelés nélkül, ebben az értelemben békés úton teremtettük meg, de az akkori körülmények között ez mégsem a parlamenti harc formájában zajlott le és nem is volt „békés belenövés”, amit akkoriban - s azóta is - a jobboldali reformizmus hirdet.

/folyt.köv./

Bz

bb 1. /kállai gyula... 5. folyt./-8

a hatalom megszerzése éles osztályharcban ment végbe, amelynek során a fiatal kommunista párt rövid idő alatt a szocialista forradalom célja és programja mellé tudta állítani a társadalmi és politikai változást sürgető munkás, paraszt, értelmiségi és katona tömegeket. Létrehozta a burzsoá parlamenttel szembenálló új hatalmi szerveit: a munkás-paraszt- és katona-tanácsokat, s a hatalom központi szervét - a forradalmi kormányzótanácsot.

ebben több tényezőnek volt szerepe, amelyekre ma is érdemes felfigyelni:

a burzsoázia elvesztette hatalmi apparátusának gerincét, a hadsereget. a hadsereg zöme - a katonaruhába bujtatott munkások, szegényparasztok, kis- és középparasztok a forradalom oldalára állottak.

a burzsoázia elvesztette utolsó politikai bázisát is a tömegekben. a reformizmus - amelyet a burzsoázia oly sokszor sikeresen felhasznált a tömegmozgalmak leszerelésére - 1919. márciusára átmenetileg elszigetelődött. igaz, később, amikor a győztes forradalomnak szembe kellett néznie a nehézségekkel, az imperialista támadással, a pártba került reformisták ingadozása és árulásba torkolló megalkuvása súlyos nehézségeket okozott. éppen ezért, a párt lenini jellegének megerősítése, s az oppozitívakkal való szembefordulás követelménye már a júniusi pártkongresszuson nagy erővel jelentkezett.

jóllehet, 1919. márciusában a hatalom békés uton került a munkásosztály kezébe, a burzsoázia elleni fegyveres harc mégsem került le a napirendről. március 21-re a burzsoázia és szövetségesei annyira elszigetelődtek, hogy kénytelenek voltak tehetetlenül nézni a hatalomátvételt, de már a proletárdiktatura első napján, összefogva a nemzetközi reakció erőivel, megkezdték az előkészületeket arra, hogy „békés vereségüket”, - fegyveres győzelemmé változtassák.

/folyt.köv./

B

bb 1. /kállai gyula... 6. folyt./-szb

kedves elvtársak!

nehéz lenne még csak felsorolni is a tanácsmagyarország fennállásának dicsőséges 133 napja alatt hozott intézkedéseket, amelyek mind a munkások, a parasztok, az értelmiségiek - a dolgozó ember javát szolgálták.

a tanácsköztársaság a nép valóságos hatalma volt, amit az általános, egyenlő és titkos választójog alapján megtartott választások törvényesítettek. szabad választásokat először ekkor, 1919. áprilisában tartottak magyarországon. a tanácshatalom által ellenőrzött területeken 1910-ben csak hétszázezer embernek volt szavazati joga. 1919-ben viszont ugyanitt négy és félmillió ember szavazhatott. ekkor szavaztak magyarországon először a nők és a 18 éven felüli fiatalok. minden dolgozó férfi, nő és fiatal élhetett - és élt is - az állami szervek megalkotásához, ellenőrzéséhez, s a munkájában való részvételhez fűződő jogával. alkotmányos jogokat a tanácsköztársaság adott a népnek először hazánkban.

a tanácsköztársaság köztulajdonba vette a kisipar kereteit meghaladó ipari, bánya- és közlekedési üzemeket, s azokat az egész proletáriátus vezetése és az illető üzem munkásságának ellenőrzése alá helyezte.

egy csapással kívánt végezni a magyarországi reakció évszázados fellegváróival, s a milliós falusi tömegek nyomorának forrásával: a nagybirtokokkal. a forradalmi kormányzótanács ki-mondotta: nem lehet földtulajdona annak, aki nem dolgozik - ma gyarország földje a dolgozók társadalmáé. minden közép- és nagybirtokot, valamennyi felszerelésével együtt köztulajdonba vettek, s megművelésre a mezőgazdasági proletáriátus szövetkezeteinek adták át. a nagybirtokot a tanácsköztársaság nem osztotta fel, de ahogy az idő haladt, a vezetők körében egyre többen képviselték azt az álláspontot, hogy az agrárpolitikát a szegény- és középparasztok közötti földosztással kell folytatni. a földosztás intézményes megvalósítására azonban már nem maradt idő.

/folyt.köv./

B

bb 1. /kállai gyula... 7. folyt./-szb

a tanácsköztársaság vezetői is tudták, hogy a termelőeszközök köztulajdona, a burzsoázia és a földesurak kisajátítása csak a kedvező feltételeket teremti meg a tömegek élet-színvonalának emelkedéséhez. a jólét forrása - a kizsákmányolás korlátaitól megszabadult alkotó munka! ezért adták ki a ma is érvényes nagyszerű jelszót: csak a szocialis termelésből fakad a jólét! nagyon helyesen írta varga jeno, a népgazdasági tanács elnöke: „azzal minden proletárnak tisztában kell lennie, hogy proletárjólét csak többtermelés útján lehetséges... több kenyér, több hús, több ruha, jobb butor, szép könyv csak úgy juthat mindenkinek, ha a termelés gyors ütemben emelkedni fog. a szocializálás csak úgy hozza meg a kívánt eredményt, ha nagyarányu többtermelés jön nyomába.,,

a tömegek élete megváltozott. emelkedett az életszínvonal - nőttek a fizetések, a tanácshatalom megteremtette a dolgozók társadalmi biztonságérzetét. magyarországon ekkor iktatták először törvénybe a nyolcórás munkanapot, bevezették az évi fizetéses szabadságot, kiterjesztették a társadalombiztosítást minden dolgozóra. megszűntek a rangok, a címek és a kiváltságok. megnyitlak a nép előtt a korábban csak az urak, a tehetősek számára fenntartott parkok, muzeumok, színházak, könyvtárak. a dolgozóké és gyermekeiké lett a balaton - s az ország minden természeteti szépsége. teljes joggal írhatta möricz zsigmond a tanácsköztársaság napjaiban: „szóval nyugodtan, szépen, rendesen alakul az új világ. mennyivel szebb, boldogabb és nyugodtabb lesz a régivel... a kommunizmus, amelytől naiv képzeledők azért féltek, mert a falanszter tömlőcét látták benne, meg fogja hozni az individumok valódi kivirágzásának nagyszerű korszakát. magyarországon nemcsak hogy nem hal éhen senki, hanem most kezdődik az igazi boldog és emberi élet.,,

a tanácsköztársaság óriási lépéseket tett előre, hogy a tudományt és a kulturát megszabadítsa a tőkés pénzeszsák elviselhetetlen nyomásától, s lehetővé tegye, hogy igazi hivatását gyakorolva, betöltsse funkcióját: a nép szolgálatát. a tanácshatalom kivette az iskolákat az egyházak kezéből. jellemző a feladat nagyságára, hogy az iskolák háromnegyed része addig a különböző vallás-felekezetek irányítása alatt volt.

/folyt.köv./

B2

bb 1. /kállai gyula... 8. folyt./-szb

a közművelődési népbiztosság bevezette a kötelező nyolcosztályos oktatást: iskolareformot dolgozott ki és megnyitotta az egyetemeket a munkás- és parasztfiatalok előtt. ezért üdvözölték nagy lelkesedéssel, s vállaltak részt kulturális, tudományos és politikai tevékenységében a legkiválóbb elmék - írók, művészek, tudósok.

a tanácsköztársaság igazi lenini nemzetiségi politikát hirdetett meg. példamutató előrelátással oldotta meg az előző évszázadok történelmének sorsdöntő kérdésait: a magyarok és nem-magyarok - közöttük szlovákok, románok, szerbek, horvátok - kölcsönös viszonyát. lemondott az ugynevezett „területi integritásról,, elismerte a kárpát-medence népeinek önálló államalkotói jogát. önrendelkezést és békét hirdetett, anélkül, hogy lemondott volna a magyar nemzeti önrendelkezésről. ugyanakkor e nemzetek proletáriátusához fordult, véd- és dacszövetséget ajánlott, a szocialista tanácsköztársaságok internacionalista szövetségének megteremtésére hívta fel, amely része és alkotója lenne a nemzetközi munkásosztály eljövendő szocialista világgöztársaságának.

a magyar munkásosztály ebben az időszakban legyőzte a nacionalizmus mérget - s igazi internacionalista álláspontra helyezkedett. ugyanilyen internacionalista állásponton voltak a cseh, a szlovák, a román, a szerb, a horvát munkásosztály legjobbjai, a formálódó kommunista pártok későbbi tagjai. sajnos azonban nemzetekre gyakorolt politikai befolyásuk akkor még nem volt elégedő ahhoz, hogy megtörje saját burzsoáziájuk - s ezzel a nacionalizmus uralmát. ezért játszhatta el a cseh és főként a román burzsoázia az antant-imperializmus ütőkártyájának szerepét a magyar tanácsköztársaság ellen indított intervencióban.

a nemzetközi imperializmus - amelynek fő erejét 1918-ban a háboruban győztes antant-hatalmak alkották - alapvető céljának tartotta a szocialista forradalmak eltiprását. a magyar társadalmi haladás polgári hívei a század elején s a háboru idején az antant, - főként az angolszász nagyhatalmak, különösen az egyesült államok és a wilsoni demagógia iránt tápláltak illuziókat. ezek az illuziók azonban már a vyx-jegyzék átadásakor kezdtek eloszlani és teljesen szétfoszlottak, amikor 1919. tavaszán az antant fegyveres intervenciót indított a magyar szabadság elfojtására. /folyt.köv./

B0

bb 1. /kállai gyula... 9. folyt./-szb

nyilvánvaló lett a ma is érvényes tanulság: népünk az imperializmustól semmi jót nem várhat - jogait, szabad, szocialista életét és fejlődését csak az ellene folytatott harcban biztosíthatja.

a tanácsköztársaság a szocialista haza védelmére kelt. a munkásosztály, amelynek oroszlanrésze volt az új állami-társadalmi rend megteremtésében, a haza fegyveres védelmének legsúlyosabb terheit is magára vállalta. a tiszánál és északon: salgótarjánánál, miskolcánál, kassánál vívott harcokban megszületett a vörös hadsereg - az első szocialista magyar állam néphadserege.

a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség legjobb képviselői, akik a megelőző években a politikai szervezetekben végzett munkával, sztrájkokkal, tüntetésekkel, munkás- s katonatanácsok alakításával küzdöttek a szocialista forradalomért, most fegyverrel a kézben keltek a szocialista haza védelmére. ebben a küzdelemben eggyé kovácsolódtak munkások, parasztek, értelmiségiek, s e harcban az igazi hazafiság, a szocialista hazaszeretet felemelő hőstettei születtek. tisztelettel és megbecsüléssel emlékezünk a tanácsköztársaság hővadás háborújának résztvevőire, akik közül sokan itt vannak közöttünk - hősi életükkel, példájukkal segítve napjaink forradalmi feladatainak megoldását.

a tanácsköztársaság egyik legfontosabb tanulságát időtállóan fogalmazta meg kun béla: „bárminő is legyen a proletárforradalom magyarországi szakaszáról a történelem ítélete, kétségtelen, hogy a diktatura 133 napja alatt - csaknem kétannyi idő, mint a forradalmi párizsi kommunjé - a magyarországi proletáritátus a nemzetközi munkásosztályért és annak nevében cselekedett.,,

a tanácsköztársaságot 133 napi csodálatos lakotó munka és elszánt önvédelmi harc után a belső reakcióval és az oportunistá árulókkal szövetekezett imperialista tulerő leverte. szovjetoroszország maga is száz sebből vérzett, s bár minden lehető megpróbált, hogy fegyveres segítséget nyújtson, nem tudta döntő módon befolyásolni a kialakult hadihelyzetet.

/folyt.köv./

-10-

Ro

bb 1. /kállai gyula... 10. folyt./-szb

a szocialista világforradalom fejlődése nem volt olyan egyenes és töretlen - vonalu ahogyan a magyar tanácsköztársaság alkotói és hívei 1918-19-ben remélték. a világ nagyobb részén az angol-amerikai-francia imperializmus segédletével a kapitalizmus ideiglenesen stabilizálódott - és ugyanezzel a segédlettel restaurálták a népelnyomó tökérs rendszert hazánkban is.

a forradalmi kormányzótanács kényszerű lemondását ugynevezett „tisza szocialista,, ,,szakszervezeti,, kormány megalakulása követte, amely azt hirdette magáról, hogy a proletárdiktatura ,, tulzásaí és szörnyűségei,, nélkül kívánja fenntartani a munkásosztály hatalmát. a gyakorlatban viszont azonnal hozzálátott a munkáshatalom alapjainak, a termelőszközök köztulajdonának megsemmisítéséhez, s hat nap alatt a világtörténelem egyik legsötétebb ellenforradalmának a szál-láscsinálója lett. e kormány tettel is igazolják, hogy a proletáritátus diktaturájától nincs lépés visszafelé semmiféle „tisza,, ,,igazi,, ,,megjavított,, szocializmushoz. a proletárdiktaturától visszafelé csak az ellenforradalmi terrorhoz, a burzsoázia ellenforradalmi diktaturájához lehet eljutni.

a magyar uralkodó osztályok - mint dózsa györgy óta már annyiszor - ismét elkövették a legsúlyosabb nemzetárulást: idegen hatalmakkal szövetekeztek saját uralmuk helyreállítására. a magyar burzsoázia és földbirtokos osztály most is azt tette, amit minden, a történelem által már pusztulásra ítélt osztály tett: véres megtorlással akarta megállítani az idő kerekét, azt gondolván, hogy a forradalmárok meggyilkolásával kiirthatják magát a forradalmat is. 1919. augusztusa után a rémuralom, a törvénytelenlégek, a tömeggyilkosságok, s a tisztí különítmények garázdálkodásának évei következtek. a magyar nép hí fiaí, több mint ötezer ember - közöttük korvin ottó, lászló jenő, latinka sándor, szamuely tiber - estek áldozatul a fehérterrornak. 70 ezer embert zártak börtönbe, internálótáborba. mintegy százezer kommunistát, szocialistát, munkást, parasztot és értelmiségit kényszerítettek emigrációba. s e szégyenteljes, vérengző terrorhadjáratnak megvolt a magyar galliffet-je is: bizonyos horthy miklós, aki európában elsőként teremtette meg a személyi hatalomra épülő fasiszta diktaturát. /folyt.köv./

-11-

Ro

bb 1. /kállai gyula... 11. folyt./-szb

horthy fasiszta rendszerét mindenekelőtt az jellemezte, hogy a munkás- és haladó mozgalmak elleni megtorlás nem korlátozódott a fehérterror éveire. a bosszuállást, a fehérterrort az állami politika szerves részévé tették, s a rezsím fennállásának egész idejére állandósították. ennek estek áldozatul sallai és fürst, rózsza és schönherz, ságvári és pataki és a magyar munkásosztály számtalan más, hű fia.

a magyar uralkodó osztályok nemcsak fizikai megtorlással: bitóval, sortűzzel és börtönnel, hanem a szellemi elnyomás fegyvereivel, ideológiai és propagandaeszközökkel, az iskolai oktatással és neveléssel arra törekedtek, hogy kiirtsák a magyar nép tudatából a tanácsköztársaságnak még az emlékét is. a horthy-korszakban a tömegek félrevezetésének egyik sarkalatos - iskolakönyvekbe foglalt - tétele az a hazugság volt, hogy a tanácsköztársaság a nemzetből idegen, hazafiatlan erők, továbbá rablók, gyilkosok, barbárok műve volt. horthyék, akik eladták, kiszolgáltatták az országot idegen hatalmaknak, azok vádolták a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot hazafiatlansággal. akik ezeket öltek meg, s százazreket tartottak börtönben, internálótáborban, kényszerítették emigrációba, azok vádolták a tanácsköztársaságot terrorral. akik elsorvasztották a kulturát és százazreket tartottak analfabétizmusban - azok vádolták az 1919-es néphatalmat barbársággal!

nem lenne helyes azt állítani, hogy ez az ideológiai hadjárat teljesen hatástalan maradt. kifinomultabb árnyalatai még egyes, baloldalinak tekinthető irodalmi-politikai áramlatokban is fellelhetők voltak, például abban a nézetben, hogy a munkásosztály 1919-ben eljátszotta szerepét. hiába terjedt azonban a tanácsköztársasággal szembenálló eszmei-politikai front az aljas rágalmaktól bizonyos tudósok finomabb torzításáig, a jószándéku közirók tévedéséig, a tanácsköztársaság emlékét, a nép egykori hatalmának érzését a magyar tömegek szívéből soha többé nem lehetett kiirtani. sem a csendőrterror, sem ezek és ezek meggyilkolása és bebörtönzése, sem a nagyarányú irredenta-nacionalista népbuittás nem feledtethette, hogy volt egy 133 napos időszak a magyar történelemben, amikor a nép volt az ur a saját hazájában, s ez az idő újra eljő!

/folyt.köv./

-12-

Rz

bb 1. /kállai gyula... 12. folyt./-szb

a tanácsköztársaság eszméi elevenen éltek és hatottak a népellenes, nemzetvesztő horthy-rezsím ellen vívott osztályharcokban, a társadalmi és politikai küzdelmekben. szállóigeként élt s lelkesítette a tömegeket az a jelszó, hogy az első tanácsköztársaság után, amely megbukott, következik a győzelmes második. mint általában a szállóigéknél, a tömegek ez esetben sem tudták, hogy ki a szerző - pedig e megállapítás lenintől eredt, aki a tanácsköztársaság leverése után már előre látta a magyar munkásosztály későbbi, immár végleges győzelmét.

a hazai és nemzetközi viszonyok változása, s különösen a fasiszmus előretörése a szocializmusért vívott harc új feltételeit hozta létre. az osztályharcban első helyre a fasiszmus és a német imperializmus elleni harc, a nemzeti függetlenség védelme, a háború elleni küzdelem, s az ország demokratikus átalakítása került. ennek egyedül járható útja a munkásosztály vezetése széles, demokratikus, antifasiszta egységfront megteremtése volt, amely azonban egy percre sem jelentette a tanácsköztársaság eszméinek, a szocializmus céljainak feladását! éppen ellenkezőleg! az antifasiszta, demokratikus nemzeti egységfront megteremtésén fáradozva, egyben a munkásosztály vezetőszerepéért, a társadalmi haladásért, az ország demokratikus, majd szocialista átalakításáért küzdött a párt! a harc politikailag és eszmeileg is eredményes volt. a háború végére kialakult a munkásosztály vezetése magyar front, amely a háború utáni demokratikus átalakulás alapja lett.

1945-ben az antifasiszta koalíció legyőzte a fasiszta tömböt. ennek során a nagy október szülötte, a szovjetunió dicsőséges vörös hadserege felszabadította hazánkat a német és a magyar fasiszmus rabigája alól. ehhez a magyar munkásosztály vezető antifasiszta erők hozzájárultak ugyan, de a felszabadítást önmaguk elvégezni nem tudták. amire tehát 1919-ben hű szövetségeseinknek és osztálytestvéreinknek, a szovjetunió dolgozóinak még nem volt elég erejük és lehetőségük, megtették 25 évvel később: fegyverrel siettek a magyar munkásosztály segítségére. hatalmas áldozatok árán megteremtették társadalmi felszabadulásának kedvező külső és belső politikai feltételeit. ilyen körülmények között a magyar munkásosztály, pártja vezetésével, 1947-48 fordulóján - szilárd szövetségben a falu és város minden dolgozó osztályával és rétegével - ismét kivívta politikai hatalmát, megteremtette a győzelmes második proletárdiktatúrát - a magyar népköztársaságot.

/folyt.köv./

-13-

Rz

bb 1. /kállai gyula... 13. folyt./-szb

a felszabadulást követő évek óriási társadalmi, gazdasági és politikai fellendülését, a rombadőlt ország gyors helyreállítását és a társadalom átalakítását többek között az is elősegítette, hogy népünk már megismerte a szocializmus előnyeit és szépségeit: hogy a fasiszta terror alól felszabadult tömegekben azonnal életre kelt a 25 év előtti - folytatásra váró - néphatalom emléke: hogy a szovjetunió népünk szemében nemcsak a kis népek iránti jóindulatu nagyhatalom, hanem a negyedszázaddal előbb megismert jóbarát, hű szövetséges, a régről ismert idősebb, tapasztaltabb osztálytestvér is!

a magyar népnek a szocializmus és a szovjetbarátság mellett elkötelezettsége - immár 50 éves. kicsoda durva történelemhamisítás, milyen arcátlan megcsufolása népünk legszentebb érzelmeinek az az imperialista régalom, hogy a magyar népre 1945 után a szovjet fegyverek kényszerítették rá a szocialista rendszert, testvéri barátságunk és együttműködésünk a szovjetunióval a történelemben gyökeredzik, s ezt a barátságot 1919-ben a magyar internacionalistáknak, 1944/45-ben és 1956-ban a szovjet hazafiaknak a közös célokért kiontott vére pecsételte meg. a felszabadulás óta országunk szocialista fejlődésének, népünk felemelkedésének, nemzeti függetlenségünk biztosításának legfontosabb tényezője a szovjet-magyar barátság volt és az ma is. népünknek a felszabadulásáért s a békéért vívott félévszázados küzdelmének tapasztalatai arról tanuskodnak, hogy korunkban a szovjetunióval való egység és szövetség nélkül semiféle előrehaladás nem lehetséges. éppen ezért legszentebb kötelességünknek tartjuk, hogy továbbra is ápoljuk és erősítsük népeink barátságát.

pártunk és népünk okult a tanácsköztársaság s a felszabadulásig eltelt 25 év harcának tapasztalatain. világossá vált, hogy csakis egy egységes, a tömegekkel egybeforrott marxista-leninista párt lehet a szocialista forradalom vezető-irányító ereje. pártunk következetesen harcolt a munkásegységért, s a két munkáspárt egységes, marxista-leninista pártjának megteremtéséért. ez a harc 1948-ban sikerrel végződött. világossá vált az is, hogy a párt eszmei-politikai egysége és társadalmi vezetőszerpe a szocializmus építésének döntő feltétele. mind a hazai, mind a nemzetközi tapasztalatok azt igazolják, hogy a párt-egység megbontása a forradalmi fejlődés minden szakaszában - még a szocializmus teljes felépítésének időszakában is - súlyos következményekkel jár.

/folyt.köv./

Ro

bb 1. /kállai gyula... 14. folyt./-szb

a tanácsköztársaság, majd az azt követő 25 év számottevő tanulságaként pártunk és a magyar munkásosztály felismerte azt a történelmi tény, hogy hazánk viszonyai között egybe kell ötvözni a demokratikus átalakulást és a szocialista forradalmat. e feladatot végrehajtva valósítottuk meg 1945-ben a földreformot, amely szétzúzta az évszázados magyar reakció bástyáját: a nagybirtokot, megerősítette, megbonthatatlanná tette a továbbhaladás legfontosabb társadalmi erejét: a munkás-paraszt szövetséget!

kedves elvtársak!

a tanácsköztársaság óta 50 esztendő telt el. ebből az első negyedszázad az ellenforradalmi fehérterror, a kizsákmányolás, a testi és szellemi nyomor, a nemzetpusztulás ideje volt, mivel az országban a világpolitika legreakciósabb, legsötétebb erőivel, a német és olasz fasiszmussal szövetséges hazai burzsoázia és földesuri arisztokrácia fasiszta rendszere uralkodott. a második negyedszázad a felszabadulásnak, a nép felemelkedésének, anyagi és szellemi gazdagodásának, az ország felvirágzásának ideje, mivel a világ leghaladóbb erőivel szövetséges magyar munkásosztály, a magyar nép társadalmi rendszere - a szocializmus uralkodik!

a magyar munkásosztály - amely azelőtt az elnyomás, a zsarnokság elleni harc vezetőereje volt, e második negyedszázadban az építőmunkában, a társadalom átalakításában, az ország felemelésében, gazdagításában bizonyította be, hogy méltó történelmi küldetésére. súlyos vereséget szenvedett és jórészt szertefoszlott a magyar társadalomban minden olyan nézet, amely kétségbevonta a munkásosztály elhivatottságát a társadalom tényleges vezetésére. dicsőséges munkásosztályunk - létszámban, szakmai és politikai tapasztalatokban, műveltségben maga is gyarapodva - saját osztálycéljaiért küzdve a nemzet érdekeiért harcol, s egész népünket vezeti a felemelkedés, a szocializmus útján.

az ipari fejlődés előmozdítása népünk legfőbbjainak mindig alapvető célja volt. ez a törekvés a múltban nem érhetett el számottevő eredményt, mert gátolta a sok kornadt, feudális maradvány, az osztrák, német és egyéb idegen tőkétől való függőség. a felszabadulás óta iparunk termelése a háború előttinek csaknem tízszeresére nőtt. megkezdte - és biztató kezdeti eredményekkel folytatja - erőfeszítéseit, hogy alapvető ter-
mékeivel felzárkózzék a világszínvonalhoz.

/folyt.köv./

Ro

bb 1. /kállai gyula... 15. folyt./-szb

a magyarországi nagybirtok-rendszer, a kapitalistákkal, bankárokkal szövetkezett földesurak az agrárjellegű magyarországot a nádfedeles vityilók, a csendőröktől, jegyzőktől rettegő néma falvak, a „hárommillió koldus”, országává tették. ma, emelkedő jólétben, növekvő agrárkulturával, mintegy 3200 szocialista nagyüzemben munkálkodik szocialistává váló termelőszövetkezeti parasztságunk. öntözés, műtrágya, munka- és erdőgépek használata, a tudományos vívmányok gyakorlati alkalmazása jellemzi munkáját. megváltozott a magyar falu élete - s más lett a magyar parasztság is. a munkásosztály hű szövetségese megértette az idők szavát, s a legnehezebb időkben is kitartott a munkásosztály, s a szocializmus eszméje mellett. ez a forrása a szocialista falu gyors fejlődésének, az egységes, szocialista szövetkezeti parasztságunk kialakulásának.

ma hazánkban négyszer annyi szellemi dolgozó van, mint a háború előtt - s ez is kevés. az egyetemeken nyolcszor annyian tanulnak, mint 1938-ban. az állam a tudományos intézmények sokaságát hozta létre, s tekintélyes összegeket fordít a kutatások fejlesztésére. olyan társadalmi-politikai légkört teremtettünk, amely, vállalva az elkerülhetetlen tévedések kockázatát is, serkenti az alkotó gondolkodást. értelmiségünk társadalmi szerepe megnőtt, a munkásosztály és a parasztság legfontosabb segítőtársa lett a szocialista haza építésében. ma nyugodtan, biztonságban, szellemi képességeit szabadon kibontakoztatva végezheti magasztos feladatát: az ország, a haza, a nép szolgálatát!

ami régebben csak óhaj volt, ma megvalósul: a párt, a munkásosztály vezetésével szocialista nemzeti egységbe tömörül országunk minden alapvető társadalmi osztálya és rétege, s a hazafias népfront kereteiben közösen munkálkodik nagy nemzeti céljaink - a szocializmus teljes felépítése, a béke és biztonság megszilárdítása, a társadalmi haladás - megvalósításán!

tisztelt ünnepi ülés!
kedves elvtársak!

eddig munkánk során megvalósítottuk mindazt, amit a tanácsköztársaság a szocialista társadalom építésében 50 évvel ezelőtt megkezdett. az évforduló során azonban rá kell mutatnunk arra is, hogy a tanácsköztársaság, a proletáriátus első nagy forradalmi műve még mindig nem foglalta el méltó, a történelmi értékének megfelelő helyét a nemzeti közvéleményben. /folyt.köv./

-16-

Ra

bb 1. /kállai gyula... 16. folyt./-szb

pedig a forradalom multjához való viszony egyben próbaköve a forradalom jelenének is. a mult forradalmi eszméi, a tanácsköztársaság harcos példái, át kell, hogy hassák a mai nemzedéket, mert a helyes nemzeti önismeretnek felbecsülhetetlen értéke van egész népünk, egész ifjúságunk nevelésében. tartozunk annyi tisztelettel és megbecsüléssel az 1918-19-es időszak nagy forradalmárainak, ma is élő harcosainak, de önmagunknak is, és különösen a jövő nemzedékének, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy népünk 1919-es hőstette tisztán és teljes nagyságában álljon a közvélemény előtt, mint nemzeti történetünk 1848/49-et követő, azt folytató, kimagasló nagy állomása, amely előkészítette s előrevetítette népünk 1945-ös, immár végleges győzelmét.

a tanácsköztársaság igaz, történelmileg hű és eszmeileg helyes értékelésén munkálkodik nemcsak a forradalomra szőtt ellenséges, nyíltan ellenforradalmi, nacionalista, reformista rágalmatok és harmadikutas tévedések, hanem sokszor a saját sorainkban jelentkező eszmei-politikai zavarokat is le kell küzdenünk. mérhetetlen károkat okoztak a tanácsköztársaság értékelésének - de egyben pártunk egész politikájának - a személyi kultuszról fakadó szubjektivisták torzítások, amelyek a felszabadulás utáni időkben átmenetileg beárnyékolták a tanácsköztársaság emlékét.

az 1956-os ellenforradalmi kísérlet merénylet volt a tanácsköztársaság emléke ellen is. ma már tudjuk, hogy az 56-os ellenforradalmi felkelés mögött olyan politikai erők álltak, amelyek közeli rokonságban voltak a tanácsköztársaságot belülről bomlasztó árulókkal, a kívülről rátámadó imperialistákkal, és a bukását követő véres fehérterrorral. ez az 1956-os történelmi lecke ugyanakkor nyilvánvalóvá tette az 1919-es tanácsköztársaság és a mai szocialista Magyarország közötti szoros kapcsolatot, az osztálycélok történelmi folytonosságát, forradalmi tradícióinak élő aktualitását. ennek felismerése tükröződik abban, hogy pártunk 1956. után nagy figyelmet fordított arra, hogy történelmileg hiteles és eszmeileg helyes képet alakítson ki a tanácsköztársaságról, s tapasztalatainak és tanulságainak marxista-leninista elemzéséből újabb erőt merítsen a ma feladatainak megoldásához. ennek köszönhető, hogy a tanácsköztársaság és annak harcosai, népünk kiemelkedő nagy hősei - mint kun béla, landler jeno, szamuely tiber, stromfeld aurél és számtalan sok társuk, akinek neveit egyszerűen lehetetlen mind felsorolni - ma már egyre növekvő fényben és megbecsülésben állnak a művüket továbbfolytató s befejező utódok, a magyar nép előtt.

/folyt.köv./

-17-

Ra

bb 1. /kállai gyula... 17. folyt./-szb

tisztelt Ünnepegi!
kedves elvtársak!

1919. júniusában a szocialista-kommunista munkások magyarországi pártjának programja kimondta: „a párt célja a termelőeszközök magántulajdonán alapuló tőkés társadalmi rend megdöntése és a szocializmusnak, mint a kommunizmus első szakaszának megvalósítása.„ a tanácsköztársaság alkotmánya pedig célul tűzte ki mindenfajta osztályuralom megszüntetését, s annak a társadalmi rendnek az előkészítését, amely már nem ismer osztályokat - tehát a kommunizmust.

mi most azon az uton haladunk, amely elvezet ezekhez a célokhoz: - a pártunk IX. kongresszusán elfogadott politikai irányvonalnak megfelelően a szocializmus teljes felépítésén, a kommunista társadalom első szakaszának megvalósításán dolgozunk. ebben a nagy munkában - a szocializmus teljes felépítésére szövetkezett osztályokon és rétegeken belül - ma hazánkban több nemzedék egységben és jó egyetértésben munkálkodik együtt.

körünkben vannak annak a nemzedéknek képviselői - sajnos egyre kevesebben - akik 1919-ben utat törtek, magasra emelve a szocialista forradalom zászlaját. társadalmunkban tisztelet és megbecsülés övezi őket, nemcsak azokat, akik a tanácsköztársaság idején vezető posztokon dolgoztak és nevüket feljegyezte a történelem, hanem azokat az egyszerű, a történelemben névtelen munkásokat, parasztokat, értelmiségieket is, akik már ötven évvel ezelőtt is - példát mutatva az utánuk következő nemzedéknek - tudták, melyik oldalra kell állniok, ha a dolgozó nép, a társadalmi haladás és igazság érdekeit akarják képviselni. jelenlétük, forradalmi edzettségük, gazdag tapasztalataik, a belőlük sugárzó morális erő nagy segítség számunkra napjainkban is.

megfogyatkozva, az önfeláldozó harcban megtizedelve, de ereje és munkaképessége teljében, forradalmi meggyőződésében meg nem rendülve él és dolgozik társadalmunkban a forradalmároknak az a nemzedéke, amely 1919-ben még nem lehetett ott a harcmezőn, de amelyre forradalmi tevékenysége kezdetén még frissen és közvetlenül hatott a tanácsköztársaság példája, emléke. /folyt.köv./

-18-

B

bb 1. /kállai gyula... 18. folyt./-szb

ez a nemzedék a horthy-rendszer, a fasizmus és a háboru elleni harc idején kapcsolódott be a forradalmi mozgalomba és sorakozott fel a kommunista párt mögé. ez a nemzedék, együtt a 19-esekkel, kivívta a szocialista hatalmat, - s a későbbi hibák és torzítások ellenére is - mindvégig a szocializmus építésének lendítője, 1956-ban a néphatalom védelmezője volt, s azóta is fáradhatatlanul dolgozik.

közben felnőtt társadalmunkban egy újabb nemzedék, amely mi rendszerünkben született vagy vált felnőtte. számára a régebbi idők forradalmi harcai már történelmi tényeket jelentenek. ez a nemzedék olyan természetesen és nélkülözhetetlennek tekinti a szocializmust, mint a levegőt, s éppen ezért tovább akar menni azon az uton, amelyen a megelőző nemzedékek elindultak. de ehhez az is szükséges, hogy a forradalmárok ifjú nemzedéke ismerje és értse is a megtett utat, ne feledkezzen meg az alapokról, amelyeket elődei vetettek meg és amelyekre építve ma merészebb célokat tűzhetnek maguk elé.

ötven évvel ezelőtt a magyar munkásosztály legjobbjai, amikor a párizsi kommün, majd a nagy október példáját követve elindultak, hogy „megostromolják az eget,, , úgy vélték, hogy küszöbön áll és rövidesen kibontakozik a szocialista világforradalom. lelkesen, a forradalom tüzeiben égve írták pártjuk programjában: „a szocialista-kommunista munkások magyarországi pártja... nem egyedül küzd, hanem együtt harcol a többi ország proletáriátusával. nemcsak szolidáris velük, hanem egységes harci frontot alkot mindazokkal a proletárokkal, akiknek célja a világforradalom előkészítése.,,

a nemzetközi proletáriátus az elmúlt ötven esztendőben szívós és áldozatos harcával gyökeresen átformálta a világ képét. kialakult - s az emberiség fejlődésére döntő hatással van - a szocialista világrendszer szétesett az imperializmus klasszikus gyarmati rendszere. a munkásosztály és a kommunista pártok a fejlett tőkés országokban is nagy befolyást gyakorolnak a nemzet életére. azokban az országokban, ahol győzött a szocialista forradalom, a munkásosztály politikája - állami politika lett. a nemzetközi munkásosztály egyrésze tehát ma már nem „alulról,, hanem „felülről,, a hatalom birtokában folytatja küzdelmét az osztály egészének felszabadításáért, s a munkásosztály harci céljainak - a szocializmusnak és a békének teljes diadaláért.

/folyt.köv./

-19-

B

bb 1. /kállai gyula... 19. folyt.//-szb

a társadalmi előrehaladás, az imperializmus korlátozása és visszaszorítása, az emberiség békés fejlődésének biztosítása azonban - mint 1919-ben, úgy most is - egységet követel a nemzetközi munkásosztálytól és élenjáró osztagaitól, a kommunista pártoktól. a nemzetközi munkásosztály harci céljait csak akkor valósíthatja meg, ha erős és hatékony a proletárinternacionalizmus. ötven évvel ezelőtt, amikor elődeink az első győztes csatákat vívták a világimperializmus ellen, magasra tartották a proletárinternacionalizmus zászlaját. ma, amikor az emberiség létének és fejlődésének alapvető kérdése a kapitalizmus és a szocializmus harca, a nemzetközi munkásosztály testvéri szolidaritásának és egységes fellépésének még nagyobb a jelentősége. a szolidaritásnak azonban nemcsak szavakban, hanem közös tettekben, egymás kölcsönös segítségében, védelmében és támogatásában kell megnyilvánulnia: ez örök érvényű igazság és tanulsága a nemzetközi kommunista mozgalom félszázados fejlődésének.

sajnálatos, hogy e fontos tanulság és parancsoló szükség-szerűség ellenére a szocialista országok, valamint a nemzetközi kommunista mozgalom egysége megbomlott. ismeretes, hogy kínában, a mao köré tömörült csoport, szakítva a proletárinternacionalizmussal, feladatát ma nem az imperializmus elleni harcban, hanem a szovjetunió és a szocialista közösség elleni egységbontó akciókban látja. ez a nagyhatalmi, sovinszta politika odáig sodorta az elvakult kínai vezetést, hogy képtelen rágalmakat szórva a szovjetunióra és lenini kommunista pártjára, nap mint nap súlyos határ-provokációkat követ el. a magyar nép elítéli e kínai provokációkat. meggyőződésünk, hogy a világ összes haladó erői is hasonlóképpen cselekszenek, és szolidaritásukat fejezik ki a szovjetunióval, a nemzetközi béke legfőbb védelmezőjével. bizonyosak vagyunk benne, hogy a kínai vezetők kalandor politikája ellenére a szocialista országok és a nemzetközi munkásosztály egységéért vívott harcunk eredményesen halad előre: hogy a nemzetközi kommunista mozgalom, a szocialista országok, a világ haladó erői teljesítik történelmi feladatukat: megvédik a békét, biztosítják a népek társadalmi előrehaladását.

feladataink tehát ma sem kisebbek, mint ötven évvel ezelőtt. idehaza a szocialista forradalom új szakaszában vagyunk, a szocialista társadalom teljes felépítésén dolgozunk. nemzetközi téren szemben állunk az imperializmussal, amely minden rendelkezésre álló eszközzel: eszmei és politikai fellazítással, gazdasági nyomással, katonai fenyegetéssel, helyi háborúval és agresszióval igyekszik megakadályozni a szocializmus újabb győzelmét, megfélemlíteni és guzsbakötni a szabadságukért harcoló népeket.

/folyt.köv./

-20-

Bz

bb 1. /kállai gyula... 20. folyt.//-szb

az egyesült államok kormánya immár nyolc esztendeje folytatja népiértő háboruját vietnamban, hogy az amerikai stratégiai pozíciókat kiterjesztve visszaszorítsa a szocializmus, a demokrácia, a társadalmi haladás erőit dél-kelet ázsiában. a vietnami nép - északon és délen egyaránt - a győzelembe vetett töretlen hittel továbbfolytatja önfeláldozó, hősiességű harcát, s e küzdelemben mindaddig számíthat a szocialista világ támogatására, amíg ki nem vívja végső győzelmét.

napjainkban a közel-kelet is az ismétlődő agressziós cselekmények színtere. az imperializmus, izrael agresszív militarista köreit támogatva a területi hódítás útjára lépett, s a haladó arab rendszerek megdöntésére, társadalmi vívmányaik megsemmisítésére törekszik.

az imperializmus nemzetközi helyzetet élező politikájának szemtanúi vagyunk földrészünkön, Európában is. amíg a szocialista országok és más haladó erők mindent megtesznek, hogy e térségben is csökkentsék a feszültséget, megszilárdítsák e sok vihart látott kontinens békéjét és biztonságát, addig az imperializmus a fegyverkezés fokozásával, a nato katonai megerősítésével, a német kérdés élezésével, a népek akarata és érdekei ellenére itt is növeli a feszültséget, és a csendőr szerepét akarja betölteni.

az imperializmusnak ezek a törekvései azonban kudarcra vannak ítélve: a világban gyökeresen megváltoztak az erőviszonyok a szocializmus, a béke, a társadalmi haladás híveinek javára. de e kedvező lehetőségekkel tudni kell élni! a győzelemhez egységre, hitre, elszántságra, elvi szilárdságra, összeforrottságra és közös fellépésre van szükség! a szocializmusért, a békéért, a haladásért küzdő erőkben megvan erre az elkövettség. ezt demonstrálja a szocialista országok esetében a varsói szerződés tagállamainak most megtartott budapesti ülése. nagy megtiszteltetésnek tartjuk, hogy az újabb békeakció színhelye: fővárosunk, Budapest lehetett. az ülésen határozatot fogadtak el, hogy a szocialista országok az imperializmus elleni harcban továbbfejlesztik a varsói szerződés szervezetét és védelmi erejét, növelik a szocialista országok egységét és összeforrottságát. /folyt.köv./

-21-

Bz

bb 1. /kállai gyula... 21. folyt./-szb

együttal újabb felhívással, pozitív javaslatokkal fordultak európa országaihoz, hogy járuljanak hozzá az államok közötti együttműködés kiszélesítéséhez és a kontinens biztonságának megszilárdításához. a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete budapesti ülésének felhívása újabb megnyilvánulása annak, hogy a szocialista országok az éleződő és mind bonyolultabbá váló nemzetközi viszonyok közepette is szilárdan és kitartóan küzdenek a különböző társadalmi rendszerű országok között a békés egymás mellett élés politikájának érvényesítéséért - a vitás nemzetközi kérdések békés uton, politikai eszközökkel, tárgyalások segítségével történő megoldásáért. ez felel meg a népek érdekeinek.

tisztelt ünnepi ülés!

megemlékezésünk a tanácsköztársaság megeremtésének 50. évfordulójáról tehát kötelezettségvállalás is a harc további folytatására - a szocializmusért, a békéért, a társadalmi haladásért az egész világon. ma is időszerűek és aktuálisak leninek a magyar munkásosztályhoz intézett szavai, amelyek lényegében a világ munkásosztályához is szólnak: „az a háború, amelyet ti viseltek, az egyetlen jogos, igazságos, igazán forradalmi háború, az elnyomottak háborúja az elnyomók ellen, a dolgozók háborúja a kizsákmányolók ellen, háború a szocializmus győzelméért... legyenek szilárdak! a győzelem a tiétek lesz! „

nos, lenin szavai beteljesülnek! tizenhárom szocialista országban, közöttük hazánkban, a munkásoké, a parasztoké, az értelmiségieké a győzelem! legyenek továbbra is szilárdak, elvűek, internacionalisták, következetesek munkánkban, és akkor bizonyos, hogy a szocialista társadalom teljes felépítésében, a szocialista világrendszer erejének és befolyásának növelésében, a nemzetközi munkásmozgalom egységének erősítésében, a társadalmi haladás, a demokrácia erőinek tömörítésében és a nemzetközi béke megszilárdításában újabb és újabb győzelmeket aratunk!

Éljen a magyar nép forradalmi vezető ereje, a magyar szocialista munkáspárt!

Éljen a tanácsköztársaság ügyének méltó folytatója, a magyar népköztársaság!

Éljen és erősödjék a szocialista országok, a nemzetközi kommunista mozgalom egysége!

Éljen a proletár internacionalizmus! -

/mtl/

--

-22-

B

bb 2. kitüntetések a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából

bc-ju bs

1969. március 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a kitüntetettek névsorát. keretet később adunk. e m b a r g o : feloldásig!

x x x

a népköztársaság elnöki tanácsa

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából, a tanácsköztársaság alatt kifejtett tevékenységük elismeréséül

a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetés adományozta:

cservenka teréz nyugdíjas nyomdásznak,
ék sándor kossuth -díjas festőművésznak,
dr. hajdu gyula nyugalmazott egyetemi tanárnak,
hevesi gyula kossuth -díjas akadémikusnak, a magyar tudományos
akadémia elnöksége választott tagjának,
hevesi gyláné, nyugdíjas tisztviselőnek,
lukács györgy kossuth -díjas nyugalmazott egyetemi tanárnak,
nógrádi sándornak, az mszmp központi ellenőrző bizottsága
nyugalmazott elnökének,
szántó zoltán nyugdíjas tisztviselőnek;

a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta:

bauer istván nyugdíjas közgazdásznak,
bacsay ferenc nyugdíjas vasöntőnek,
bedő károly jános nyugdíjas esztergályosnak,
bihari mór nyugdíjas tanítónak,
breyer józsef nyugdíjas szerszámlakatosnak,
czóbel ernőné, lányi sarolta költőnek,
fenyő andor nyugdíjas építészmérnöknek,

/ folyt. köv./

-23-

B

bb 2. / kitüntetések a ... 1. folyt./-ju

filipovics katalin nyugdíjas egészségügyi dolgozónak,
földes pálnak, a malév nyugalmazott kirendeltségvezetőjének,
gárdos mária írónőnek,
gyenge károly nyugdíjas rendőr főhadnagynak,
heiszler zsigmond nyugdíjas könyvkötőnek,
hornacsek istván nyugdíjas szállítmányozási ügyintézőnek,
hunya istvánnak, a medosz elnökének,
kiss etel nyugdíjasnak,
szóhalmi béla kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanárnak,
mató józsef sándor nyugdíjas tanítónak,
medveczki józsef nyugdíjas kőművesnek,
mogor istván nyugdíjas esztergályosnak,
nádass józsef nyugdíjas újságírónak,
pataki jános nyugdíjas honvéd századosnak,
pál károly nyugdíjas segédmunkásnak,
piantowszky istván nyugdíjas műszerésznek,
pintye jános nyugdíjas vállalati igazgatónak,
rozsnyai ferenc nyugdíjas nyomdásznak,
salamon ernő nyugdíjas famunkásnak,
dr. sándor pálnak, az edtvös lóránd tudományegyetem egyetemi ta-
nárának,
spiesz józsef nyugdíjas vállalati osztályvezetőnek,
dr. vajda imre nyugalmazott egyetemi tanárnak,
vas-vitteg miklósnak, a szakszervezetek országos tanácsa alel-
nökének,
zörgő zoltán nyugdíjas nyomdásznak;
/mti/

--

Bs
- 24 -

bb 3. talajvízszintsüllyesztés a baross téri „c” csarnok körül? -májusban kezdik a felüljáró hid szerelését

i hbj/mm je bh la

1969. március 20.

a baross téri gyalogos aluljáró-rendszer építési mun-
kálatai pillanatnyilag nem túl látványosak, viszont nagyon
nagy erőfeszítést igényelnek. épül - szinte a baross tér
körforgalmában - az ugynevezett „c” csarnok, amelybe a ci-
pőbolt és a patyolat elől kiinduló gyalogos aluljáró torkollik.
a kiemelésre váró földtömeg köré már acéloszlopokat, illetve
védőfalat vontak. számolni kell azonban azzal, hogy feltör
a taljvíz, s ebben az esetben a tér közepén talajvízszint-
süllyesztést kell alkalmazni, tehát csökutak mélyítésére
kerülhet sor. a szakemberek remélik, hogy a „c” csarnok
és a cipőbolt elől kiinduló aluljáró folyosó földmunkáit ápr-
ilis végéig befejezik és megkezdhetik a csarnok, illetve a fel-
szin alatti folyosó betontestének kialakítását.

jól haladnak a thököly utat átharántoló aluljáró
folyosó építési munkálatai is. várhatóan május elejére elké-
szül a főgyűjtőcsatorna, amely fölé a felszín alatti folyosó
épül.

befejezték a baross téren átvívelő felüljáró hid alapo-
zását, elkészültek az ugynevezett „sarukamrák” is. /ezek
azok a betontesttel bélelt „gödörök”, amelyekét a járművek
kénytelenek hónapok hosszat kerülni, - egyelőre/ májusban a
ganz-márvag dolgozói hozzálátnak a felüljáró -hid acélszerke-
zetének helyszíni szereléséhez. /mti/

--

bb 4. étteremcsere debrecen és sumen között

vid-kz/tné bh la

1969. március 20.

étteremcserét határozott el debrecen és a bulgáriai su-
men tanácsa. a két város már évek óta testvéri kapcsolatokat
ápol. a megállapodás szerint szakácsok, felszolgálók és zene-
karok időszakos cseréjére is sor kerül./mti/

--

Bs
- 25 -

bb 5. ötven millió forint bekötő utakra

vid-kz/twe bh la

1969. március 20.

ötven millió forintot költenek az idén csongrád megyében mezőgazdasági bekötő utak építésére. a program 28 termelőszövetkezetet és néhány állami gazdaságot érint. a munkát a csanádapácai köztársaság termelőszövetkezet bekötőútjának kivitelezésével kezdték meg a hódmezővásárhelyi közúti építő vállalat földmunka brigádjai./mtl/

ho

- 26 -

bb. 6. buza aratás márciusban

vid-kz/gy/la

1969. március 20.

a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet kiszombori nemesítő telepének üvegházaiban sárgára értek a búzakaralások. hatezer tenyészedenyben ültették el ősszel a magot, és most megkezdtek a „betakarítást”, a termést ollóval vágják le és kézzel szedik ki a búzaszemeket a karalásokból. még március hónap végén elvetik a szabadföldbe az üvegházakban termelt magot. ilyen módon egy évben kétszer aratnak a tudományos kutatók és a sok évig tartó nemeitési időt a felére csökkentik.

a kiszombori „buzaműhelyben”, hétéve tartanak a kísérletek, s azóta több a hazai klímának jobban megfelelő fajtát állítottak már elő. ezeket az új magyar intenzív búzákat az ország különböző tájain 5-10 holdas táblákon külföldi kenyérgabonákkal hasonlítják össze./mtl/

..

bb. 7. kooperációs beruházások hajdu-bihar megyében

vid-kz/tné/gy/la

1969. március 20.

az épülő debreceni konzervgyár, amelynek első részlege már az idén megkezd a termelést, máris hatékonyan részt vesz a vidék kertészeti termelésének fejlesztésében. a környékbeli termelőszövetkezetekkel kötött kooperációs szerződések alapján már eddig több mint 20 millió forintot bocsátott a közös gazdaságok rendelkezésére, többek között raktárak és előkészítő építésére. a gyár segítségével ellenében a termelőszövetkezetek kötelezettséget vállaltak, hogy megfelelő mennyiségben és kifogástalan minőségben szállítanak az üzemek. a közös beruházások között a legnagyobb arányú a püspökladányi zöldmező termelőszövetkezetben megépített paprika előkészítő, továbbá az a hét zöldborsó cséplő állomás, amelynek használatával lényegesen meggyorsul majd a zöldborsó feldolgozása és szállítása./mtl/

..

8.50/gy

9.05 *de*

9.27

- 27 -

bb. 8. növekedett az omlásveszély - több közép-dunántúli kőbányában szüneteltetik a termelést

vid-kz/gy/la

1969. március 20.

a rendkívül csapadékos időjárás megnehezítette a munkát veszprém, zala, fejér és vas megye külszíni bányáiban. a több mint 300 állami és termelészövetkezeti kő-, anyag-, homok- és murva-bányában az esőzés olymértékben feláztatta a talajt, és fellazította a kőzeteket, hogy több termelészövetkezetben ideiglenesen beállították a külszíni fejtést, valamennyi helyen megszüvezték a rendkívüli ellenőrzést, ami azt jelenti, hogy a munkaidő minden órájában megvizsgálják a kőzetek állapotát. emellett óvintézkedésként kétszeresére növelték a robbantások utáni várakozási időt, hiszen a fellazult kőzetek éppen a robbanást követően a legveszélyesebbek. a kerületi bányaműszaki felügyelőség soron kívüli bányabejárásokat szervezett, amelyek alapján valamennyi kőbányában a termelés csökkentését, lassítását javasolták. a jelentős közép-dunántúli kőbányákban, amelyek a hazai termelés 50 százalékát adják, előreláthatóan csak a nyári hónapokban dolgozhatnak teljes kapacitással./mti/

bb. 9. kiterésvédelmi brigádot szervez a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat

vid-kz/tné/gy/la

1969. március 20.

algyő térségében csak az elmúlt néhány hónapban két alkalommal történt nagyerejű és veszélyes olaj- és gázkitörés. hasonló esetek elkerülésére speciális kiterésvédelmi brigád szervezését határozta el a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat. a brigád tagjait az ország legjobb szakemberei készítik fel nehéz feladatuk mesterfogásaira. kiképzésüknél figyelembe veszik a nagy olajtermelő országok, mindenek előtt a szovjet olajipar tapasztalatait. a brigádok korszerű műszaki felszereléssel is ellátják, hogy kiterés esetén a legnagyobb felkészültséggel avatkozassanak be./mti/

8.55/gy

- 28 -

de 9.21/

bb. 10. terményraktár bádoglemezből

vid-kz/tné/gy/la

1969. március 20.

bádoglemezből összeszerelhető terményraktárak készítését kezdi meg az idén a borsodnádasdi lemezgyár. egyelőre három, egyenként 6 vagon termény befogadására alkalmas raktár elemelt készítik el a gabonatrösztt megrendelésére. érsekvadkerten szerelik össze. a gyár másik idej újítása a csirke etető és itató vályu. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár csibe-nevelő telepeihez készítik. e cikkek és más olyan melléktermékek révén, amelyek gyártására az új gazdaságirányítási rendszer adott lehetőséget az üzemeck, az idén több mint 70 millió forint bevételre számítanak./mti/

bb. 13. gyémánt lakodalom

vid-cz/gy/hk

1969. március 20.

gyémánt lakodalomát ünnepelte nagylétán a 85 éves bun daniel és felesége. a ritka házassági jubileum alkalmából a rokonok ismerősök mellett az uttorok köszöntötték az idős házaspárt./mti/

bb. 11. megtárgyalták a magyar-jugoszláv földtani együttműködés idej tervét

t tz/mm/gy/hk

1969. március 20.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság geológusainak kutatási együttműködését irányító vegyes munkabizottság március 18. és 20. között tartotta meg harmadik ülését budapesten, a központi földtani hivatalban. a magyar küldöttség vezetője dr. fülöp józsef, a központi földtani hivatal elnöke volt, a jugoszláv delegációt slavko papler, a szövetségi gazdasági kamara földtani kutatási bizottságának elnöke vezette.

a vegyes munkabizottság értékelte az 1968. évi munkát, és megtárgyalta az együttműködés idej feladatait. mindkét fél megállapította, hogy az eddigi együttműködés nemcsak tudományos-műszaki, hanem gazdasági szempontból is igen eredményes volt. megállapodtak abban, hogy idén főleg a határmenti kőolaj-kutatások, valamint érc- és hidrogeológiai kutatások területére terjesztik ki az együttműködést./mti/

9.50/gy

9.17 de

10.07

- 29 -

bb. 12. ritka zsákmányt

vid-cz/gy/hk

1969. március 20.

ejtettek a hajduszoboszlói bocskai halászati termelőszövetkezet tagjai a keleti főcsatornában. a halászok kerítő hálójába egy 180 centi hosszú és 37 kilós harcsa került. az óriás halat a halászati szövetkezet debreceni üzletében „állították”, ki./mti/

..

bb. 14. meddőhányó mozgása okozta az urkuti hegycsuszamlást

vid-cz/gy/hk

1969. március 20.

egy szakemberekből álló csoport vizsgálta meg az urkuti hegycsuszamlás okát. a vizsgálatok szerint a mangánércbánya meddőhányója okozta a nagyarányú földmozgást. az évek óta felhalmozódott meddő a tavaszi csapadék hatására megcsuszott és a hegy soktízezer köbméternyi föld- és kőmegét lendítette mozgásba.

az élelmiszer és az ivóvizellátás zavartalanságát biztosító első intézkedések után már a kpm veszprém megyei közúti igazgatósága is munkához látott. a földmozgás megszűnte után ideiglenes utat építenek a bakonygyepes-tótvázaonyi ut megromgálódott szakaszán.

már a következő napokban megkezdik az új végleges nyomvonalának tervezését. a hegy lábánál nincs értelme újból megépíteni a teljesen összegyűrődött utat, mert a hegycsuszamlások itt a jövőben is veszéllyel fenyegetnek. a terv szerint az új ut nyomvonala megkerüli a kőzséget. az új utszakasz építését előreláthatólag még az idei nyáron megkezdik./mti/

..

10.15/gy

10.25 de

10.42

- 30 -

bb. 15. felavatták a salgótarjáni kohászati üzemek dexion üzemét

vid cz/11 hk

1969. március 20.

csütörtökön új üzemet avattak salgótarjánban. a salgótarjáni kohászati üzemek a gazdaságirányítási rendszer új hitelpolitikai elveire támaszkodva vállalkozott ennek az összesen ötvenmillió forintos saját beruházást igénylő üzemnek a létrehozására. megvásárolta a londoni dexion-limited cég világszabadalmát jelentő acélpitőelemek licencét és automata üzemi berendezéseit. az ügynvezett dexion üzem a salgótarjáni vállalat hideghengerművének acéllemeze és szalagtermékeit dolgozza fel, hidegenalakított, perforált szerkezeti elemekké. a közismert „marklin”, „umlauttal” játékpitőelemek „nagykorúsítását”, jelentő dexion elemekből raktárak, raktári polcok, lépcsők, hajtatóházak, újságárus pavilonok, piaci standok, vikendházak és egyéb ipari-mezőgazdasági-, illetve kereskedelmi célra alkalmas szerkezetek, eszközök készíthetők pár óra alatt.

az új üzem avatását követően megindultak az automatikus gyártó berendezések. az évente kilencezer tonna elemet gyártó üzem termékei dexion-salgó márkával kerülnek a hazai és külföldi piacra. /mti/

..

e m b a r g ó: 19.00 óráig!

bb. 16. színházi premier ajka új művelődési házában

vid cz/11 hk

1969. március 20.

a 18 millió forintos költséggel épült új ajkai művelődési házat csütörtökön nyitották meg a közönség előtt. a több mint 600 személyes nagyterem színpadán ez alkalommal - a megyeszékhelyi előadást megelőzve - tartotta a premierjét a veszprémi petőfi színház. a társulat a tanácsköztársaság 50.-ik évfordulója alkalmából ösbemutatót tartott és előadta thurzó gábor: „az ürügy” című háromfelvonásos drámáját. a darab, amelyet pétervári istván rendezett, a tanácsköztársaságnak állít emléket. /mti/

..

10.27/11

10.35 de

10.42

- 31 -

bb. 18. kitüntetések a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából

t bc/gk/zs/gy/hk

1969. március 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a tanácsköztársaság idején kifejtett tevékenységük elismerésül 964 személynek kitüntetésekkel adományozott. a munka vörös zászló érdemrendjével nyolc, a munka érdemrend arany fokozatával 278, a munkaérdemrend ezüst fokozatával 678 személyt tüntetett ki. mintegy négyezren pedig a tanácsköztársasági érdemérmeket kapták meg.

a kitüntetettek egy csoportjának losonczi páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtök délelőtti az országház munkácsy-termében nyújtotta át a kitüntetések.

a parlamenti ünnepségen nyújtották át a munka vörös zászló-érdemrendje kitüntéseket, továbbá 31 veteránnak a munka érdemrend arany fokozatát. /névsorukat máj bb. 2-es kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk/ ugyancsak a parlamenti ünnepségen nyújtották át 20 kitüntetettnek a munka érdemrend ezüst fokozatát..

a kitüntetések átadásánál jelen volt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, focs jeno, a minisztertanács elnöke, biszku béla, a központi bizottság titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai és cseterki lajos, az elnöki tanács titkára.

losonczi páál a kitüntetések átadásakor beszédet mondott. méltatta a magyar tanácsköztársaság történelmi jelentőségét, majd így folytatta:

- ritkán adódó, felemelő történelmi alkalom, hogy most azokat köszöntjük, akik a magyar tanácsköztársaság idején, majd az azt követő fél évszázad egymástól oly fájdalmasan elűtő kétszer huszonöt éve alatt végig a forradalmi harc legelső sorában küzdöttek a nép ügyéért.

- ez a nagyszerű forradalmi nemzedék a magyar népköztársaság létében, fejlődésében és igéretes jövőjében a maga fél-évszázados küzdelmeinek eredményét látja megtestesülve. a magyar népköztársaság pedig tisztelettel és forró szeretettel veszi körül a győztes harcosokat. azokat, akik félévszázadon át élesztették a szocialista forradalom, az igaz hazaszeretet és az igaz internacionalizmus szent tüzeit.

/folyt. köv./
10.35/gy

10.41

11.52

- 32 -

bb. 18. / kitüntetések.... folyt./ gy

- önök a magyar tanácsköztársaság napjaiban, az ellenforradalmi terror ellen folytatott harc éveiben, majd a felszabadulás után ránk váró forradalmi küzdelmekben és építőmunkában egyaránt mulhatatlan érdemeket szereztek. népünknek a forradalmárok iránt érzett igaz hálája és tisztelete jut kifejezésre azokban a kitüntetésekben, amelyeket most, a nevezetes évfordulón az elnöki tanács nevében átnyujtok önöknek - mondotta losonczi páál.

a többi kitüntetetteknek budapesten, illetve a megyékben rendezett hasonló ünnepségeken nyújtották át a kitüntetések.
/mti/

..

bb. 19. pedagógiai muzeumot avattak szécsényben

vid-cz/gy/té

1969. március 20.

a nógrád megyei szécsényben csütörtökön pedagógiai muzeumot avattak. a magyar pedagógiai társaság heves-nógrád megyei tagozatának támogatásával létrehozott muzeum nógrád megye iskolatörténetét, pedagógiai fejlődését és a megye iskolapolitikai hagyományait mutatja be./mti/

..

bb. 20. emléktábla-avatás angyalföldön

t vt/tr/zs/gy/hk

1969. március 20.

angyalföldön a dózsa györgy ut 150 szám alatti épületben tevékenykedett a tanácsköztársaság idején kiss lajos, aki az akkori népszálló kommunista csoportjának vezetője és az 5. kerületi pártszervezet titkára volt. a fővárosi tanács emléktáblával jelölte meg az épületet, amely jelenleg átmeneti munkásszállás. az emléktáblát csütörtökön avatták fel. az ünnepségen a 13. kerületi és az 5. kerületi pártbizottság, a 13. kerületi tanács, népfront-bizottság és kisz bizottság képviselői helyezték el a kegyelet koszoruit az emléktáblán./mti/

..

10.40/gy

- 33 -

11.52

bb. 17. tanácsköztársasági ünnepségek szabolcsban

vid cz/11 nk

1969. március 20.

csütörtökön a szabolcs-szatmár megyei tanács ünnepi ülést tartott, amelyen dr. p. szabó gyula, a tanács vb elnökhelyettese mondott beszédet, utána veteránokat tüntettek ki.

ünnepi ülésen emlékezett meg a tanácsköztársaságról a nyiregyházi városi tanács is. az ülésen ünnepélyesen leleplezték jeles lászló, laczkószky józsef és smid mihály egykori vörös katonák és direktórium tagoknak erre az alkalomra megfestett portréját, s a már elhunyt laczkószky józsefről és smid mihályról utcát nevezetnek el, s az egyik központi teret pedig tanácsköztársaság térnek nyilvánították.

e m b a r g ó: 20.00 óráig!

-----
este a nyiregyházi móríc zsigmond színházban tartották a megyei dísz-ünnepséget, amelyen részt vettek a munkásmozgalom veteránjai, a szovjetunió kárpátontuli területének párt és tanácsküldöttsége is. ünnepi beszédet dr. fekszi istván, a megyei tanács vb elnöke mondott.

vaján csütörtökön megkoszorúzták a tanácsköztársasági emlékművet, majd a muzeumban megnyitották a munkásmozgalmi emlékszóbat, amelyben a járás agrár-szocialista mozgalomnak és a munkásmozgalomnak dokumentumait, emlékanyagait mutatják be. a nyirbátori muzeumban, nyirbátor a tanácsköztársaság idején, címmel nyit kiállítás. kisvárdán ünnepélyesen felavatták a község két mártirjának, császy lászlónak és vári emilnek, a tanácsköztársaság egykori vezető alakjainak emléktábláját./mti/

--

- 34 -

10.50/-11

11.00 de

11.00

bb. 21. a külföldi párt- és kormánydelegációk látogatása a tanácsköztársasági kiállításon

t tf/gk/zs/11 nk

1969. március 20.

az 50. évforduló eseményeire a szocialista országokból hazánkba érkezett párt- és kormányküldöttségek csütörtökön délelőtt megtekintették a budai várpalotában a magyar munkásmozgalmi muzeum által rendezett nagyszabású tanácsköztársasági emlékkiállítás. a delegációkat a kiállításra érkezéskor sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke üdvözölte, majd a bolgár, csehszlovák, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, román és szovjet vendégek - a társaságukban levő erdélyi károly külügyminiszterhelyettesel megtekintették a bemutatót.

a vendégek ezután felkeresték a budapest ezer éve című várostörténeti kiállítást is./mti/

--

bb. 22. a komszomol-küldöttség látogatása az egyesült izzóban

t di/hné/zs/11 nk

1969. március 20.

a komszomol központi bizottságának hazánkban tartózkodó küldöttsége j. m. tyaszelnikov-nak, a komszomol központi bizottsága első titkárának vezetésével csütörtökön az egyesült izzóba látogatott. a hatalmas üzem életéről, munkájáról dienes béla vezérigazgató tájékoztatta a delegáció tagjait, akik ezután több üzembrészt tekintettek meg. a rádiócső-szerelésben bensőséges hangulatu találkozó zajlott le pavel beljajev úrhajó ezredes a szovjetunió hőse és a róla elnevezett brigád tagjai között.

a lenini komszomol képviselői végül baráti összejövetelel találkoztak az egyesült izzó kiszervezetének aktivistáival./mti/

--

11.00/11

- 35 -

V és molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettesel

de

11.00

bb. 23. ünnepi tudományos ülészak a budapesti orvostudományi egyetemen

t ms/tr/zs/il hk

1969. március 20.

a budapesti orvostudományi egyetem csütörtökön ünnepi tudományos ülészakon emlékezett meg a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. az ülészakot dr. zoltán imre rektor nyitotta meg, majd dr. jakab lajos, az egyetemi pártbizottság megbízott titkára mondott ünnepi beszédet.

ezt követően a marxista-leninista tanszék munkatársainak előadásai hangzottak el, egyebek közt a szocialista hatalom és a magyar gazdaság fejlődéséről, a tanácsköztársaság idején az orvosegyetemen bevezetett haladó intézkedésekről.

az ülészakon az egyetem professzorai összefoglaló előadásokat tartottak, az orvostudomány több időszerű problémájáról./mti/

..-

bb. 24. tanácsköztársasági emlékoszlop avatása rákoskeresztúron

t gj/hné/zs/il hk

1969. március 20.

a 17. kerületben a pártbizottság és a tanács emlékoszlopot állított a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának fél év-százados jubileuma tiszteletére a pártbizottság épülete előtti parkban. a csaknem két méter magas piszkei vörös márványból készült emlékoszlopot ünnepi külsőségek között avatták fel csütörtökön délelőtt. a tanácsköztársaság történelmi jelentőségét jávor jános, a pártbizottság titkára méltatta ünnepi beszédében.

ezután a kerületi párt-, tanácsi és tömegszervezetek helyezték el koszorukat az emlékoszlop talapzatán./mti/

..-

- 36 -

11.10/gy

le 11.10

bb. 25. jubileumi bélyegkiállítás zalaegerszegen

vid kz/il hk

1969. március 20.

jubileumi bélyegkiállítás nyílt csütörtökön a zalaegerszegi megyei művelődési házban. a zalaegerszegi filatelisták 5 gyűjtőkörének tagjai 30 nagy tablón mutatják be nagyjából 50 évvel ezelőtti bélyegekből összeállított gyűjteményüket. a 3 napos kiállítás tartama alatt alkalmi postahivatal működik a művelődési házban./mti/

..-

bb. 26. herszoni vendégek zalaegerszegen

vid kz/il hk

1969. március 20.

a szovjetukrajnai herszomból, zalaegerszeg testvérvárosából nagyobb turistacsoport érkezett csütörtökön zalaegerszegre. a mezőgazdasági dolgozókból álló vendégeket a város vezetői fogadták. a testvérváros küldöttsége részt vesz a tanácsköztársasági évforduló ünnepein, majd megismerkednek a megye egyik legnagyobb mezőgazdasági termelőszövetkezetével, a zalaszentmihályival. a megyei kisz bizottság ugyancsak a szovjetukrajnai herszomból 3 tagu komszomol küldöttséget fogadott./mti/

..-

bb. 27. elkészült a bcm kétezer személyes étkezdéje

vid-kz/gy/hk

1969. március 20.

a déli országrész legnagyobb beruházásán - az új beremendi cementmű építkezésén - csütörtökön átadták rendeltetésének a kétezer személyes üzemi étkezdét. a korszerűen berendezett, két étteremmel, hűtőkamrákkal, melegítópultokkal rendelkező üzemi vendéglátó egység a leendő gyáróriás kivitelezésén dolgozó vállalatok munkásait látja el. a bcm „szociális negyedében” folyamatosan rendezik be a munkásszállókat, összesen másfél-ezer ember számára biztosítanak kényelmes, központi fűtéssel ellátott otthont a munkahelyen./mti/

..-

11.35/gy

le 11.35

12.25

- 37 -

bb. 28. ismét hó fedi vas megyét - apadnak a nyugat-dunántuli folyók

vid-kz/gy/hk

1969. március 20.

szerdán délután és egész éjjel havazott vas megyében. csütörtökön ismét vékony hóréteg fedte a tájat. az utak sikosak, lelassult a közúti forgalom. a korábbi meleg napokon a nyugat-dunántuli folyók, és patakok osztrák vízgyűjtő területein megindult hóolvadás és lehullott csapadék hatására árhullám alakult ki a rábán, a pinkán, a répcén és a gyöngyösön. a folyók és patakok helyenként kiléptek medrükből s elöntötték az árterületeket és kisebb mértékben mezőgazdaságilag művelt földeket. csütörtökön mivel nem kaptak vizutánpótlást megkezdődött az apadás. az árterületekről visszahuzódóban van a víz./mti/

..

bb. 29. ünnepi ülést tartott a zalaegerszegi és a nagykanizsai városi tanács

vid-kz/gy/hk

1969. március 20.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltása jubileumi évfordulója tiszteletére ünnepi ülést tartott a zalaegerszegi és a nagykanizsai városi tanács. zalaegerszegen a megyei művelődési házban tartott emlékülésen loppert tibor, a városi tanács vb elnökhelyettese emlékezett az évfordulóra. nagykanizsa városi ünnepi tanácsülésén gazsó sándor országgyűlési képviselő mondott beszédet./mti/

..

bb. 31. tudományos ülésorozat a szegedi józsef attila tudományegyetemen

vid-kz/gy/hk

1969. március 20.

csütörtökön a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére tudományos ülésorozat kezdődött a szegedi józsef attila tudományegyetemen. a természettudományi karon a kémiai, illetve a fizikai szakbizottság tanácskozásain tíz referátum hangzott el. matematikai, biológiai, földtudományi, bölcsészettudományi és jogtudományi kérdésekről a következő napokban újabb üléseket tartanak./mti/

..

11.43/11

el 11.15
12.2

- 38 -

bb. 30. jubileumi ünnepségek szolnok megyében

vid-kz/gy/hk

1969. március 20.

csütörtökön a szolnok megyei tanács székházának oszlop-csarnokában megkoszorúzták a tanácsköztársasági mártírok emléktábláját. ezután fodor mihály a megyei tanács vb elnöke kiüntetésekét nyújtott át a mozgalom veteránjainak szolnok főterén, a kossuth tér 3. szám alatti ház falán, emléktáblát lepelleztek le a „szolnoki munkás”, a megye első kommunista lapja megjelenésének 50. évfordulója alkalmából. az emléktáblánál zagyai jános a megyei pártbizottság titkára méltatta a lap jelentőségét. a damjanich jános múzeumban megnyitották a megyei munkásmozgalmi kiállítást, amely a tiszamenti hősi harcok 50 év előtti eseményeit idézi tiszafüreden, ahol a tanácsköztársaság idején kemény ütközeteket vívtak a vörös katonák, emléktábla és sírköavatásra került sor. az emléktáblát schön béla tiszafüredi kommunista harcos emlékére állították. a községi temetőben roffa lajos a járási direktórium volt elnökének emeltek síremléket. jánoshidán a pártszékház előcsarnokában elhelyezett márványtáblával örökitették meg a jársági mártírok tetteit. tiszafüreden a tanácsköztársaságról nevezték el azt a tiszamenti ligetet, ahol a 39-es vörös dandár vívta legendás harcait, a sétány pedig kun béla nevét kapta. a megye városaiban és községeiben kitüntették a tanácsköztársaság veteránjait. fegyverneken, ahol a héjjas különítmény príbékéjei a bátor kommunisták tucatjait gyilkolták le, csütörtökön kétnapos rendezvénysorozat kezdődött, amelynek keretében leleplezik a mártírok emlékművét. turkevén tanácsköztársasági plakátkiállítás nyílt./mti/

..

bb. 33. emléktáblát kapott lengyel gyula

t gj/j/zs/gy/hk

1969. március 20.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileuma alkalmából csütörtökön az 5. kerületben, az alkotmány utca 9-11. szám alatti felsőfoku kereskedelmi és vendéglátóipari szakiskola épületén lengyel gyula emlékét márványtáblán örökitették meg.

/folyt. köv./

11.50/gy

el 11.05

12.2

- 39 -

bb. 33. / emléktáblát.... folyt./ gy

a táblán ez a felirat áll: „e házban tanult és tanított Lengyel Gyula / 1888-1941/, a magyar forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, a magyar tanácsköztársaság népbiztosa,,.

Lengyel Gyula munkásságát a felsőfoku szakiskola párttitkára méltatta, majd a kerületi párt-, tanácsi és tömegszervezetek, valamint a belkereskedelmi minisztérium és a vendéglátóipari főiskola koszorút helyezett el az emléktábla alatt./mti/

..

bb. 32. leleplezték dr. Varga Jenő emléktábláját

t kf/kf/1e/1l hk 1969. március 20.

a Vas utcai Széchenyi István kereskedelmi szakközépiskola - a volt felsőkereskedelmi iskola - tanárai és diákjai emléktáblát állítottak dr. Varga Jenőnek, a magyar tanácsköztársaság népbiztosának, aki 1912-1919. között az iskola tanára volt.

csütörtökön az uránia filmszínházban tartott ünnepségen dr. Gönczöl György a közgazdaságtudományi intézet osztályvezetője Varga Jenő hajdani munkatársa és román kálmán újságíró, a volt tanítvány mondott ünnepi beszédet, majd az iskola „Varga Jenő, Irodalmi Színpada adott műsort.

az ünnepség után az iskola aulájában leleplezték a népbiztos és a tanár munkásságát, érdemeit megörökítő emléktáblát, amelyet a belkereskedelmi minisztérium, az iskola tanszervelete és Kisz Szervezetének képviselői megkoszorúztak. az ünnepség dr. Varga Jenő mintegy 30 volt tanítványának és az iskola Kisz fiataljainak baráti találkozásával fejeződött be./mti/

..

11.55/gy

- 40 -

12.10

12.20

bb. 34. vendéglátóipari munkásmozgalmi kiállítás

t kf/kf/1e/1l hk 1969. március 20.

a magyar vendéglátóipari múzeum összegyűjtötte a magyar vendéglátóipar munkásmozgalmi történetének anyagát, amelyet a tanácsköztársaság jubileumának tiszteletére a KPD SZ közreműködésével kiállításon mutatnak be a szakma dolgozóinak és a közönségnek.

az emlékkiállítást csütörtökön Ligeti László a kereskedelmi pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének főtitkára nyitotta meg a KPD SZ Eötvös utcai klubjában. a kiállítás eredeti dokumentumokkal, fényképekkel szemléltetően mutatja a vendéglátóipari dolgozók munkásmozgalmi harcainak történetét, a kávéházi alkalmazottak és éttermi segédek szervezkedését, sztrájkjait, s megemlékezik a tanácsköztársaság idején kifejtett tevékenységükről.

a kiállítás március 26-ig naponta 10-19 óra között tekinthető meg./mti/

..

bb. 38. szerkesztőségek figyelmébe!

1l hk 1969. március 20.

mai bb 2-es számú hírünk / kitüntetések a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából / első folytatásában a második nevet a következőképpen kérjük közölni:

„Földes Pál Kossuth-díjas mérnöknek, a Malév nyugalmazott kirendeltségvezetőjének,,.

ugyancsak az első folytatásban a 13. nevet a következőképpen kérjük közölni:

„Nádass József nyugdíjas újságírónak, írónak,,/mti/

..

bb. 37. koszorúzás Zigány Zoltán sírjánál

k vt/tné/zs/1l hk 1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön délelőtt a művelődésügyi minisztérium, valamint a pedagógiai lapok folyóiratok képviselői a Rákóczi téri temetőben megkoszorúzták Zigány Zoltánnak, a köznevelés tanácsköztársaság idején volt főszerkesztőjének sírját./mti/

..

- 41 -

12.10/um

12.20

12.20

bb. 35. poljanszkij-beszéd

zs/j/zs/gy/bs

1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk a szovjet delegáció vezetőjének beszédét / teljes szöveg / , amely a délutáni gyűlésen hangzik el. embargó feloldásig!

x x x

kedves barátaim!

engedjék meg, hogy a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége, a szovjet kormány és az egész szovjet nép nevében tolmácsoljam önöknek, az ünnepi ülés résztvevőinek, az egész testvéri magyar népnek legszívélyesebb üdvözlésünket és jókívánságainkat a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából. az üdvözlés szövegét, amelyet L.I. Brezsnyev, n.v. podgornij és a.n. Koszigin elvtársak irtak alá, közvetítette a moszkvai rádió, közölték a szovjet lapok és ma az önök sajtója is.

hazánk dolgozóit, a világ haladó közvéleménye mély tisztelettel emlékezik meg önökkel együtt az említett kiemelkedő történelmi eseményről. ez teljesen érthető is. amit a magyar dolgozók fél-évszázaddal ezelőtt véghezvittek, örökre bekerült a forradalmi harcok évkönyvébe, ékes példája marad a forradalmi bátorságnak és merészségnek.

az, hogy az oroszországi szovjethatalom létrejötte nyomán magyar földön munkás-paraszt állam alakult ki, óriási nemzetközi jelentőségű volt, még jobban kidomborította az 1917. októberben lezajlott szocialista forradalom nemzetközi jellegét.

a nagy Lenin, hazánk dolgozóit, a világ haladó gondolkodású emberei lelkesedéssel fogadták a magyar proletárlátus győzelmének hírére. a súlyos megpróbáltatások napjaiban, amikor a belső ellenforradalommal és a külföldi intervencióval vívott élet-halál harcban dőlt el oroszország népeinek sorsa, a magyar tanácsköztársaság megalakulása nemcsak nagy erkölcsi-politikai támogatást, hanem katonai segítséget is jelentett számunkra.

/folyt. köv./
12.18/11

- 42 -

de
132

bb. 35. / polanszkij.... 1. folyt./ gy

„mihelyt a nemzetközi burzsoázia kezét emel ránk - jelentette ki Lenin - saját munkásai fogják le a kezét,,. mi pedig az elismerés és a mély hála érzésével mondjuk: igen, így van, a magyar munkás kérges keze testvéri támogatást nyújtott nekünk a nehéz időkben. igen, győzelmünkben nem kis részük van a magyar munkások, a magyar internacionalisták erőfeszítéseinek, az ő kiontott vérének. ilyesmit sohasem lehet elfelejteni!

a szovjet emberek mélyen emlékeztükbe vették a kiváló magyar kommunista nevét, önfeláldozó tetteit, amelyekkel hozzájárultak a szocializmus ügyének sikeréhez. országaink dolgozóinak a közös ellenség elleni vállvetett harca, sok tízezer magyar internacionalista közvetlen harcosszervelete az októberi forradalomban és az oroszországi polgárháborúban megteremtette népeink barátságának szilárd alapját.

azok a hősi esztendőik bővelkedtek a proletár nemzetköziség nagyszerű példáiban. ezen az ünnepi gyűlésen csupán egy kis epizódot szeretnék elmondani.

petljura, az ukrán ellenforradalom egyik vezére 1919-ben felszólította az oroszországban levő magyar katonákat, hogy térjenek haza. a magyar vöröskatonák méltó választ adtak neki: „utunk haza, a magyar tanácsköztársaságba a te holttesteden át vezet. célunk tiszta és nemes. a burzsoázia holttestén, a hamis demokrácia hulláján átlépve felépíteni a világot átfogó kommunista szovjet köztársaságot. aki pedig utunkat próbálja keresztelni, azt elsőpri nemes proletár haragunk,, - irták.

ime elvtársak, milyen lángoló szavakkal beszéltek akkoriban a magyar internacionalisták! ragyogó, követésre méltó példa ez, az igazi szellemi nagyság példája!

a forradalmi hőstettek sohasem mulnak el nyomtalanul. az 1919-es magyar forradalom a későbbi osztályharcok és az új társadalmi rend győzelmének zászlajává vált magyar földön. gazdagította a nemzetközi munkásmozgalom ideológiai fegyvertárát, bebizonyította, hogy a proletárdiktatura nem tisztán orosz jelenség, hanem a munkáosztály szocializmusért vívott harcának egyetemes törvényszerűsége.

/folyt. köv./

12.23/11

- 43 -

de
132

bb. 35. / poljanszkij.... 2. folyt./ gy

új erővel mutatta meg, hogy a forradalomban, a forradalmi mozgalomban a legnagyobb jelentőségű a marxista-leninista párt vezető szerepe, sorainak összeforrottsága, képessége arra, hogy megszervezze a dolgozók érdekeiért vívott harc egységfrontját. enélkül nem lehetséges a siker.

nem szükséges itt arról beszélnem, milyen okok vezettek akkor a magyar proletáriátus kivívott pozícióinak elvesztésére. azt viszont hangsúlyozni kell, hogy amikor a fasizmus veresége következtében magyarországon kialakultak a feltételek, amelyek lehetővé tették a munkások és parasztok államának újbóli megteremtését, a magyar népköztársaság rövid idő alatt alapvető változtatásokat tudott végrehajtani a politikai, a gazdasági és a kulturális élet minden területén.

a szovjet emberek szilárd meggyőződése, hogy a szocializmus felépítésének nagyszerű feladatai, amelyeken önök most dolgoznak, sikeresen megvalósulnak. bizonyosak vagyunk ebben, mert a magyar népköztársaság, a magyar tanácsköztársaság vívmányainak dicső örököse a szocialista államok szoros közösségében végzi munkáját.

kedves elvtársak!

a békés építőmunkával elfoglalt szovjet nép saját tapasztalatából tudja, hogy a fényes jövőért vívott küzdelemben milyen előnyökkel jár az erőfeszítések egyesítése. ezért nagyra értékeljük azt, hogy a magyar kommunisták, országuk valamennyi dolgozója mindig sikra szállt és sikra száll ma is a szovjetunió és a magyar népköztársaság testvéri barátságának erősítéséért.

jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy pártjaink és kormányaink között teljes a megértés, megegyeznek nézeteink korunk minden fontos kérdésében, pártjaink és kormányaink között minden vonalon fejlődnek a gazdasági és kulturális kapcsolatok.

/folyt. köv./

12.30/um

ll 13

- 44 -

bb. 35. / poljanszkij.... 3. folyt./ gy

a szovjet-magyar viszony jó példája az igazi baráti, testvéri államközi kapcsolatoknak. ez annyit jelent, hogy megvalósult, az, amiről félévszázaddal ezelőtt oroszország kommunistái és a magyar tanácsköztársaság hősei álmodtak, amire ők törekedtek.

kapcsolataink erősítése jelenleg különösen fontos, mert sokasodnak az imperializmus fondorlatai, agresszív akciói a világ számos körzetében, merényletei a népek demokratikus vívmányai ellen. a béke és a szocializmus, a népek érdekei parancsolóan követelik az éberség fokozását, a szocialista államok egységének megszilárdítását.

a varsói szerződésben résztvevő államok vezetői a napokban itt budapesten a testvéri barátság és az elvtársi együttműködés szellemében vitattak meg egész sor fontos kérdést. országaik védelmi erejének további növelése céljából olyan intézkedéseket határoztak el, amelyek a varsói szerződés védelmi szervezete struktúrájának és vezető szerveinek további tökéletesítését szolgálják. egyhangulag elfogadták az európai országokhoz intézett felhívást, hogy készítsék elő és tartsák meg az összeurópai értekezletet, amelynek napirendjén a biztonság és az együttműködés kérdései szerepelnének. ezzel ismét igazolódott, hogy az említett vezetők egységes irányvonalat követnek európa és az egész világ békéjének és biztonságának fenntartását illetően.

ne feledkezzenek meg az imperialisták arról, hogy ma nem 1917-et írunk. ma a hatalmas szocialista közösség áll szemben a reakció cselszövényeivel. a varsói szerződésben résztvevő országok nemcsak népeik forradalmi vívmányainak megvédésére képesek, hanem arra is, hogy megsemmisítő csapást mérjenek mindenkire, aki merényletet próbál elkövetni e vívmányok ellen.

a szovjetunió ugyanugy, mint a többi testvérország, senkivel sem keresi az összetűzést. ellenkezőleg, mindent elkövetünk, hogy az összetűzéseket elkerüljük. mégis szükségesnek tartjuk, hogy teljes határozottsággal kijelentsük: a szovjetunió és a többi testvérország határai szentek és sérthetetlenek mindennél, minden részen, nyugaton és keleten egyaránt. aki pedig megkísérli e határok megsértését, szörnyű vereséget fog szenvedni.

/folyt. köv./
12.35/gy

ll 12

- 45 -

bb. 35. / poljanszkij... 4. folyt./ gy

kedves barátaim:

a magyar szocialista munkáspárt, annak központi bizottsága, élén kádár jános elvtárssal, a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő személyiségével, elismerésre méltóan előmozdítja a szocialista közösség, a nemzetközi kommunista mozgalom egységének és összeforrottságának megszilárdítását. a magyar népköztársaság következetes és elvi külpolitikája a népek békéjének, szabadságának és függetlenségének megvédését célozza.

mi, a szovjetunió kommunistái, összes dolgozó önkkel vagyunk a nagy és fontos problémák megoldásában, akár nemzetközi jellegű kérdésekről van szó, akár olyanokról, amelyek az országaink közötti kölcsönös kapcsolatokat érintik. közös céljaink érdekében a jövőben is minden vonalon erősíteni és bővíteni fogjuk harci szövetségünket és testvéri barátságunkat, ami félévszázaddal ezelőtt született oroszország és magyarország népei között.

engedjék meg, kedves elvtársak, hogy újabb nagy sikereket kívánjak a szocializmus építésében, boldogságot és virágzó életet önknek és az egész magyar népnek./mti/

bb. 39. „műanyag az építőiparban,, - nemzetközi szakkiállítás a városligetben

t sz/gg/1e/1l hk

1969. március 20.

a műanyagok az utóbbi időben teret hódítanak, az építő- és szerelőiparban is - ezt tükrözi az a kiállítás, amelyet csütörtökön török istván, a chemolimpeX vezérigazgatója nyitott meg a bnv 27-es pavilonjában. a kiállításon, amelyet chemolimpeX és a hungexpo szervezett, 13 hazai és 30 külföldi vállalat mutatja be az építőiparban alkalmazható műanyagokat, többek között t burkoló, hang- és hőszigetelő anyagokat, üvegszálas műanyagtermékeket, válaszfalakat, és csöveket. hét országból, ausztriából, angliából, belgiumból, franciaországból, az ndk-ból az nszkból és olaszországból jöttek kiállítók, s közülük többel nemcsak importról, hanem műszaki kooperációkról is tárgyal a chemolimpeX.

a március 27-ig nyitva tartó kiállítást szakmai előadás-sorozat egészíti ki./mti/

12.40/gy

13'2

-46-

bb. 36. losonczi beszéd

zs/1l bs

1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk az elnöki tanács elnökének megnyitó beszédét, amely a mai parlamenti ünnepségen hangzil el. embargó: f e l o l d á s i g !

x x x

az elnöki tanács elnöke üdvözölte az ünnepi ülés résztvevőit, köztük az 1919-es forradalmi harcosokat, a kitüntetett veteránokat és hozzátartozóikat, mindazokat, akik személyesen résztvettek a magyar tanácsköztársaság harciban.

- a szolidaritás jóleső megnyilatkozásaként igen nagyra értékeljük, hogy a testvéri szocialista országok elküldték delegációikat mai ünnepségünkre - folytatta, s sorra köszöntötte a küldöttségeket, valamint a delegációk vezetőit.

- fél évszázada annak, hogy 1919. március 21.-én hazánkban először győzött a szocialista forradalom. az orosz proletariátus új történelmi korszakot nyitó példája nyomán, a szovjet nép után elsőnek a világon a magyar nép emelte magasra a szocialista forradalom zászlaját; létrehozta a magyar tanácsköztársaságot.

- kiáltványában büszkén hozta ország-világ tudomására: „magyarország proletársága a mai nappal a maga kezébe vesz minden hatalmat!,,

- az első magyar munkáshatalom 133 napja fénylő szakasz, demokratikus és forradalmi hagyományaink történetében. a magyar tanácsköztársaság a szlovák, majd a bajor tanácsköztársasággal együtt bebizonyította, hogy a szocialista forradalom nem egyetlen ország ügye, hogy korunk valóban a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, a proletár forradalmak időszaka.

- a magyar tanácsköztársaságot az akkori nemzetközi helyzetben, az akkori erőviszonyok között el tudta fojtani a külső ellenség, az imperializmus tulereje. de valósággá vált az első magyar tanács hatalom vezetőinek igazsága: „bármilyen várjon ránk, a szocializmus ügyének győznie kell!,,

/folyt.köv./
12.45/gy

- 47 -

13'2

bb. 36./ Losonczi ... 1. folyt./ il

a szocializmus ügye valóban diadalmaskodott magyarországon. a szovjetunió felszabadító harca, a magyar dolgozó nép forradalmi küzdelme elsöpörte a 25 éves ellenforradalom uralmát. népi demokratikus államunk, a magyar népköztársaság - a magyar tanácsköztársaság ügyének jogos örököse és hűséges folytatója.

ma a magyar népköztársaságban a munkásosztály, a nép hatalma szilárd. pártunk vezetésével a dolgozó nép sikeresen fáradozik a szocialista társadalom teljes felépítésén.

ebben a munkában még hatalmas és bonyolult feladatok állnak előttünk. de az elért eredmények történelmi jelentőségűek. szorgalmas és biztonságos termelőmunka, nyugodt, kiegyensúlyozott élet, a nép boldogulása és felemelkedése jellemzi szabad, szocialista hazánkat.

tagjai vagyunk a szocialista országok nagy és erős családjának.

bizton támaszkodhatunk a szovjetunióra, a szocialista testvéri közösségekre, s ugyanilyen biztonsággal számíthat a magyar népre, a magyar munkás-paraszt hatalomra minden szocialista erő, a békét védő haladó világ.

az ötvenedik évfordulón tisztelettel adózunk egy nagyszerű forradalmár - nemzedék emlékének. az ő harcuk és vérük hullatása is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy dolgozó népünkben mélyen él a szocialista hazafiaság, a proletár forradalmiság és az internacionális szocializmus.

a multnak és a jelennek ez az egysége azzal a jogos reménységgel tölt el mindannyiunkat, hogy utunkon további sikerek várnak reánk.

magabiztosan tekintünk a következő évtizedek, a szocializmus további győzelmei elé.

ünnepi ülésünket megnyitom./mti/

-. -

12.50/11

- 48 -

13.02

bb. 40. felavatták az egykori proletár képzőművész tanműhely emléktábláját

t ms/mm/zs/11 hk

1969. március 20.

a fővárosi tanács emléktáblát helyezte el az 1. kerületi tanács művelődési házában falán, 50. évvel ezelőtt e házban működött a proletár képzőművészeti tanműhely.

csütörtökön délelőtték sándor kossuth díjas festőművész - aki több művésztársával együtt a tanműhelyből indult el művészi pályára - leplezte le az emléktáblát. ezután a kerületi pártbizottság, a tanács, a hazafias népfront és a művelődési ház képviselői helyezték el koszorúikat az emléktábla alatt. az avatási ünnepség után a művelődési házban kiállítás nyílték sándor műveiből. bessenyei ferenc kossuth díjas érdemes művész ady endre véres panorámák tavaszán című költeményét mondta el, majd devecseri gábor kossuth díjas író mondott megnyitó beszédet. a nagyszámu közönség érdeklődéssel szemlélte meg a művész festményeit és grafikáit, amelyeknek nagy részét az évforduló tiszteletére forradalmi alkotásaiból válogatták össze./mti/

-. -

bb. 41. omnia kávé-szalón nyílt a rákóczi uton

t kf/kf/1e/11 hk

1969. március 20.

az omnia kávé készítő „compact”, kereskedelmi csomagoló vállalat a 8. kerületi vendéglátó vállalattal közösen - a költségeket is fele-fele arányban vállalva - a rákóczi ut 67. szám alatt berendezte a főváros első kávé-szalónját.

a vendéglátásban újszerű üzlettipusnak számító - kávé-söntésből és 70 személyt befogadó hangulatos kávézóból álló szalont csütörtökön nyitották meg./mti/

-. -

- 49 -

12.55/11

13.02

bb. 43. időjárásjelentés

tr/11

1969. március 20.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

az évszakhoz képest hideg idő

a hideglevegő uralma fokozatosan kiterjeszkedik dél- dél-kelet európa térségei fölé is. ennek következtében ma hajnalra már a balkán félszigeten és a havas alföldön is esett az eső, helyenként havazott, a hőmérséklet pedig megközelítette a 0 fokot, sőt a fekete tenger vidékén mínusz 3- mínusz 5 fokot is mértek. a brit-szigeteken és skandináviában az óceáni légtömegek hatására erősen felhős, párás, néhány helyen csapadékos enyhe az idő.

házánkban szerdán borult volt az ég, a dunántulon többfelé havazott, máshol havaseső, eső hullott. a lehullott csapadék mennyisége az észak-nyugati megyékben egy-két helyen elérte a 6 millimétert, az ország többi részén általában 3 milliméter alatt maradt. a hőmérséklet csúcspontja a dunántul nyugati felén 0 - mínusz 2, máshol plusz 1 - plusz 7 fok között alakult ki. csütörtökön hajnalban mínusz 3- plusz 2 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott az évszakhoz képest hideg idő. az észak-keleti részek kivételével sokfelé havazott, havaseső, eső hullott. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1 - plusz 4 fok között változott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fok volt, 4,1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön jobbra borult idő, sokfelé havazással, havasesővel, esővel. időnként élénk északi, északkeleti szél. az évszakhoz képest hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - mínusz 5 fok között, északkeleten kevéssel mínusz 5 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1 plusz 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 446 cm./mti/

-.-

- 50 -

13.00/11

13.25 de

13.30

bb. 42. felavatták nyisztor györgy szobrát

jt jt/tr/1e/11 hk

1969. március 20.

csütörtökön a mém épületében ünnepélyesen leleplezték nyisztor györgynek a magyar földmunkás mozgalom kimagasló vezetőjének, a tanácsköztársaság földművelésügyi népbiztosának szobrát. az avatáson ott volt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és dr. román pá, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese. nyisztor györgy életutját, munkásságát és a parasztság életének megváltoztatására tett erőfeszítéseit nádas gáspár, a minisztérium pártbizottságának titkára méltatta.

a mém párt-, szakszervezeti- és kisz-bizottsága megkoszorúta nyisztor györgynek a kerepesi temetőben levő sírját is./mti/

-.-

bb. 44. ünnepélyes zászlófelvonás a parlament előtt és a gel-lérthegyen

t vt/mm/zs/11 bs

1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön délután a parlament előtt a kossuth lajos téren ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással felvonták a magyar népköztársaság állami zászlaját. kürtszó jelzete pesti endre vezérőrnagynak, a budapesti helyőrség parancsnokának érkezését. a katonai előljáró meghallgatta a csapatzászlóval felsorakozott diszszázad parancsnokának jelentését, majd - a rákóczi induló hangjai közben - ellépett a diszegység előtt és üdvözölte a katonákat. ezután diszörök kíséretében az árbóchoz vitték az állami zászlót és a himnusz hangjai, valamint a diszszázad tiszteletadása közepette vonták fel az árbócrudra. az ünnepi aktus befejezéseként a diszegység és a zenekar diszmenetben vonult el az állami zászló előtt, ahol a fegyveres testület tagjai - katonák, rendőrök és munkásörök - álltak diszörséget.

zászlófelvonási ünnepség volt az évforduló alkalmából a gel-lérthegyen is, a felszabadulási emlékműnél. itt a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom hagyományos vörös zászlaját vonták fel, ugyancsak katonai tiszteletadással.

pénteken délben az állami zászlónál, a kossuth lajos téren zenés órségváltás lesz./mti/

-.-

- 51 -

13.18/11

de 13.30

13.30

bb. 50. hevesi gyula akadémikus és dr. g.n. kukin szovjet professzor tiszteletbeli doktorrá avatása

t ol/gg/zs/gy/bs

1969. március 20.

csütörtökön a budapesti műszaki egyetemen a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából „a műegyetem a tanácsköztársaság alatt,, címmel nyílt kiállítás az aulában. ezt követően nyilvános egyetemi tanácsulást tartottak, amelyen részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter és rusznák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke, s képviseltette magát a szovjetunió budapesti nagykövetsége is.

dr. csáki frigyos rektor üdvözölte a megjelenteket, majd ünnepi külsőségek között került sor a tiszteletbeli doktorrá avatásra.

dr. varga józsef, a gépészmérnöki kar dékánja terjesztette elő a dr. g.n. kukin professzor tiszteletbeli doktorrá avatására vonatkozó javaslatot. kukin professzor a moszkvai textilintézet textilnyersanyagok és anyagvizsgálat tanszékének vezetője, a műszaki tudományok doktora a viszko-elasztikus anyagok reológiai vizsgálata terén fejtett ki kimagasló tudományos tevékenységet.

dr. höllő jános, a vegyészmérnöki kar dékánja terjesztette elő a hevesi gyula akadémikus tiszteletbeli doktorrá avatására vonatkozó javaslatot. hevesi gyula 1890-ben született ungváron. vegyészmérnöki oklevelet szerzett. kiemelkedő munkásmozgalmi tevékenysége mellett a vegyipari folyamatok automatizálása és szervezése terén szintén nemzetközileg is kimagasló tudományos munkásságot folytatott.

Ünnepi aktus következett: dr. csáki frigyos rektor az egyetemi tanácsal egyetértésben kukin professzort és hevesi gyula akadémikust az egyetem tiszteletbeli doktoraivá fogadta és átnyújtotta az erről szóló okleveleket.

ezután kukin professzor és hevesi gyula mondott beszédet, majd az egyetemi tanács fogadást adott a tiszteletbeli doktorok tiszteletére./mti/

..

13.25/11

13.40

13.48

- 52 -

bb. 45. ünnepi megemlékezés az iskolákban

1 vt/gk/zs/11 bs

1969. március 20.

az első magyar proletárdiktatura létrejöttének fél évszázados jubileumáról csütörtökön az iskolákban is országsszerte megemlékeztek. a tanulóifjúság közreműködésével műsoros ünnepségeket rendeztek. számos tanintézetben kiállítás nyílt a tanácsköztársaság időszakának eseményeit idéző a diákok által gyűjtött dokumentumokból./mti/

..

bb. 46. megemlékezés a tanácsköztársaságról néphadseregünk alakulatainál

1 vt/gk/zs/11 bs

1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról a magyar néphadsereg alakulatainál is megemlékeztek. az ünnepi kisz-taggyűlésekre 1919-es volt vöröskatonákat is meghívtak. számos helyőrségben laktanei névadó ünnepséget tartottak, emléktáblákat avattak. a néphadsereg vörbs csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese „egy matróz meg a többiek,, című új műsorával köszöntötte az első magyar proletárhatalom félév-százados jubileumát./mti/

..

bb. 47. nyergesi jános kapta a komárom megyei tanács képzőművészeti díját

vid kz/11 bs

1969.március 20.

együttes ünnepi tanácsulést tartott csütörtökön tatabányán a komárom megyei és a városi tanács. kroszner lászlónak, a megyei tanács vb elnökének ünnepi beszéde után 14 veteránnak nyújtották át a népköztársaság elnöki tanácsának kitüntetését: a munka érdemérem arany és ezüst fokozatát. a jubileumi évforduló alkalmából ítéltek oda első ízben a megyei tanács végrehajtó bizottságának képzőművészeti díját. a kitüntetést nyergesi jános kapta. nyergesi a tanácsköztársaság alatt a nyergesujfalui képzőművész telepen dolgozott. tanítómestere kernstok károly volt. témáit mindig a hétköznapi életből merítette./mti/

..

- 53 -

13.30/gy

13.40

13.48

bb. 48. a „komplex 69,, - kiállítás sajtótájékoztatója

t sz/gg/1e/gy/bs

1969. március 20.

csütörtökön a városligeti vásárváros petőfi pavilonjában bemutatották a sajtó képviselőinek a „komplex 69,, kiállítást, amelyet a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépeket exportáló komplex vállalat a vele együttműködő gépgyárakkal együttesen rendezett, hogy most első alkalommal - számos külföldi sikeres szereplés után - itthon is bemutassa exportkinálatát.

a vasárnap nyílt és egy hétig nyitvatartó kiállításra bejelentették érkezésüket szovjet, lengyel, jugoszláv, román, osztrák, francia és iráni kereskedők is.

a komplex tizenöt év alatt 569 komplett konzervgyárat, zöldség- és gyümölcsfeldolgozó vonalat, 8 850 hűtőtelepet, 4 120 husipari gépet, 61 komplett csibenevelő farm felszerelést, 480 baromfifeldolgozó vonalat és 1 410 tejgyűjtő állomás- és sajtógyár-berendezést exportált. a szovjetunióban 1967-ben a konzervipar kapacitásának mintegy 40 százalékát magyar berendezések képezték. a széles exportiskála lehetővé teszi, hogy a komplex a vele együttműködő vállalatokkal nagygazdaságok komplett gépesítésére is vállalkozhassék. erről tárgyal most iránban egy magyar szakdelegáció, ahol 6 000 hektáros területen akarnak korszerű mintagazdaságot építeni. /mti/

..

bb. 51. meghalt halász ernő,

tné/zs/gy/bs

1969. március 20.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje. bucsuztatása 1969. március 24-én, hétfőn 15,30 órakor lesz a 10. kerületi új köztemetőben.

14. kerületi pártbizottság.

/mti;/

..

- 54 -

13.35/gy

de

bb. 49. jubileumi és pályaválasztási kiállítás

i sb/gk/1e/1l bs

1969. március 20.

a műm 36-os számú bokányi dezső ipari szakmunkásképző intézet csütörtökön megnyitotta jubileumi és pályaválasztási kiállítását, a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. és az intézet alapításának 10. évfordulója alkalmából. a kiállítás anyagának egy részét a fiatalok gyűjtötték össze az első magyar proletárállam emlékeiről. a bemutató másik része, csaknem 400 kiállítási tárgy kilenc építőipari szakma tanulóinak mesterműve.

a pályaválasztásban érdekelt fiatalok és a szülők június 1-ig naponta délután 2 órától este 6 óráig tekinthetik meg a kiállítást az intézetben. / 14. kerület, várna utca 21./b. /mti/

..

bb. 52. ünnepi ülés pest megyében

vid gö/kz/1l bs

1969. március 20.

az mszmp pest megyei bizottsága, a megyei tanács, a népfront és a szakszervezetek megyei tanácsa csütörtökön ünnepi ülésen emlékezett meg a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. az ülésen megjelentek a megye országgyűlési képviselői, állami és társadalmi szerveinek vezetői, a tanácsköztársaság harcosai, veteránjai. ott volt varga péter, az mszmp központi bizottsága osztályvezető helyettese, i. i. bagyul, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára és a. a. szolovjov, az szkp mellett működő marxizmus-leninizmus intézet igazgató helyettesének vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet küldöttség. cservenka ferencné, a megyei pártbizottság első titkárának megnyitója után dr. pénzes jános, a megyei tanács vb. elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetések adtak át. a munka érdemrend arany fokozatát 18-an, ezüst fokozatát pedig 32-en kapták meg. az ünnepi ülés a váci vox humana műsorával fejeződött be. /mti/

..

- 55 -

13.40/um

de 13.55
14.45/Dm

bb. 53. április 1-én megjelentek a magasabb oktánszámú normálbenzin - csökken a benzin s a háztartási tüzelőolaj ára - az országos kőolaj- és gázipari tröszt sajtótájékoztatója

t tz/mm/1e/1l bs

1969. március 20.

április 1-én a 76-os oktánszámú benzin helyén az áforós-
szes töltőállomásain már 86-os oktánszámú normálbenzint fog-
nak „csapolni”, - közölte az újságírókkal az országos kő-
olaj- és gázipari tröszt csütörtöki sajtótájékoztatóján bencze
lászló, az okgt vezérigazgatóhelyettese, illetve az ipar-
ág több más érdekelt vezetője. - természetesen továbbra is
kapható lesz, ráadásul az eddiginél több benzinkutnál, a 92-
es és a 98-as oktánszámú benzin is.

ugyanakkor megváltoznak az ára is, mégpedig kedvezően.
mig eddig a 76-os oktánszámú benzin literre 2,70 forintba ke-
rült, április 1-től a 86-os benzint 3 forintért árúsítják,
vagyis olcsóbban, mint amennyi ért ki-ki a maga számára ezt
a minőséget keverés útján előállíthatta. a 92-es benzin árát
4,70 forintról 4 forintra, a 98-asét pedig 5,30 forintról 5 forintra
csökkentik literenként.

az autóközlekedési tudomány s kutató intézet megállapí-
tása szerint a magasabb oktánszámú normál benzin használata
például a moszkvics 408-as illetve 403-as típusoknál 5,6 szá-
zalékos, a wartburg 1000-es és 353-as kocsiknál 3,5 - 5,6
százalékos üzemanyagmegtakarítást tesz lehetővé.

ugyancsak csökken április 1-től a háztartási tüzelőolaj
ára, az eddig literenkénti 2,20 forintról, 1,50 forintra. az
eddiginél szélesebb körre kívánják kiterjeszteni a jövőben az
olaj házhozszállítását is.

elmondták az iparág érdekelt vezetői, hogy a répcelaki
robbanás folytán átmenetileg megszűnt hazai szénsavtermelés
pótlására külföldről behozott széndioxid ebben a hónapban az
országos szükségletnek körülbelül 35 százalékát fedezi. meg-
kezdődött a szárazjég importja is. április 1-én hozzáfognak répcelakon a 4. osztályu, csak az öntészetben használható, bi-
zonyos mértékig szennyezett szénsav termeléséhez és töltésé-
hez. amint azonban a behozatal mennyisége lehetővé teszi még
az első félévben megkezdik a patronok töltését is.

a jelek szerint a jövő év elejéig a külföldi szénsavat nem
nélkülözhetjük, noha a helyreállítás répcelakon jelenleg is
teljes erővel folyik./mti/

..

- 56 -

13.48/

H. D. M.

bb. 54. a szerkesztőségek figyelmébe!

hi/gy/bs

mai bb. 2. sz. / kitüntetések a tanácsköztársaság.../
hírünkben a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetettek
között hevesi gyuláné neve után pótlólag kérjük beírni:

született stern jolán.

a mai bb. 2. sz. hírünk 1-es folytatásán az utolsó előtti
név helyesen: vas-witteg miklós.
/mti/

..

e m b a r g o 16.00 óráig!

bb. 56. koszoruzás, zászló átadás vas megyében

vid-kz/tné/gy/bs

1969. március 20.

csütörtökön szombathelyen, a jubileumi Ünnepek keretében
a vas megyei tanács, a hazafias népfront és a tömegszervezetek
képviselői megkoszorúzták az 1919-es forradalmárok emléktáb-
láját. az ifjuság házában vinkovits jános, a kisz vas megyei
bizottságának első titkára átadta a megyei állami építőipari
vállalat fiataljainak a kisz központi bizottsága vándorzászló-
ját. tavaly e nagyvállalat kisz-szervezete működött a legeredmé-
nyesebben egész vas megyében. a zászlóátadási ünnepség után az
építők szombathelyi munkásszállójában pinceklubot avattak a fia-
talok./mti/

..

e m b a r g o 17.00 óráig!

bb. 58. kiállítás nyílt esztergomban a tanácsköztársaság művelő-
désügyi politikájáról

vid-kz/gy/bs

1969. március 20.

esztergomban, a tanítóképző intézetben csütörtökön kiállí-
tást nyitottak a tanácsköztársaság művelődésügyi politikájának
dokumentumaiból. a város lakossága megkoszorúzza a 19-es hő-
sök terén a párkányi csata emléktábláját és a tanácsháza előtt
levő magyar tanácsköztársasági emléktáblát. az ünnepi tanácsülé-
sen 58 veteránnak adták át a tanácsköztársasági emlékérmét./mti/

..

14.20/gy

- 57 -

H.

e m b a r g ó: 16.00 óráig!

bb. 57. diszünnepség pécsett, kun béla szoboravató komlón ifjusági nagygyűlés mohácson, pedagógusok emlékülése sásdon

vid kz/il bs

1969. március 20.

diszünnepséget rendezett csütörtökön pécsett a városi pártbizottság és a tanács. horváth lajos a városi tanács vb elnöke emlékezett a hősi napokra. a pécsi tanárképző főiskolán egyetemi és főiskolai napok kezdődtek gazdag tudományos, kulturális és sport programmal. a tudomány és technika házában jubileumi tanácsköztársasági emlékkiállítás, a szakszervezetek hírlap olvasójában pedig képzőművészeti kiállítás nyílt. sásdon, a baranya megyei direktorium egykori székhelyén, emlékülést tartott a pedagógusok szakszervezetének megyei bizottsága és a pedagógiai társaság pécs-baranyai tagozata a magyarországi tanítók szakszervezete hegyháti csoportja megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. utána a jubileum tiszteletére emléktáblát lepleztek le. a márványlapon az akkori idők vezéregyéniségeinek nevét örökitették meg, köztük albert istván sásdi tanítóét, aki a baranyai direktorium egyik vezető alakja volt. a művelődési házban, a sásdi direktorium, cimmel jubileumi kiállítás nyílt. mohácson munkás-paraszt-diák találkozóval egybekötött ifjusági nagygyűlést rendezett a kisz megyei és városi bizottsága. utána a város szívében, a széchenyi téren, a forradalom háza, ünnepi tábortűzet, a bartók béla művelődési házban pedig ifjusági bált rendeztek. a fiatal mecseki bányavárosban, komlón ünnepi tanácsülés vezette be az eseménysorozatot, majd a kun béla nevét viselő gimnázium udvarán felavatták az iskola névadójának mellszobrát. ugyan-csak komlón veterán találkozót, a zrinyi művelődési házban tanácsköztársasági kulturális bemutatót rendeztek, a május 1. művelődési házban pedig, a bányászok tevékenysége 1919-ben, cimmel fotókiállítás nyílt./mti/

--

- 58 -

de
N. D. M.

e m b a r g ó: 15.00 óráig:

bb. 55. tanácsköztársasági jubileumi ünnepek borsodban

vid kz/il bs

1969. március 20.

csütörtökön borsod megye számos városában és községében emlékeztek meg a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. miskolcon a mezőipari műszaki egyetemen jubileumi nyilvános egyetemi tanácsülést tartottak. dr. richter richard egyetemi tanár, a bányamérnöki kar dékánja méltatta a dicsőség 133. nap eseményeit, majd kihirdették a 50. évforduló tiszteletére meghirdetett egyetemi oktatói és hallgatói pályázatok eredményeit.

a város párt, tanácsi, és népfront vezetői a szabadságtéri direktoriumi emléktáblánál, a kisz, a szakszervezetek és a fegyveres testületek tagjai pedig a szamuel emléktáblánál helyezték el a kegyelet virágait. ózdon 24 veteránt tüntettek ki tanácsköztársasági emlékéremmel, somogyi béla lakótelepen pedig lenin emléktáblát avattak. mezőcsáton az 1919-es járási direktoriumi tagokat tiszteletbeli járási tanácsstagokká választották. cigándon kiállítást nyitottak a tanácsköztársaság eseményeit felelevenítő plakátokból és régi fényképekből. mezőkövesden leplezték farkas mártonnak, az 1919-es direktorium elnökének emléktábláját.
/mti/

--

bb. 59. felavatták reinitz béla emléktábláját

k ol/hné/zs/il bs

1969. március 20.

márványtáblát helyeztek el budapesten az 5. kerület szemere utca 6. szám alatti épületen, ahol egykor reinitz béla a magyar tanácsköztársaság zenéi direktoriumának vezetője lakott. az avatóünnepséget csütörtökön délután tartották, avatóbeszédet dr. ujfalussy józsef, kossuth-díjas zenetudós mondott.
/folyt.köv./

- 59 -

14.37/6

de
N. D. M.

bb. 59./ felavatták .... folyt./ 11

az emléktáblán - amelyen a direktórium egykori tagjainak, bartók bélának, dohnányi ernőnek, és kodály zoltánnak neve is olvasható - koszorút helyeztek el a művelődésügyi minisztérium képviselői.

megkoszorúzták az emléktáblát a magyar zeneművészek szövetsége, - a fővárosi tanács a magyar zeneművészek szakszervezete, és a magyar tudományos akadémia zene-tudományi intézetének képviselői is./mti/

-. -

bb. 62. tizezer baranyai fiatal vett részt a jubileumi munkaversenyben

vid kz/11 bs

1969. március 20.

a harmas munkásmozgalmi évforduló - a kmp és a kimsz megalakulásának, valamint a tanácsköztársaság kikiáltásának jubileuma tiszteletére indított munkaversenyben csaknem tizezer baranyai fiatal vett részt. a kisz megyei bizottsága az ünnep alkalmából értékelte az ifjúsági verseny eredményeit és megállapította, hogy a kisz-isták mindenütt derekasan helyt álltak a termelő munkában. az ipari és a mezőgazdasági üzemekben összesen 210 kisz alapszervezet és 420 ifjúsági brigád tett felajánlást, s munkájuk hasznát csak milliókban lehet kifejezni. a jubileumi verseny keretében tartott vietnami műszakok eredményeként négy millió forintot fizettek be a fiatalok a szolidaritási alapba. a termelés során tovább gyarapodott az ifjú dolgozók szakmai tudása: négyszázan vettek részt például a különféle szakmai vetélkedőkön, s tovább nőtt a kiváló ifjú mérnök, technikus és közgazdász mozgalomban résztvevők száma. a kisz megyei bizottsága egyidejűleg meghirdette a fiatalok munkaversenyét felszabadulásunk 25. és lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére./mti/

-. -

- 60 -

c14.40/11

le
1530 Dun

bb. 60. párt- és kormányküldöttségek látogatása az mszmp kb székházában

t bc/gk/zs/11 bs

1969. március 20.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára - fock jeno, a minisztertanács elnöke, biszku béla, fenyőlajos, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai és dr. ajtai miklós, a politikai bizottság póttagja társaságában - csütörtökön az mszmp kb székházában fogadta azokat a párt és kormányküldöttségeket, amelyek a tanácsköztársaság évfordulója alkalmából pártjuk központi bizottsága és kormányuk nevében ajándékokat adtak át.

d. sz. poljanszkij, a szovjetunió kommunista pártja politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese, a szovjet párt- és kormányküldöttség vezetője átnyújtotta a szovjet vezetőknek a tanácsköztársaság évfordulója alkalmából a magyar vezetőkhez intézett írásbeli üdvözlését, tolmácsolta jókívánságaikat, majd átadta jablovkov szobrászművésznak a tanácsköztársaság évfordulója készített alkotását, valamint egy, a nagy októberi szocialista forradalom és a magyar tanácsköztársaság eseményeit, vezetőit megörökítő filmhíradót.

friedrich eberr, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, a német demokratikus köztársaság államtanácsának tagja, az ndk párt- és kormányküldöttségének vezetője a német szocialista egységpárt központi bizottságának és a német demokratikus köztársaság kormányának üdvözlését, jókívánságait fejezte ki és átnyújtotta hans kies szobrászművész marx-mellszobrát.

ivan popov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a műszaki tudományos fejlesztési bizottság elnöke, a bolgár párt- és kormányküldöttség vezetője a bolgár kommunista párt központi bizottságának, a bolgár népköztársaság kormányának üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta, s átnyújtotta szergej ivojlov festőművész alkotását, amely georgi dimitrovot ábrázolja, a lipcsei perben.

az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács képviselői a jókívánságokat megköszönve szívélyes beszélgetést folytattak a párt és kormányküldöttségekkel./mti/

-. -

14.20/11

le
1532 Dun

- 61 -

bb. 61. műemlékké nyilvánították hámán kató szülőházát

vid-kz/tné/e' bs

1969. március 20.

a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából az országos műemléki felügyelőség műemlék-jellegű védett épületté nyilvánította hámán kató kopoltoni szülőházát. az ezzel kapcsolatos határozatot csütörtökön a kopolton megrendezett jubileumi ünnepségen jelentették be. /mti/

---

bb. 63. párizsban plusz 14, Lvovban minusz 10 fok - derültebb idő, de még hűvösebb éjszakák várhatók

i tz/gk/e ie bs

1969. március 20.

európában a hideg levegő csütörtökön is folytatta előrenyomulását dél felé, de a kárpátok környékén lassan nyugalmi állapotba jut. így nálunk észak felől várhatóan fokozatosan felszakadozik a felhőzet és megszűnik a csapadék. csütörtökön például a német-lengyel síkság fölött már derült volt az ég.

a felhőzet lassu eltünése folytán azonban erősödik az éjszakai lehülés, úgy hogy péntekre virradóra hazánk északi tájain már minusz 5 fok körüli hőmérsékletek is lehetnek. mint-hogy a megosztott fájdalom kisebb fájdalom, érdemes megemlíteni, hogy Lvovban csütörtökön reggel minusz 10 fokot mértek. nálunk is egyelőre még a hideg az ur. budapestben például a csütörtöki középhőmérséklet csaknem 5 fokkal maradt el attól a 6.8 foktól, amit a megközelítőleg száz év alatt összegyűjtött adatok szerint jogunk lett volna elvárni. most azonban már indokoltnak látszik az a remény, hogy néhány napon belül hozzánk is megérkeznek a melegebb légtömegek.

a meteorológusaink által elkészített távlati előrejelzés szerint hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 0 és minusz 5 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 5, később 9 fok körül lesznek. öt milliméternél nagyobb csapadék az ország területének 60 százalékán várható, főleg ennek az időszaknak az elején. /mti/

- 62 -

14.47/11

kl

1530 Dny

bb 64. tanácsköztársasági emlékkiállítás tatabányán

vid/kz/tné/um

1969. március 20.

a tanácsköztársaság komárom megyei eseményeit dokumentáló emlékkiállítás nyílt csütörtökön tatabányán. a kiállított anyag legértékesebb része a sajtógyűjtemény, továbbá a kun béla tatabányai látogatását megörökítő fénykép. helyet kapott a kiállításon egy korhű berendezésű bányász szoba is. pontos képet ad a tatabányai bányászok akkori nyomoruságos életéről. /mti/

..-

bb 65. csehoszlovák internacionalista siremlékének avatása turkevéen

vid/kz/tné/um

1969. március 20.

a tanácsköztársaság védelméért vívott küzdelemben több csehoszlovák internacionalista tüntette ki magát s áldozta életét a proletárhatalomért. pressol minály kassai születésű internacionalistát 1919 júliusában turkeve határában sebezte halálra az ellenforradalmárok gyilkos golyója. turkeve tanácsa a jubileum alkalmából díszsírhelyre temette és siremléket emeltetett hamvai fölé. a siremlék avatására turkevére érkezett pressol minály csehoszlovákiában élő unokaöccse - sinkó gyula és felesége. sinkó gyula nagybátyjával együtt ugyancsak részt vett az 50 évvel ezelőtti turkevei harcokban. az idős házaspár 8-10 napig lesz a turkeveiek vendége. /mti/

..-

bb 66. felavatták a tanácsköztársaság védelmében elesett hajógyári munkások emléktábláját

t sl/tr/um ie

1969. március 20.

csütörtök délután a magyar hajó-és darugyár bejáratánál felavatták a tanácsköztársaság védelmében elesett hajógyári munkások emléktábláját, kalló viktor mihály-díjas szobrászművész alkotását.

az avatás után a magyar hajó-és darugyár pártbizottsága fogadást adott a vállalat 52 veteránjának tiszteletére. /mti/

..-

- 63 -

15.05/um

1510

1515 Dny

bb. 67. bortnyik sándor kiállítása

t tf/mm/zs/il bs

1969. március 20.

várja a művészetbarátokat szombattól a magyar nemzeti galériában, ahol goda gábor kossuth díjas író nyitja majd meg a 76 esztendőös festőművész gyűjteményes tárlatát. csütörtökön a sajtó képviselőit látta vendégül az új kiállításon dr. pogány ö. gábor főigazgató, aki a rendezés munkáját végezte. tizenegy helyiséget megtöltő gazdag anyag, bortnyik mester életművének java sorakozik a bemutatón, munkásságáról pogány ö. gábor elmondta, hogy a több mint félszázada alkotó festő pályája századunk haladó törekvéseinek hatására bontakozott ki. a bortnyik képek az elmúlt évtizedekben egész sor egyéni kiállításon, még több kollektív tárlaton és sok külföldi bemutatón szerepeltek a közönség előtt. 1955-ben a művészt munkácsy díjjal később a magyar népköztársaság érdemes művésze címmel tüntették ki./mti/

--

bb. 68. magyar hét ausztráliában

i tf/mm/zs/il bs

1969. március 20.

művészi fotókból, könyvekből és népművészeti tárgyaktól álló bemutató anyagát küldte el a kulturális kapcsolatok intézete ausztráliába, ahol a victoria állambeli connong városban március 24.től magyar hetet rendez az ottani főiskola./mti/

--

bb. 71. vízügyi ipari tanulók remekműveinek kiállítása szegeden

vid kz/tné/il bs

1969. március 20.

öt vízügyi igazgatóság géplakatos ipari tanulóinak versenymunkáiból nyílt kiállítás csütörtökön szegeden az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság székházában. a kötelezően előírt, illetve szabadon választott mestermunkák közül a 70 legjobbat mutatják be. később valamennyit oktatási szemléltető eszközként használják majd. a legügyesebb ipari tanulók között 10 000 forint pénzt és tárgyjutalmat osztanak ki./mti/

--

- 64 -

15.00/szb

15⁰⁰ no
15⁰⁰ Du

bb. 75. losonczi - pohárköszöntő

il bs

1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk az elnöki tanács elnökének pohárköszöntőjét, amely a ma esti fogadáson hangzik el. embargó:
f e l o l d á s i g -

losonczi pál pohárköszöntőjében a megbecsülés, a szeretet és a tisztelet szavaival köszöntötte a munkásmozgalom vétéranjait, mindazokat, akik a magyar tanácsköztársaság forradalmi ügyéért harcoltak. üdvözölte a fogadáson megjelent párt-, állami és tömegszervezeti vezetőket, a külföldi vendégeket, majd így folytatta:

kedves elvtársak!

a magyar tanácsköztársaság ötvenedik évfordulóján ünnepek, tudományos ülésszakok, különféle kiadványok és értekezések hosszú sora gazdagon elevenítette fel az első magyar munkáshatalom nagyszerű eseményeit.

- rövid pohárköszöntőmben ebből két fontos politikai tanulságot szeretnék pár szóval kiemelni és aláhuzni.

- az első az, hogy a munkáshatalom, a szocialista népi állam annál erősebb, minél nagyobb tömegek vesznek részt a társadalomépítő munkában és a hatalom közvetlen gyakorlásában. ma országunkban a szocialista demokratizmus alapjain nyugvó, széles nemzeti egység támogatja és valósítja meg a magyar szocialista munkáspárt kipróbált és bevált politikáját. a hatalom valóban nép kezében van.

- a másik tanulság az, hogy nincs maradandó szocialista építés internacionalista szolidaritás nélkül.

- ötven év alatt a szovjetunió szocialista nagyhatalommá, a szocializmus világrendszerévé nőtt.

- a magyar népköztársaságnak és minden egyes testvéri országnak alapvető érdeke tehát, hogy hozzájáruljon a szocialista országok, a kommunista- és munkásmozgalom, a békéért küzdő népek egységének erősítéséhez.

/folyt.köv./

- 65 -

14.55/11

15⁰⁰ no
15⁰⁰ Du

bb. 75./ Losonczi ... 1. folyt./ 11

- emelem poharam a szocialista nemzeti egység és a szocialista nemzetköziség további megszilárdulására, a magyar népköztársaság felvirágzására, a szocializmust építő magyar nép boldogulására!

- emelem poharam a magyar tanácsköztársaság veteránjainak és hozzátartozóinak egészségére és személyes boldogságára!

- emelem pharam a szocializmus, a haladás, a béke ügyének további győzelmeire, a testvéri szocialista országok sikeres építőmunkájára, testvéri szövetségére, a kommunista világmozgalom egységére, minden kedves vendégünk egészségére, igaz és őszinte barátságunkra!
/mti/

--

14.57/11

- 66 -

15⁰² m
16⁰⁰ Dny

bb 69. „, megnyilt,, a pusztá - megérkeztek az első külföldi turisták bugacra

vid-kz/ tné bh sb

1969. március 20.

megkezdődött az idegenforgalmi szezon bugac-pusztán. a nyitásra érkezett 43 fős olasz csoportot szeles, hideg idő fogadta a még alig zöldellő pusztán. bemelegítőként kecskeméti barackpálinkát kaptak, majd érdekes lovasbemutatót rendeztek részükre. meghajtották a téli hónapokban több mint 100-as létszámra gyarapodott sárgaménest. bemutatták a pusztá szabadteri pásztormuzeumát, a magyar-szürke gulyát és a rackanyáját. a következőkben folyamatosan érkeznek a vendégek a pusztára. fűtött buboskemence kellemes melege várja őket a bugaci csárdában./mti/

--

bb 70. félbe maradt a koratavasziak vetése bács-kiskun megyében

vid-kz/tné bs bh

1969. március 20.

a hideg, havas idővel bucsukodó tél félbeszakította a koratavasziak vetését bács-kiskun megyében. a szőlőskertekből és a gyümölcsösökből azonban már nem tudta kiszorítani a munkásokat: ezekben a napokban is nyitják a tőkékét, alakítják a gyümölcsfák koronáját. a szántótraktorok is zavartalanul dolgoznak. kitartóan készítik a kukorica magágyát, a fásítóknak, erdőtelepítőknak pedig kifejezetten kedvez az időjárás. a „visszaszökött,, hideg késlelteti a rügyfakadást s így a tervezettnél is több fát ültethetnek el./mti/

--

bb 72. „, aratnak fertődön,,

vid-kz/ tné bh bs

1969. március 20.

„kasza alá érett,, a fertődi növénynemesítési és növénytermesztési kutatóintézet üvegházában az f-293-as magyar, valamint a legújabb szovjet fajták keresztezéséből származó új búzafajta első nemzedéke. megkezdték az aratását. a termést azonnal csiráztatják, nyomban elvetik, hogy júliusban újra arathassanak. a nemesítők arra törekednek, hogy olyan fajtát állítsanak elő, amely örökli a szovjet búzák nagy termőképességét és megtartja ellenállóképességét a lisztharmattal szemben.
/mti/

--
- 67 -

15.16 bh

15⁰² m
16⁰⁰ Dny

bb 84. a szerkesztőségek figyelmébe!

szb zs -cz

1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk friedrich ebért-nek, az ndk párt- és kormányküldöttsége vezetőjének a parlament ma délutáni ünnepi ülésén elhangzó beszédét. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s.

x x x

kedves elvtársak, kedves barátaink!
tisztelt jelenlevők!

nagy öröm küldöttségünk számára - és nekem különös megtiszteltetés, - hogy a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából átadhatjuk önöknek a német demokratikus köz- társaság, a német szocialista állam népének őszinte jókíván- ságait és baráti üdvözlését. egyben engedjék meg, hogy tolmácsoljam önöknek a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárnak és a német demokratikus köz- társaság államtanácsa elnökének, walter ulbricht elvtársnak szívélyes üdvözlését.

ma a magyar proletáriátus harcának egyik bátor és dicsőséges eseményére emlékezünk. az önök országának dolgozó tömegei a nagy októberi szocialista forradalom eszméitől lelkesítve, a kommunis- ták magyarországi pártja vezetésével 1919 márciusában megteremt- ték a proletáriátus diktatúráját, és több mint négy hónapon át sikeresen védelmezték a belső és külső reakció támadásaival szem- ben. ennek a harcnak, - mint magának a magyar tanácsköztársaság megalapításának is - messzemenő jelentősége volt a nemzetközi mun- kásmozgalomban, s a társadalmi folyamatok forradalmi fejlődésére tartós befolyást gyakorolt.

a magyar tanácsn hatalom 133 napja alatt a szovjetoroszorszá- gi októberi forradalom után magyarország munkásosztálya is bebi- zonyította a maga politikai, gazdasági, szociális és kulturális eredményeivel, hogy a hatalmat nemcsak meghódítani, hanem minden dolgozó ember érdekében gyakorolni is tudja. a magyar tanácsköz- társaság tapasztalatai pedig azt mutatják, hogy a marxista-lenin- nista párt által vezetett munkásosztály szervezeti, politikai és ideológiai egysége a hatalomért folytatott harcnak és a szocia- lizmus felépítésének legfontosabb előfeltétele.

/folyt.köv./

15. 25/szb

-68-

15²⁰ No
16⁰⁰ Du

bb 84.. /a szerk. figy... 1. folyt./-szb

németország forradalmi munkásai számára a magyar tanács- köztársaság kikiáltása és magyar osztálytestvéreik harca nagy segítséget jelentett a német imperializmus és militarizmus el- leni harcukban, amelyet a szociáldemokrácia jobboldali veze- tőinek a németországi novemberi forradalomban bekövetkezett történelmi csődje után is folytatniuk kellett. németország kom- munista pártja és más marxista erők a proletár internacionaliz- mus szellemében a magyar tanácsköztársaság aktív testvéri támo- gatására mozgósították a német munkásokat.

ötven évvel ezelőtt, amikor a fiatal szovjethatalom orosz- országban maga is súlyos harcban állott az ellenforradalommal és az intervencióval, az imperialista hatalmak még szét tudták verni a munkáshatalmat magyarországon, ma azonban a szocialista világrendszer létrejöttével és a szocialista államok közösségé- nek megszilárdulásával alapvetően megváltoztak a nemzetközi erő- viszonyok.

a „ki kit győz le,, történelmi kérdése országainkban vég- érvényesen az alkotó nép javára dőlt el; megszűnt az imperialis- ta háborúk oka, az embernek ember által való kizsákmányolása és létrejött a szocializmus és a béke emberi rendje. a magyar népköztársaság olyan modern szocialista állammá fejlődött, amely kiemelkedő politikai, gazdasági, tudományos és kulturális ered- ményei alapján egyre növekvő nemzetközi tekintélynek örvend.

a szovjetunió és a vele szövetséges szocialista országok ma képesek arra, hogy minden ellenük irányuló imperialista táma- dást megghusítsanak, és megbízhatóan meg tudják védelmezni kö- zösségük minden országának nemzeti létét, területi integritá- sát, szuverenitását és szocialista fejlődését.

ötven évvel a németországi novemberi forradalom és a ma- gyar tanácsköztársaság megalakulása után jogos büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy a munkásosztály nem hiába hozott oly hatalmas áldozatokat a nép ügyének győzelméért.

/folyt.köv./

15.35/szb

-69-

15⁴⁰ No
16⁰⁰ Du

bb 84. /a szerk. figy... 2. folyt./-szb

népeink a munkásosztály és pártja vezetésével sikeresen megoldják a szocializmus teljes felépítésének feladatait.

Államaink között a marxizmus-leninizmus elvei alapján új típusú kapcsolatok jöttek létre, amelyeket a barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény pecsételt meg. a német demokratikus köztársaság és a magyar népköztársaság, szilárd szövetségben a szovjetunióval, a testvéri együttműködés további fejlesztésével folytatja azt a közös harcot, amelyet a német és a magyar munkásmozgalom folytat a szocializmusért és a békéért. ebben a küzdelemben a nyugatnémet imperializmus revansista politikája elleni harc fontos hozzájárulás az európai biztonság és a világbéke fenntartásához.

kedves elvtársak, kedves barátaim!

engedjék meg, hogy ezen az emlékezetes napon a német szocialista egységpárt központi bizottság, a német demokratikus köztársaság kormánya és népe nevében teljes szívből újabb, kiemelkedő sikereket kívánjak önöknek munkájukhoz, amelyet országuk és szorgalmas népük boldog szocialista jövőjéért folytatnak.

éljen a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulója!

éljen a német szocialista egységpárttal és a német demokratikus köztársasággal szövetséges magyar szocialista munkáspárt és magyar népköztársaság!

éljen a szovjetunió népeihez és dicsőséges kommunista pártjához fűződő barátságnak!

éljen a marxizmus-leninizmus leggyőzhetetlen tanítása!

/mti/

--

15.45/szb

-70-

1548/no
1612Dny

bb 87. ivan popov beszéde

-ju cz ie

1969. március 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a bolgár küldöttség vezetőjének a délutáni parlamenti ünnepségen elhangzó beszédét: e m b a r g o: feloldásig!

x x x

kedves elvtársak, kedves barátaink!

engedjék meg, hogy a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a bolgár kommunista párt központi bizottsága, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége, a minisztertanács, valamint az egész bolgár nép nevében legszívélyesebb jókívánságainkat tolmácsoljam önöknek és a testvéri magyar népnek.

ötven esztendővel ezelőtt, a nagy októberi szocialista forradalmat követő viharos forradalmi fellendülés közepette a magyar munkásosztály az orosz munkások és parasztok után elsőként teremtett tanács hatalmat hazájában. ez nemcsak a magyar nép, hanem az egész nemzetközi munkásmozgalom, a világ valamennyi dolgozója számára nagy és fontos esemény volt.

a magyar tanácsköztársaság annak a harcnak eredményeként jött létre, amelyet a magyar nép elsősorban a proletáriátus folytatott az elnyomás és kizsákmányolás ellen, a szabadságért, a nemzeti függetlenségért, a békéért és a szocializmusért.

a magyar tanácsköztársaság annak a nagy októbernek volt hatalmas visszahangja, amely új korszakot nyitott az emberiség történetében: a haldokló kapitalizmus és a győzelmes, új, szocialista társadalmi rend korszakát.

/ folyt . köv. /

-71-

15.45/szb

1548/no
1600Dny

bb 87. / ivan popov... 1. folyt./-ju

a magyar forradalmat a bolgár munkásosztály nagy lelkesedéssel és örömmel fogadta, s internacionalista kötelességéhez hiven gyűléseket, megmozdulásokat és egyéb akciókat szervezett a magyar tanácsköztársaság védelmében és tiltakozott a bolgár kormány azon törekvései ellen, amelyekkel segítséget akart nyújtani az ellenforradalmi erőknek és az imperialista intervenciónak. a bolgár kommunista párt harcba szólította a tömegeket a tanácsmagyarország elleni intervenció megfékezésére, majd széleskörű kampányt szervezett a magyarországi ellenforradalom áldozatainak segítésére. mi büszkék vagyunk arra, hogy bolgár forradalmárok és internacionalisták is résztvettek a magyar vörös hadsereg soraiban, fegyverrel a kezükben harcoltak a tanács hatalom védelmében és vérükkel erősítették a bolgár és magyar népek a szabadságért, a nemzeti felszabadulásért és a szocialista haladásért vívott közös harcát.

minthogy a magyar tanácsköztársaság csak rövid ideig állt fenn a kommunista párt vezette munkásosztálynak nem volt meg a lehetősége, hogy feladatait maradéktalanul megvalósítsa.

az imperialista államok az első magyar tanácsköztársaságban halálos ellenségüket látták és nagy erőket mozgósítottak, hogy a magyar dolgozók államát megfojtsák, megsemmisítsék. az imperializmus, amelyre az első csapást az orosz proletáriátus mérte, amikor széttörte a kapitalizmus bilincseit, nem tudott belenyugodni a magyar munkások győzelmébe, és hitszegő támadást szervezett a fiatal magyar tanácsköztársaság ellen. a tanácsköztársaságot hamarosan vérbefojtották, de történelmi jelentősége tovább élt. a vereség ellenére a munkásosztály és a kommunista párt nem tört meg. a harcból gazdag forradalmi tapasztalattal kerültek ki, s ez a tapasztalat segítette őket abban, hogy sikeresen teljesítsék jövőbeli történelmi küldetésüket, hogy a vörös zászló alatt egyesítsék a nép legjobb, leghazafiasabb erőt, és újabb rohamra vezessék őket a kapitalizmus ellen, a szocializmus győzelméért.

/ folyt. köv./

16.05/szb

1632 Du

-72-

bb 87. / ivan popov... 2. folyt./-ju

ma, amikor az első magyar tanácsköztársaság félévszázados jubileumát ünnepezzük, még világosabban látjuk dicsőségét és nagyságát. a szocializmus, amelyért a magyar munkásosztály ezer és ezer áldozatot hozott, bolygónk három kontinensén, egy sereg országban győzedelmekedett, s vonzóereje egyre nő a többi népek számára. egyre világosabban válik, hogy nincs olyan erő, amely megállíthatná győzedelmes útját.

hiábavalóak az imperializmus azon erőfeszítései, hogy megállítsa a világon a forradalmi folyamatot. az imperializmus szeretné kihasználni a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban keletkezett nehézségeket - amelyeket elsősorban a kínai kommunista párt vezetőségének szakadár tevékenysége váltott ki, - s veszélyes provokációkat és katonai konfliktusokat robbant ki a világ különböző térségeiben, egyre jobban fokozza az ideológiai diverziót a szocialista országok ellen és akadályozza a normális nemzetközi kapcsolatokat és együttműködést.

ma mindennél fontosabb a szocializmus erősítése, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom sorainak tömörítése a marxizmus-leninizmus és a proletármegvilágosodás alapján. mi mélyszélesen meg vagyunk győződve arról, hogy a hamarosan sorrakerülő moszkvai értekezlet nagymértékben hozzá fog járulni egységünk és összeforrottságunk erősítéséhez, s megmutatja azokat az utakat és módokat, melyek elsősegítik az összes forradalmi erők tömörítését az imperializmus ellen, a békéért, demokráciáért és szocializmusért folytatott harcban.

elvtársak! barátaink!

azok az eszmék, amelyeknek nevében a magyar proletáriátus 1919-ben dicső hőstetteket hajtott végre, ma sikeresen valóra válnak. a magyar nép ma szabad életét él és immár negyed százada sikeresen építi a szocializmust hazájában. minden erejét, energiáját és tehetségét latba veti a gazdaság sikeres fejlesztése, a kultúra, a tudomány és művészet fellendülése, életszínvonalának növelése érdekében. mi figyelemmel kísérjük azokat a jelentős eredményeket, amelyeket a magyar nép a magyar szocialista munkáspárt vezetésével az anyagi és szellemi élet minden területén elért, s látjuk, hogy a szocialista magyarország szakadatlan fellendülésében van. üdvözljük önöket a nagyszerű eredmények alkalmából és tiszta szívből kívánunk újabb sikereket azon történelmi feladatok megoldásában, amelyeket a szocialista társadalom teljes felépítése, országuk jólétben élő, erős szocialista állammá fejlesztése érdekében maguk elé tűztek.

/ folyt. köv./

-73-

16.15/szb

1632 Du

bb 87. / Ivan Popov... 3. folyt./-ju

a bolgár népköztársaság szintén jelentős eredményeket könyvelhet el gazdasági, szociális és kulturális fejlődésében, rövid idő alatt viharos gyorsasággal fejlődő, modern iparral és magas terméshozamokat biztosító szocialista mezőgazdasággal rendelkező országgá alakult. erőfeszítéseinket most a párt azon határozatainak végrehajtására összpontosítjuk, amelyek gazdaságunk intenzív fejlődését, a társadalmi irányítás rendszerének további tökéletesítését, a szocialista társadalom gyorsabb kiépítését és fejlődését tűzik ki célul.

mikor országainknak a szocializmus építésében elért sikereiről beszélünk, ki kell emelni: mindezek az eredmények azáltal váltak lehetővé, hogy a hatalmas szocialista közösséghez tartozunk, s mindenek előtt annak a hatalmas, sokoldalú segítségnek köszönhetőek, amelyet közös felszabadítónktól és támaszunktól, a szovjetuniótól kapunk.

a bolgár és a magyar nép szilárd és tántoríthatatlan tagja a szocialista tábornak, és hozzájárul további erősítéséhez. a két országos örökre összekapcsolja a békéért és a szocializmusért vívott közös harcuk, mindkettő az élet által kipróbált marxista-leninista elmélet talaján áll és nincs olyan erő, amely képes lenne letéríteni őket erről az útról.

eljen a magyar szocialista munkáspárt, a testvéri magyar nép győzelmeinek szervezője és lelkesítője!

eljen és erősödjék a szocialista közösség !

eljen és virágozzék a megbonthatatlan bolgár-magyar ba-

rátság!
/mti/

--

-74-

16.20/szb

16²⁰no
16²⁰Diu

bb 88. Ünnepi ülés a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából

t bc-hi-di-pr szb zs

1969. március 20.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a szakszervezetek országos tanácsa és a hazafias népfront országos tanácsa csütörtökön délután a parlament kongresszusi termében ünnepi ülést tartott a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából.

az ünnepi ülés elnökségében helyet foglalt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jenső, a minisztertanács elnöke, gáspár sándor, a szot főtitkára, kállai gyula, az országgyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, németh károly, a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, hevesi gyula, hunya istván, kun béláné, nógrádi sándor, szamuely tiborné, a munkásmozgalom régi harcosai. az elnökségben foglalt helyet d.sz. poljanszkij, a szovjetunió kommunista pártja politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese, a szovjet párt- és kormányküldöttség vezetője, ivan popov, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagja, a műszaki tudományos fejlesztési bizottság elnöke, a bolgár párt- és kormányküldöttség vezetője, dr. samo faltan, a szlovák kommunista párt elnökségének tagja, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának tagja, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi kormányának elnökhelyettese, a csehszlovák párt- és kormányküldöttség vezetője, piotr jaroszewicz, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának póttagja, miniszterelnökhelyettes, a lengyel párt- és kormányküldöttség vezetője, friedrich ebert, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, a német demokratikus köztársaság államtanácsának tagja, az ndk párt- és kormányküldöttségének vezetője, gheorghe apostol, a román kommunista párt központi bizottsága végrehajtó bizottságának és állandó elnökségének tagja, a szakszervezetek központi tanácsának elnöke, a román párt- és kormányküldöttség vezetője, dr. milivoje rukavina, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ tagja, a jugoszláv kormányküldöttség vezetője. az elnökség tagja volt pavet beljajev úrhajós ezredes, a szovjetunió hőse is.

/folyt.köv./

-75-

16.28 bh

16³⁰
16³⁰Diu

bb 88 /ünnepi ülés... 1. folyt./-szb

részt vettek az ülésen apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Nyers Rezső, Szirmai István, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, dr. Ajtai Miklós, Czinege Lajos, Ilku Pál, a politikai bizottság póttagjai, Aczél György és Pullai Árpád, a központi bizottság titkárai; ugyancsak a pádsorokban foglalt helyet politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi életünk számos más vezető személyisége, az MSZMP központi bizottsága, az elnöki tanács, a forradalmi munkás-paraszt kormány, továbbá a szakszervezetek országos tanácsa és a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének számos tagja. részt vett az ünnepi ülésen a magyar forradalmi munkásmozgalom sok régi harcosa, így a magyar tanácsköztársaság több volt népbiztosa, valamint az évforduló alkalmából kitüntetett veteránok népes csoportja. ott voltak az ünnepi megemlékezésen szocialista társadalmunk legkiválóbb építői, szocialista brigádvezetők, élenjáró szellemi és fizikai dolgozók.

az ünnepelő közönség soraiban foglaltak helyet az évforduló alkalmából hazánkba érkezett külföldi párt- és kormányküldöttségek tagjai, azok a külföldön élő magyar veteránok, akik az MSZMP központi bizottságának meghívására látogattak Budapestre. ott volt a komszomol központi bizottságának, Moszkva városi tanácsának delegációja, és a magyar-szovjet baráti társaság számos szovjet vendége. részt vett az ülésen a Budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője is.

az ünnepi ülést Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke nyitotta meg.

/beszédét mai bb 36-os számú kiadásunkon közöltük, az em-bargót feloldjuk./

ezután Kállai Gyula, az ünnepi ülés szónoka lépett a mikrofonhoz.

beszédét mai bb 1-es számú kiadásunkon közöltük. a beszéd szövegére a következő javításokat adjuk:

/folyt.köv./

-76-

16.25/ju

16³⁰ M

14⁰⁰ Dm

bb 89. dr. Milivoje Rukavina üdvözlő beszéde

sz/j bh la

1969. március 20.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a Jugoszláv küldöttség vezetőjének a parlament ünnepi ülésén elhangzó beszédét. a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

kedves elvtársak!

a Jugoszláv kommunisták szövetségének elnöksége szívélyes üdvözlését és őszinte jókívánságait küldi a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, minden kommunistának, a dolgozó embereknek, a magyar népköztársaság népének a magyar tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulója ünnepére alkalmából.

a magyar munkásosztálynak élcsapata, a kommunista párt vezetésével, az élen Kun Bélával a hazai reakciós erők és a külföldi intervenciók ellen folytatott nehéz harcok árán 50 évvel ezelőtt sikerült megteremtenie a népi hatalmat és kikiáltani a magyar tanácsköztársaságot. a nagy október győzelmének hatására, egész euópa munkásosztályának segítségével és támogatásával létrejött magyar tanácsköztársaság - annak ellenére, hogy rövid ideig állt fenn - komoly történelmi szerepet játszott a dolgozó emberek öntudatának ébresztésében, s utat mutatott számukra abban, hogy miképpen valósulhatnak meg történelmi vágyaik.

a magyar nép történetének e nagy évfordulója emlékeztet bennünket, Jugoszláv kommunistákat és Jugoszlávia népeit arra a közös forradalmi harcra, amelyet azokban a nehéz napokban vívtak országaink kommunista pártjai és munkásosztályai. a mi népeink is ebben az évben ünnepelik a Jugoszláv kommunisták szövetsége megalakulásának 50. évfordulóját, és meg vagyunk győződve arról, hogy az emlékezés munkásosztályaink és népeink hagyományos kapcsolataira, a jövőben erősíteni fogja sokoldalú együttműködésünket közös érdekünkben, az imperializmus ellen, a békéért és a szocializmusért folytatott harcban.

/folyt.köv./

- 77 -

16.35/szb

14⁰⁰ Dm

bb 89. /dr. milivoje... 1. folyt./bh

a jugoszláv kommunisták őszintén örülnek azoknak a sikereknek, amelyeket a szomszédos magyar nép és munkásosztálya a haladásért vívott harcának félévszázados hagyományaira támaszkodva ért el a szocializmus építésében. jövőbeni munkájukhoz sok sikert kívánunk és hisszük, hogy a magyar szocialista munkáspárt és a jugoszláv kommunisták szövetsége közötti baráti együttműködés tovább fejlődik a teljes egyenjogúság és függetlenség alapján mindkét fél érdekében, és ilyen módon hozzájárul a még jobb kölcsönös megértéshez, népeink és szomszédos szocialista országaink sokoldalú és gyümölcsöző kapcsolataihoz abban a harcban, amelyet a béke megerősítéséért és a szocializmus világméretű győzelméért vívunk./mti/

..-

bb 90. piotr jaroszewicz üdvözlő beszéde

sl/j szb -cz

1969 március 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk azt az üdvözlő beszédet, amelyet a lengyel küldöttség vezetője a ma esti parlamenti ünnepi ülésen mond el. a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

kedves kádár elvtárs!
tisztelt ünnepi gyűlés!

a magyar tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulója alkalmából szeretném átadni önöknek és önökön keresztül az egész magyar népnek pártunk és a Lengyel nép legforróbb testvéri üdvözlését. összekapcsol bennünket a barátság évszázados tradíciója, országainkban a szocializmusért folyó közös harc.

ötven évvel ezelőtt, amikor a bolsevikok pártja és a Lenin vezette nagy októberi szocialista forradalom csapásai alatt a cári oroszországban összeomlott a kizsákmányolás és az erőszak, amikor a hohenzollernnek és a habsburgok monarchiája szétesett, Európát forradalmi áramlat öntötte el. lengyelországban a munkás küldöttek tanácsai - amelyeket abban az időben a lengyel kommunisták szerveztek és irányítottak - híven a „világ proletárjai egyesüljete, internacionalista jelszóhoz - támogatták a kommunisták magyarországi pártja eszmei és politikai vezetése alatt létrejött magyar tanácsköztársaságot.

/folyt.köv./

-78-

16.40/szb

16.45
17.00 Dm

bb 90. /piotr jaroszewicz... 1. folyt./-szb

amikor a fiatal magyar köztársaságot veszedelem fenyegette, amikor szabadjára engedték a külső intervenciót és a magyar burzsoázia fehér terrorját, a munkásküldöttek tanácsai a lengyel kommunista munkáspárt vezetésével felvették a harcot a magyar tanácsköztársaság védelme érdekében. viharos szolidaritási tüntetésekre került sor Lengyelország sok városában és munkásközpontjában, mint például a dombrowoi medencében, varsóban, lodzban, lublinben. sok magyarországon tartózkodó lengyel munkás csatlakozott az önk népe által folytatott harchoz, aktívan vettek részt a vörös hadsereg és a vörös őrség harcaiban. ahogyan a „népek tavaszá, -nak idején bem józsef tábornok magyar földön harcolt, az önk és a mi szabadságunkért, ugyanúgy magyar földön harcoltak a közös munkásügyért józsef rodstadt-krásny, a dombrowói medence kiváló forradalmára és franciszkek gawlinski, a magyar vörös hadsereg oldalán küzdő lengyel önkéntesek vezetője. azt a segítséget, amelyet lengyel proletárok nyújtottak a magyar tanácsköztársaságnak kun béla, a magyar tanácsköztársaság kiemelkedő vezére igen nagyra értékelte.

a magyar tanácsköztársaság, bár elvérzett a reakció csapásai alatt, kőszakalkotó eseménnyé vált a magyar proletariátus harcában, amelyet a néphatalomért folytatott a burzsoáziával. a vérbe fojtott forradalom kiolthatatlanul, újabb forradalmi harcokra hívóan, a magyar nép végleges győzelmét hirdetve, parázsoként izzott, hírnöke volt a fasizmus és a reakció fölötti későbbi győzelemnek. a hitleri birodalomnak, a hitlerellenes koalíció által történő szétzúzása, - amelyben meghatározó szerepet játszott a szovjetunió és hősi hadserege, - valamint társadalmaink haladó erőinek a kommunisták által vezetett harca, lehetővé tette a kapitalista kizsákmányolástól mentes, a dolgozó tömegek törekvésének megfelelő államok létrehozását.

a magyar tanácsköztársaság örökségére és a közösen kiontott vér által megpecsételt tapasztalatokra támaszkodva ma jobban számot tudunk vetni pártjaink, népeink és az egész szocialista közösség előtt álló feladatokkal.

az elmúlt negyedszázad sok sikert hozott a szocialista építésben. e sikerek jelentősen megerősítették a szocializmus befolyását az egész világon.

ez nincs ingyére az imperializmusnak és a világ-reakciónak. az imperializmus, amely a történelem menetének visszatartásán erőlködik agresszív cselekedeteket hajt végre a szocialista és a népi felszabadító erőkkel szemben vietnamban, a közel-keleten, afrikában és dél-amerikában. Európában a revansista és neofasiszta nyugatnémet erők a második világháború következményeinek megsemmisítésére és kontinensünkön katonai és politikai hegemóniára törekcsenek.

/folyt.köv./

-79-

16.50/szb

16.55
17.00 Dm

bb 90. /piotr jaroszewicz... 2. folyt./-szb

ilyen körülmények között a mai világban a helyzet tőlünk, a hatalmon levő kommunista pártoktól és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomtól azt követeli, hogy egyesítsük erőfeszítéseinket a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus alapján a reakció és a háború erői elleni harcban. ezt a célt hivatott szolgálni a moszkvai tanácskozás, amelynek előkészítése cselekvő részvételünkkel folyik.

az imperialistaellenes erők egysége úgyének nagy kárt okoz a kínai vezetők nagyhatalmi, sovinszta, az szkp, a szovjetunió népei, valamint más szocialista országokkal szemben provokációkat folytató politikája. elítéljük ezt a felelőtlen politikát és kalandorságot, amely legutóbb a hazájuk határait védő szovjet katonákra történt támadásban jutott kifejezésre és vérontáshoz vezetett. ez a politika gyengíti a szocialista erők összeforrottságát és sérti a kínai nép valódi érdekeit is. ez a politika csak az imperializmusnak és a világ-reakciónak hasznát.

a varsói szerződés tagállamai politikai testületének ülése, amely az önk fővárosában zajlott le, újabb hozzájárulás volt szocialista közösségünk védelmi erejének erősítéséhez és egyidejűleg dokumentálta akaratunkat a biztonság megteremtésére, a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésére. országaink egysége elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy kereszteljük az imperializmus próbátkozásait.

a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus eszméitől áthatva - amelyek hatására 50 évvel ezelőtt létrejött a magyar tanácsköztársaság, amelynek folytatója ma az mszmp, a magyar népköztársaság - továbbfejlesztjük országaink szocialista építését, a kommunisták nemzetközi szolidaritását és minden, a békéért, a szabadságért és a szocializmusért harcoló haradó erőt.

éljen, fejlődjön és erősödjék a magyar népköztársaság és vezető ereje, a magyar szocialista munkáspárt!

erősödjék és fejlődjék a pártjaink és népeink közötti barátság és testvériség!

éljen a béke és a szocializmus! /mti/

..-

-80-

16.52

17⁰⁰ h
17.15 Dny

bb 95. gheorghe apostol beszéde

-ju cz

1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk a román delegáció vezetőjének ma délután elhangzó felszólalását. e m b a r g o: fel-

oldásig!

x x x

tisztelt elvtársak!

- engedjék meg, hogy a román kommunista párt központi bizottsága, román szocialista köztársaság államtanácsa és minisztertanácsa, a román nép nevében tolmácsoljam önöknek és önök útján a magyar munkásosztálynak, parasztságnak, értelmiségnek, az egész magyar népnek testvéri üdvözlőket és meleg jókívánságainkat a magyar tanácsköztársaság kikiáltása történelmi jelentőségű eseményének féltévszázados évfordulója alkalmából.

- amikor 50 esztendővel ezelőtt a magyar munkásosztály, - összefogva a többi dolgozókkal - első ízben megteremtette a proletárhatalmat magyarország földjén, bebizonyította, hogy teljesíteni akarja és tudja a rá háruló magasztos társadalmi küldetést, dicsőséges fejezetet írt hazája történetébe.

- az oroszországi szocialista forradalom történelmi jelentőségű győzelme ütötte az első mély rést a kapitalista rendszeren, s fellendítette a forradalmi munkásmozgalmat, az elnyomott népek harcát az idegen iga lerázásáért, a magyarországi proletárforradalom és a független magyar köztársaság megszületése - annak nyomán, hogy a népek nemzeti felszabadítási harcának csapásai alatt összeomlott a habsburg-birodalom - újabb lelkesítő példa volt más országok munkásosztálya számára, újabb ösztönzést adott a néptömegek társadalmi és nemzeti felszabadulásáért vívott harchoz.

/ folyt. köv./

-81-

16.57

17⁰⁰ h
17.15 Dny

bb 95. / gheorghe apostol... 1. folyt./-ju

a nemzetközi reakció erői, az imperialista nagyhatalmak - attól tartva, hogy a szocializmus újabb bástyái épülnek ki euró-

pában, s hogy fellendül a nemzetközi munkásosztály forradalmi harca, - nyomban megpróbálták a fiatal magyar tanácsköztársaságot megfojtani. a romániai kizsákmányoló osztályok, - a magyarországi reakció felhívására válaszolva, - részt vettek az imperialista hatalmak intervenciójában, amelynek célja a magyar forradalom és fiatal tanácsköztársaság vérbefojtása volt. a romániai munkásosztály, a romániai forradalmi mozgalom azonban - hiven az internacionalizmus szelleméhez - a legerélyesebben fellépett az intervenció ellen, cselekvően támogata a magyar proletárforradalmat, annak fegyveres harcát. köztudomásu, hogy számos román munkás és parasztember, önkéntes lépett a budapesti nemzetközi vörösezered soraiba - az ezredben román zászlóalj is alakult - s hősiiesen küzdött az intervenció csapatok ellen, a magyar proletárhatalom megvédéséért.

a kommunistákkal az élen mindkét ország munkásosztálya, forradalmi és demokratikus mozgalmi aktivan kifejezésre juttatták internacionalista szolidaritásukat és kölcsönösen támogatták egymást a nemzeti és társadalmi felszabadulásért vívott harcban; a román és a magyar nép barátságának zászlóvivőiként lerakták e barátság erősítésének tartós alapjait. most, amikor országainkban a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály kezében van a hatalom, amikor a szabaddá, sorsának urává vált román és magyar nép új, szocialista életet teremt magának, amikor a két nemzet élén kommunista párt áll, románia és magyarország között szoros barátság és elvtársi együttműködés fejlődik ki. román szocialista köztársaság és a magyar népköztársaság gazdasági, politikai, kulturális és műszaki-tudományos téren kibontakozó együttműködésének, kapcsolatainak bővülése, a román kommunista párt és a magyar szocialista munkáspárt valamint a két ország társadalmi és tömeg szervezetei között testvéri kapcsolatok elmélyülése megfelel népeink érdekeinek, hozzájárul a szocialista országok és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének erősítéséhez, a szocializmus és a béke ügyének győzelméhez.

/ folyt. köv./

-82-

17.03 bh

1705 W

bb 95. / gheorghe apostol... 2. folyt./-ju

a román nép örül annak, hogy a magyar nép, a magyar szocialista munkáspárt vezetésével, kiemelkedő sikereket ért el a szocialista társadalmi rendszer megerősítésében, hazája gazdasági erejének gyarapításában, a tudomány és a kultúra fejlesztésében, a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának emelésében.

népünk az idén ünnepli románia fasiszta iga alóli felszabadulásának negyedszázados évfordulóját. e negyedszázad alatt a szocializmus teljes mértékben és végérvényesen diadalmaskodott városon és falun egyaránt. a dolgozók szorosra zárják sorikat, a román kommunista párt körül - amely nemzetiségi különbség nélkül valamennyi dolgozó érdekeinek hű képviselője - s minden erejükkel annak a programnak valóra váltásán, munkálkodnak, amelyet a párt ix. kongresszusa és országos konferenciája jelölt ki hazánk további felvirágoztatására, a szocialista építés kiteljesítésére.

pártunk következetesen dolgozik alapvető feladatának megoldásán, a szocializmus építésén románia földjén. egyben nagy felelősségérzettel tesz eleget nemzetközi kötelezettségeinek is, amelyek rá, mint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom aktív osztagára hárulnak a hatalmas antiimperialista front vonalán. romániát állandóan foglalkoztatja a baráti kapcsolatok, az együttműködés fejlesztése az összes szocialista országokkal foglalkoztatja az egész szocialista világrendszer erejének és egységének erősítése, s erre alapozza külpolitikáját.

pártunk aktivan harcol a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének helyreállításáért és erősítéséért. abból indul ki, hogy erősebb az, ami összefűzi a kommunista pártokat, mint ami elválasztja őket, hogy a jelenlegi nézeteltérések átmeneti jellegűek. következetesen munkálkodik a jövőben is a kommunista és munkásmozgalom nemzetközi szolidaritásának erősítésén, az egész antiimperialista front, a békéért és a nemzetközi biztonságért küzdők mozgalma összeforrottságának és harcképességének fokozásán.

/ folyt. köv./

-83-

17.08 bh

bb 95. / gheorghe apostol... 3. folyt./-ju

románia, mint európai ország nagy figyelmet fordít a kontinensünk államai közötti kapcsolatok normalizálására, a második világháború maradványainak és a konfliktusok bármilyen forrásának felszámolására, az időközben felgyülemlett vitás kérdések tárgyalásos rendezésére, arra, hogy európa a béke és a nemzetközi biztonság övezetévé váljék. a varsói szerződésben részt vevő országok legutóbbi felhívása felszólítja az európai államokat, tartozkodjanak minden olyan lépéstől, amely elmérgesíthetné az államok közötti kapcsolatokat és - az enyhülést szolgáló - konkrét intézkedések óhajától vezérelve - javasolja egy európai konferencia összehívását. véleményünk szerint ez, és a felhívásban kilátásba helyezett többi javaslat értékesen hozzájárulhat a biztonság erősítéséhez kontinensünkön és az egész világon.

a román nép, - amely szolidáris a hős vietnami néppel és következetesen anyagi, s politikai és erkölcsi támogatásba részesíti - úgy véli, hogy a párizsi négyes tárgyalásoknak a vietnami háború megszüntetéséhez kell vezetniük, s így biztosítaniuk kell a vietnami nép jogát, hogy külső beavatkozás nélkül maga döntsön sorsáról. pártunk és kormányunk ugyanakkor állást foglal az egyetemes békére oly veszélyes közeli konfliktus haladéktalan felszámolása mellett, a biztonsági tanács 1967. évi határozata alapján.

az élet egyre meggyőzőbben biznyítja: a háború elkerülésének, a nemzetközi béke erősítésének útja az, - s románia szilárdan ezen az úton halad - hogy társadalmi rendszerre való különbség nélkül minden ország kapcsolataiban meghonosítja a nemzeti függetlenség és szuverenitás, a jogegyenlőség és a belügyekbe való be nem avatkozás elveit, és tiszteletben tartják minden jogát arra, hogy belátása szerint rendezze sorsát.

engedjék meg, kedves elvtársak, hogy befejezésül önöknek és önök útján az összes magyar dolgozóknak további nagy sikereket kívánjak a szocializmus építésének művében, a magyar népköztársaság felvirágoztatásában és fejlesztésében, a szocializmus és a béke ügye érdekében.

Éljen a román-magyar testvéri barátság és együttműködés.
/mti/

17.15/szb

Alo
1902 Dm

.-

-84-

bb 88. ünnepi ülés... 2. folyt./-szb

a következő javításokat adjuk:

a kállai beszéd 4. folytatás ötödik bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen: ... aminek a világ polgári ideológusai...

a hatodik bekezdés alulról számított negyedik sorában a szöveg helyesen: ... békés úton teremtették meg,....

az 5. folytatás harmadik bekezdésének hetedik sorában a szöveg helyesen: ... árulásba torkolló magatartása súlyos...

a negyedik bekezdés harmadik sorában a szöveg helyesen: ... napirendről. a burzsoázia és...

a 6. folytatás első bekezdésének első sorában a szöveg helyesen: ... felsorolni is a tanácsköztársaság fennállásának...

az utolsó bekezdésének alulról számított ötödik sora elején az adták át helyett: adták át irandó.

a 7. folytatás második bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen: ... az individuumok valódi...

a 8. folytatás második bekezdésének ötödik sorában a szöveg helyesen: ... későbbi tagjai, akik közül sokan - együtt más nemzetiségűekkel - fegyverrel a kézben harcoltak a vörös hadsereg internacionalista egységeiben a tanácsköztársaságért. sajnos azonban...

a 12. folytatás első bekezdésének hatodik, illetve hetedik sorában a szöveg helyesen a következő: ... szőlőigéknél, a tömegek egy része ez esetben sem tudta, hogy ki a szerző.

a 12. folytatás utolsó bekezdésének utolsó sora helyesen a következő:

- a szocializmust építő magyar népköztársaságot . /taps./

a 15. folytatás harmadik bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen: ... nagy nemzeti céljaink megvalósításán!

tisztelt ünnepi...

/folyt.köv./

17.20/szb

Alo
1902 Dm

-85-

bb 88. /Ünnepi ülés... 3. folyt./-szb

a 16. folytatás első bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen: ... rágalmakat és tévedéseket, hanem...

a 19. folytatás első bekezdésének alulról számított harmadik sorától a szöveg helyesen a következő: ... érvényű igazsága és tanulsága...

a 19. folytatás második bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen: ... proletárinternacionalizmussal, ma nem az imperializmus elleni harcban, hanem a szovjetunió és a szocialista közösség elleni egységbontó akciókban látja feladatát. ez a nagyhatalmi sovinszta politika odáig sodorta a kínai vezetést, hogy képtelen rágalmakat szórva a szovjetunióra és lenini kommunista pártjára, napjainkban súlyos határprovokációkat követ el. a magyar nép elítéli e provokációkat. meggyőződésünk,...

a 20. folytatás első sorában a szöveg helyesen:

az egyesült államok immár nyolc...

a 20. folytatás második bekezdése helyesen a következő:

napjainkban a közel-kelet is imperialista támadások színtere. az imperializmus, izrael agresszív militarista körei a területi hódítás útjára léptek s a haladó arab rendszerek megdöntésére, társadalmi vívmányaik megsemmisítésére törekszenek.

az imperializmus...

a harmadik bekezdés hatodik sorában a szöveg helyesen: ... imperializmus e térségben is igyekszik növelni a feszültséget.

az imperializmusnak...

a 21. folytatás első bekezdésének második és harmadik sorában a szöveg helyesen: ... a harc további folytatására. ma is időszerűek és...

a 21. folytatás utolsó négy mondata után /taps./ irandó.

a fenti javításokkal kállai gyula beszédének embargóját feloldjuk.

/folyt.köv./

-86-

17.20/ju

1728

1900-1901

bb 88. /Ünnepi ülés... 4. folyt./-szb

kállai gyula nagy tapssal fogadott beszéde után dimitrij sztyepanovics poljanszkij, a szovjetunió párt- és kormányküldöttségének vezetője lépett a mikrofonhoz.

beszédét a mai bb 35-ös hírünkben közöltük. kérjük, hogy az első folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a gyűlés szó helyett ülést írjanak. ezzel a javítással a beszéd embargóját feloldjuk.

a szovjet párt- és kormányküldöttség vezetőjének nagy tapssal fogadott beszéde után ivan popov, a bolgár küldöttség vezetője emelkedett szólásra.

beszédét mai bb 87-es kiadásunkon közöltük. a beszéd harmadik és negyedik bekezdését /a magyar tanácsköztársaság annak a harcnak.... szocialista társadalmi rend korszakát/ kérjük kihagyni.

ezzel a beszéd embargóját feloldjuk.

/folyt.köv./

-87-

17.25/szb

1730

bb 73. embargó 17 óráig!

befejeződött a képzőművészek konferenciája

t tf/mm zs bh bs 1969. március 20.

az európai szocialista országokban működő képzőművész szövetségek budapesti konferenciáján csütörtökön a képzőművészek nemzetközi szervezetének következő plenáris ülése előkészítéséről tárgyaltak. ez a tanácskozás ősszel lesz amsterdamban. a mostani konferencián a küldöttségek elfogadták azt a magyar javaslatot, hogy a szocialista társszövetségek - az unesco útján - közösen fejezzék ki elismerésüket azért a munkáért, amelyet az elmúlt időben a képzőművészek nemzetközi testületének élén végzett dunbar marshall-malagola főtitkár. ugyancsak egyetértéssel fogadták a magyar képzőművészek szövetségének azt az indítványát is, hogy 1970-ben - amely az unesco programja szerint a nemzetközi nevelés éve lesz - tartsanak közös konferenciát a szocialista országok az izlés-nevelésről, a felnőttek vizuális kultúrájának fejlesztéséről.

a csütörtöki üléssel befejeződött a szocialista képzőművész szövetségek vezetőinek két napos munkaértekezlete, amelyet most elsősorban rendeztek. ezt követően a tanácskozás színhelyén aláírták azokat a kétoldaltu együttműködési egyezményeket, amelyek - egy, illetve két évre szólóan - tartalmat adnak a magyar képzőművészek szövetségének a bolgár, a lengyel, az ndk-beli, a román és a szovjet szövetséggel tervezett közös munkájához. az okmányokat az együttműködő szövetségek vezetői hitelesítették aláírásukkal.

a budapesti szakmai találkozó azzal a fogadással zárult, amelyet a magyar képzőművészek szövetsége adott a részvevő delegációk tiszteletére csütörtökön a fészek-klubban. /mti/

--

bb 74. doktorrá avatás az agráregyetemen

vid gö bh bs 1969. március 20.

gödöllön, az agrártudományi egyetem tanácsa csütörtökön nyilvános ünnepi ülésen emlékezett meg a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. az ünnepi ülésen avatták a mezőgazdasági tudományok tiszteletbeli doktoraivá dr. kolbai károly, kossuth díjas nyugalmazott egyetemi tanárt, dr. lázár vilmos nyugalmazott egyetemi tanárt, a munkásmozgalom régi harcosát. /mti/

--

- 88 -

17.32 bh

17.32 no

19.12 Du

bb 105. samo faltan beszéde

di/zs-ju cz 1969. március 20.

rendelkezésre bocsátjuk a csehszlovák küldöttség vezetőjének ma délután a parlamentben elhangzó beszédét. e m b a r - g o : feloldásig!

x x x

tisztelt ünnepi ülés,

kedves magyar elvtársak, barátaim!

azt a megbízást kaptam, hogy ezen az ülésen, a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából átadjam önöknek és önökön keresztül az egész magyar népnek csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának és a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának legszívélyesebb üdvözlését és jókívánságait.

őszintén örülünk, hogy önökkel együtt ünnepelhetjük ezt a félévszázados évfordulót, amely rendkívüli jelentőségű nemcsak a magyar nép, hanem az egész nemzetközi forradalmi munkásmozgalom szempontjából.

a magyar tanácsköztársaság 1919. március 21-i kikiáltása a forradalmi munkásmozgalom történetében megörökítette a magyar forradalmi munkásság hősiességét, amelynek élén a kommunisták magyarországi pártja állt.

a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulóját ünnepelve ismételten felidézzük, hogy amilyen erős hatást gyakorolt a nagy októberi szocialista forradalom a proletáriátusra és az osztrák-magyar monarchia államainak nemzeti felszabadító harcára. a munkásmozgalom, a forradalmi mozgalma az első világháború végén nem állt meg az országhatárok előtt, áttörte a nyelvi, a nemzeti és a földrajzi korlátokat. a nemzetközi harci egység kifejezője volt az is, hogy cseh és szlovák munkások ezrei harcoltak a magyar munkásokkal és parasztokkal együtt a magyar vörös hadseregben. a magyar tanácsköztársaság nemzetközi hatásának megnyilvánulása volt a szlovák tanácsköztársaság kikiáltása eperjesen, a szlovák tanácsköztársaság azonnal felvette a közvetlen kapcsolatot a szovjet kormánnyal, az összoroszlói kommunista bolsevik párttal és leninnel, a kapcsolatot teremtett a legközelebbi testvérnemzet, a cseh nép forradalmi mozgalmával is. mindez a mi cseh és a szlovák munkásságunk számára is nagy próbája volt a nagyszerű internacionalista mozgalomnak és a forradalmi hatalomnak.

/ folyt. köv. /

17.55/ju

-89-

18.02 W

19.12 Du

bb 105. /samo faltan ... 1. folyt./-szb

a magyar tanácsköztársaság forradalmi fejlődését 133 nap után megsemmisítette a nemzetközi intervenció. résztvevett az intervencióban a csehszlovák burzsoázia is, amely egyben ahhoz is hozzájárult, hogy a horthy-diktatura, a grófok és földbirtokosok véres fehér terrorja győzedelmeskedjék. végül az 1938-39-es években ez a fasizált nagypolgárság segítette a hitleri németországnak megfojtani nemzeteink szabadságát is.

a magyar tanácsköztársaságot 1919-ben leverték ugyan, de tapasztalatai gazdagították a nemzetközi munkásmozgalmat s megmutatták, hogy nem minden esetben fegyveres harc eredményeként kerül a hatalom a munkásság kezébe. a munkáshatalom megtartása viszont minden esetben a forradalmi erők tömörítését követeli meg - a munkásság élcsapata, a kommunista párt vezetésével. 1919 öröksége a magyar népköztársaság új, szocialista társadalmi rendjében ma is elevenen él.

szeretném biztosítani önöket, hogy a cseh és a szlovák nép mély tisztelettel tekint a magyar proletariátus forradalmi harcára és csodálattal figyeli azokat az eredményeket, amelyeket a magyar dolgozók, a magyar szocialista munkáspárt vezetésevel, az ipari termelésben, a mezőgazdaság szocialista átszervezésében, a népgazdaság új irányítási rendszerének érvényrejuttatásában, a kultúra terén, a lakosság életszínvonalának emelésében elértek. pártunk érdeklődéssel figyeli azt a társadalmi mozgást is, amelyet a IX. kongresszus határozatainak végrehajtása eredményezett, s amely lehetővé teszi a szocialista társadalmi fejlődés aktuális problémáinak sikeres megoldását.

szeretném továbbá biztosítani önöket arról is, hogy csehszlovákia kommunista pártja és a csehszlovák szocialista köztársaság kormánya a marxista-leninista tanítások szellemében erőfeszítéseket tesz arra, hogy a népeink közötti internacionalista kapcsolatok állandóan erősödjenek. nem kíméljük erőnket a kölcsönös együttműködés elmélyítésére, a politikai, gazdasági és kulturális területen a tapasztalatok cseréjére, mert ezt követeli meg földrajzi helyzetünk és országaink közvetlen szomszédi kapcsolata. azt akarjuk, hogy határaink a tartós béke és barátság határai legyenek - annak a barátsági szerződésnek a szellemében, amelyet első alkalommal 20 évvel ezelőtt kötöttünk, s amelynek a megújítására az elmúlt évben került sor. ennek szellemében kívánjuk intenzívebbé tenni mind pártjaink és államaink, mind társadalmi szervezeteink kapcsolatait is.

/folyt.köv./
18.00/szb

-90-

18⁰⁵ W

1910 Dm

bb 105. /samo faltan... 2. folyt./-szb

kedves elvtársak!

pártunk saját tapasztalatai alapján győződött meg arról, hogy a szocialista társadalom fejlődése nemcsak a sikereket, kitaposott utat jelent. az élet ellentmondásos, tele van összetett problémákkal. nagy kár keletkezik abból, ha a kommunisták ezeket a kérdéseket elméletileg és gyakorlatilag nem oldják meg kellő időben. a szocialista építés nem mentes a hibák és tévedések veszélyétől, s ennek sok esetben nemcsak objektív, hanem szubjektív okai is vannak. a múlt tapasztalataiból kiindulva pártunk egyik alapvető belpolitikai- és internacionalista - kötelességének tartja a szocialista építésünk során elkövetett hibák, tévedések és deformációk kijavítását, a forradalmi munkásmozgalmat és a szocializmus csehszlovákiai további sikeres fejlődése érdekében. mindezt a párt és a munkásszféra vezetőszerének gyengülése nélkül, a szocialista társadalom építése általános érvényű törvényeinek teljes tiszteletbentartásával, valamint azoknak a történelmi, gazdasági és kulturális sajátosságoknak a figyelembevételével akarjuk megvalósítani, amelyek között élünk és dolgozunk.

arra törekszünk, hogy társadalmunkat aktív és alkotó módon fejlesszük, megtartva azokat az eredményeket, amelyeket a szocialista építésben 1945 után elértünk. a szocialista gazdaság hatékonyabb fejlesztésére, a szocialista demokrácia formáinak tökéletesítésére és pártunk vezető szerepének megerősítésére törekszünk. nem titkoljuk, hogy - a múltból felhalmozódott problémák miatt - a helyzet országunkban jelenleg még összetett és konfliktusokkal teli.

pártunk központi bizottságának legutóbbi ülésén kifejezésre jutott azon elhatározásunk, hogy tovább fejlesztjük a szocialista demokráciát, határozottan harcolunk - főleg a jobboldali erők ellen, s nem fogjuk megengedni, hogy a pártban és az országban előforduló hibákat szovjet- és szocialistaellenes propaganda céljaira használják fel, s ezzel gyengítsék a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalmat.

mint 1968 januárja óta már nem egyszer kijelentettük, a varsói szerződés szervezete tagjának valljuk magunkat, ahogy azt bizonyította küldöttségünk a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének az önkéntes fővárosában nemrégén lezajlott ülésén. /folyt.köv./

18.10/szb

-91-

18¹⁵ W

bb 105. /samo faltan... 3. folyt./-szb

a proletár nemzetköziség elveiből indulunk ki és mint a szocialista társadalom öntudatos, egyenlő jogu és erős láncszeme, erősíteni fogjuk sokoldalú kapcsolatainkat a szovjetunióval és minden szocialista országgal, kölcsönösen kicseréljük tapasztalatainkat, megszüntetjük a kételyeket és egyeztetjük a különböző kérdésekkel kapcsolatos álláspontunkat, külpolitikai lépéseinket.

mindezt pártunk és államunk politikája állandó értékének tartjuk. a mostani időszakban azonban kérjük barátainkat, hogy értsék meg bonyolult helyzetünket. ez elősegíti politikai életünk gyorsabb stabilizálását és belpolitikai problémáink eredményesebb megoldását.

engedjék meg, hogy befejezésül további sikereket kívánjak a magyar népnek szocialista hazája építésében.

éljen és virágozzék a magyar népköztársaság és forradalmi élcsapata, a magyar szocialista munkáspárt!

erősödjék csehszlovákia népei és a magyar nép baráti kapcsolata!

erősödjék és fejlődjék a szocialista országok közössége, a nemzetközi munkásosztály és munkásmozgalom! éljen a proletár nemzetköziség! /mti/

--

bb 88. /ünnepi ülés.... 5. folyt./-ju

a bolgár párt és kormányküldöttség vezetőjének nagy tapsal fogadott beszéde után dr. samo faltan, a csehszlovák párt és kormányküldöttség vezetője lépett a mikrofonhoz.

/ dr. samo faltan beszédét mai 105-ös kiadásainkon közöltük. az embargót: f e l o l d j u k ! -./

dr. samo faltan nagy tapsal fogadott beszéde után piotr jaroszewicz, a lengyel népköztársaság párt és kormányküldöttségének vezetője emelkedett szólásra.

/ beszédét mai bb 90. számú hírünkben közöltük/

a második folytatás első bekezdésének utolsóelőtti sorától a szöveg helyesen: ,, ... amelynek előkészítésében cselekvő részesek vagyunk.

az imperialista-ellenes erők....,

ezzel az embargót feloldjuk.

/ folyt. köv./

18.15/ju

-92-

18¹⁵ ju
1930 DM

bb 76. tarján lászó magyarbánnegyesi tanár lett békés megye első czabán samu-émlékermes pedagógusa

vid/fm bh bs

1969. március 20.

a békés megyei tanács által alapított czabán samu-émlékermes és a velejáró 4000 forint jutalmat a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóján tarján lászlónak, a magyarbánnegyesi általános iskola tanárának adták át csütörtökön nagyszénáson. békés megye első czabán samu-émlékermes pedagógusa - aki már több mint 30 éve tanít a faluban - kiváló oktatónevelő munkájának és eredményes népművelő tevékenységének elismeréseként kapta a kitüntetést. /mti/

--

bb 77. békés megyei fafaragók kiállítása békéscsabán

vid/fm bh bs

1969. március 20.

a tanácsköztársasági jubileum alkalmából a békés megyei fafaragók munkáiból csütörtökön kiállítás nyílt békéscsabán. a pásztorművészet remekeit, a népművészeti hagyományokat, régi motívumokat felhasználó fafaragók alkotásait, a megye népi iparművészetének jellegzetes készítményeit bemutató kiállítást dr. tábori györgy, a békés megyei muzeumi szervezet igazgatóhelyettese nyitotta meg. /mti/

--

bb 78. a ,,forrás,, című új kecskeméti folyóirat a tanácsköztársaságról

vid/fm bh bs

1969. március 20.

a tanácsköztársaság jubileumára csütörtökön kecskeméten megjelent a kiskunság című antológia utódja; a folyóirat rangjára emelt ,,forrás,, amely a jövőben kéthavonként lát majd napvilágot. bács-kiskun megye új irodalmi, művészeti és tudományos folyóiratának első, csaknem 100 oldalas ünnepi száma többek között közli a megyebeli írók, költők legújabb műveit, és nagy terjedelmet szentel a tanácsköztársaságra való emlékezésnek. a magyar kommunről ír a folyóirat bevezetőjében pozsgai imre, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának titkára. az ,,ötven éve történt,, rovatban a 19-es tanácsok munkájáról, az akkori kecskeméti művelődéspolitikáról, s az első magyar proletárhatalommal kapcsolatos egyéb témákról olvashatók cikkek és tanulmányok. /mti/

--

18.20/ju

-93-

18²⁰ ju

bb 88. / ünnepi ülés... 6. folyt./-ju

piotr jaroszewicz nagy tapssal fogadott beszéde után friedrich ebért, a német demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségének vezetője üdvözölte az ünnepi ülés résztvevőit.

/ beszédét mai bb 84-es kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk. /

friedrich ebért nagy tapssal fogadott beszéde után gheorghe apostol, a román párt- és kormányküldöttség vezetője szólt az ünnepi ülés résztvevőjéhez.

/ beszédét mai bb 84-es kiadásunkon közöltük.

a beszédre a következő javítást adjuk: a harmadik folytatás utolsó mondata helyesen:

eljen a románia és magyarország, a román kommunista párt és a magyar szocialista munkáspárt közötti testvéri barátság és együttműködés.!

ezzel a javítással a beszéd embargóját feloldjuk. /

a román delegáció vezetőjének nagy tapssal fogadott szavai után az elnök, losonczi pál bejelentette, hogy a jugoszláv kommunisták szövetségének elnökségétől üdvözlés érkezett a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából.

a szerkesztőségek figyelmébe! mai bb 89-es számú anyagunk címét / dr. milivoje rukavina üdvözlő beszéde / és a csillag felletti bekezdését v i s s z a v o n j u k / helyette kérjük a következő szöveg felhasználását:

/ folyt. köv. /

-94-

18.25/ju

18³⁰ no
19³⁰ Du

bb 88. / ünnepi ülés... 7. folyt./-ju

„ ezt követően az ülés résztvevői előtt felolvasták az üdvözlési szövegét, amely a következőképpen hangzik:

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának

b u d a p e s t

- kedves elvtársak! ... ,,

innen kezdve 89-es hírünk szövege változatlan, embargóját feloldjuk.

tapssal fogadták a résztvevők a jugoszláv kommunisták szövetségének elnökségének üdvözlését.

az ünnepi ülés losonczi pál zárszava után az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

.-

bb 103. emléktáblát avattak szamuely tiber utolsó lakhelyén röjtökmuzsajon

vid/fm-ju cz

1969. március 20.

csütörtökön röjtökmuzsajon, a gyermeküdülő falán emléktáblát helyeztek el annak emlékeztetére, hogy élete utolsó napjait töltötte szamuely tiber, s innen indult utolsó útjára, amikor ausztria felé tartva a határon megölték. az avató ünepeken markó józsef, a soproni járási tanács vb. elnökhelyettese emlékezett meg szamuely tiberéről. /mti/

.-

18.30/ju

18³⁰ no

19³⁰ Du

-95-

bb 79. tizenháromezer lakásos lakótelep építése kezdődött meg zuglóban

t gj/gk zs bh bs

1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának fél évszázados jubileuma alkalmából, budapest második legnagyobb lakótelepének építése kezdődött meg csütörtökön zuglóban. a telep több mint 13 ezer lakásos lesz. az új otthonokat távfűtéssel, hidegmeleg vízzel, beépített konyhabutorokkal látják el. a füredi téren, a kerületi párt-, tanácsi és tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében ünnepi külsőségek között helyezték végleges helyükre az első épületelemeket. ezen a részen az első ütemben 70-80 méter hosszú, tízeleteres sávházak kerülnek tető alá, valamint egy 22 emeletes toronyház épül, összesen 4520 lakással. a tervek szerint az idén a telepen már 720 lakást átadnak rendeltetésének.

a második ütemben a kerepesi ut - szentmihályi ut - füredi ut és az eörs vezér tér által határolt területen, valamint a harmadik ütemben a nagy lajos király utja - eörs vezér tér - egressy tér közötti részen 10-15 emeletes sávházak lesznek, és több 22 emeletes toronyház is épül.

a lakótelepen egy 60 személyes bölcsőde, 120 személyes óvoda, 16 tantermes általános iskola, egy ábc-áruház, szolgáltató ház stb. lesz. a lakótelepi építkezést előreláthatólag a negyedik öt éves terv végén fejezik be./mti/

--

bb 81. tanácsköztársaság - emlékliget szabadegyházán

vid/fm bh bs

1969. március 20.

a fejérmegyei szabadegyháza községben, az egykori szolgaházán - a tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére csütörtökön a művelődési ház körül emlékligetet telepítettek. társadalmi munkában elültették azokat a facsemetéket és díszcserjéket, amelyeket a mezőföldi állami erdő és vadgazdaságtól kaptak. a fásított és parkosítandó területet „tanácsköztársaság-ligetnek,, nevezik el. /mti/

--

18.35/ju

18⁴⁰ju
1940 Dm

-96-

bb 80. koszoruzási ünnepségek, emlékmű-avatás debrecenben

vid/fm bh bs

1969. március 20.

debrecenben csütörtökön koszoruzási ünnepségeket tartottak. a március 21 téren a munkásmozgalmi emlékműnél a párt képviselőjében c. nagy gábor, a megyei pártbizottság titkára, dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára helyezett el koszorút.

a tanácsköztársaság védelmében a debrecenért folyó harcokban áldozta életét leo rothziegel osztrák kommunista, a nemzetközi munkásmozgalom hőse, akinek a városi tanácsháza épületén lévő emléktáblájánál szintén rendeztek emlékünnepséget.

a debreceni köztemetőben a veteránok sirkertjében felavatták azt az emlékművet, amelyet a munkásmozgalom kiemelkedő harcosainak állítottak. avatóbeszédet dr. ács istván, a debreceni városi tanács vb. elnöke mondott. az emlékmű ifj. szabó istván munkácsy-díjas szobrászművész alkotása./mti/

--

bb 82. embargó 17 óráig!

tanácsköztársasági emlékünnepségek győr-sopron megyében

vid/fm bz cz

1969. március 20.

csütörtökön győr-sopron megye városaiban és járásaiban ünnepi megemlékezéseket tartottak a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. sopronban a városi tanács dísztermében tartottak ünnepséget, amelyre meghívták a 19-es veteránokat is.

győrött, a rába művelődésügyi központban a kisz győri városi bizottsága rendezett ünnepi műsort. a győri ifjusági irodalmi színpad és a magyar vagon- és gépgyár művészegyütteseinek közreműködésével. mosonmagyaróvárott az agrártudományi főiskolán tartottak díszünnepséget, amelyen kovalszky sándor, a városi tanács vb. elnöke mondott beszédet./mti/

--

18.40/ju

18⁴⁰ju
1940 Dm

-97-

bb 83. embargó 18 óráig!

veterán kórustalálkozó kőbányán

k gj/ gk zs bh cz

1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának fél évszázados jubileuma tiszteletére csütörtökön a pataki istván művelődési házban veterán kórustalálkozót rendeztek. a találkozón azok a munkásdalárdák adtak műsort, amelyek már a tanácsköztársaság idején is működtek. így a kőbányai munkásdalárda, a hajdusoboszlói munkáskórus, valamint a mostani mszbt-medicor központi énekkara is közreműködött. /mti/

bb 85. 107. születésnap

vid/ fm bh cz

1969. március 20.

hajdudorogon csütörtökön a községi tanács, a nőtanács és az uttorók képviselői köszöntötték a nyiregyházi utca 20. számú házban kőkényesi györgyne -pogácsás juliannát, aki 107. születésnapját ünnepelte. 13 gyermeket nevelt fel, akik közül már csak négy él. 14 unokája és 16 dédunokája van. /mti/

bb 91. ünnepi tanácsülés a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/ fm bh la

1969. március 20.

csütörtökön a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a veszprémi vegyipari egyetem tanácsa és az mszmp egyetemi szervezete. dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, a magyar tudományos akadémia levelező tagja ünnepi beszédben emlékezett meg a tanácsköztársaságról. /mti/

18.45/ju

18⁵⁰ no

19⁴⁵ Du

-98-

bb 86. tanácsköztársasági ünnepségek fejér megyében

vid/fm bh cz

1969. március 20.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön fejér megye és az egykori ii. vörös dandárparancsnokság székhelyén, székesfehérvárott, a megyei tanács nagytermében kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke kitüntetésekkel adott át tizenhárom veteránnak. a váli születésű és a napokban elhunyt kokas ignác volt direktóriumi tagnak adományozott kitüntetést fia, kokas ignác, a kétszeres munkácsy-díjas festőművész vette át. a kitüntetések nyuliferenc köszönte meg, majd meghallgatták a 83 éves laposi istvánnak, az egyik kitüntetettnek a tanácsköztársaság harcairól erre a napra írt versét. ezt követően dr. tapolczai jenő, a fejér megyei tanács vb. elnöke leleplezte azt az emléktáblát, amelyet az ötven év előtt lezajlott események emlékére helyeztek el a megyei tanácsháza falán.

a fejér megyei pártbizottság, a megyei tanács, a szak-szervezetek megyei tanácsa és a hazafias népfront elnökségének ünnepi ülését a városi tanácsházán tartották, ahol dr. tapolczai jenő, a megyei tanács vb. elnöke méltatta a dicsőséges tanácsköztársaság jelentőségét. az ünnepi ülésen a most kitüntetett veteránok és a luganszki testvérmegye komszomolista küldöttségének tagjai is résztvettek.

a megye két városában: székesfehérvárott, dr. tilinger istván vb. elnök, dunaujvárosban pedig dr. maróti jános vb. elnök mondott beszédet a tanácsköztársaság jubileumát köszöntő ünnepségen.

dunaujvárosban, a régi pentelei direktóriumi épület falán emléktáblát lepleztek le, s utcát nevezték el kallós dezsőrről, az egykori dunapentelei vörös őrség parancsnokáról. a ságvári endre iskola falán pedig kun béla emléktábláját leplezték le. /mti/

bb 92. emléktáblát avattak, ünnepi ülést tartottak vácotton

vid/fm-ju gö la

1969. március 20.

csütörtökön vácotton felavatták csikós józsef, haraszti ernő, matheika jános, petrásovits józsef és klein károly, a tanácsköztársaság mártírjai tiszteletére a róluk elnevezett utcákban elhelyezett emléktáblákat. a városi pártbizottság és a tanács ünnepi ülésen emlékezett meg a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról. lukács ferenc, a városi tanács vb. elnök, a mondott beszédet, majd megkoszorúzták a tanácsköztársaság mártírjainak emlékművét. /mti/

18.55 bh

19⁰⁰ no

- 99 -

bb 93. embargó 19 óráig!

a latinka sándor emlékmúzeum avatása, emléktábla-leleplezések kaposvárott

vid/fmbh la

1969. március 20.

csütörtökön kaposvárott, a latinka sándor utcában - az egykori kontrássy-utcában - annak az épületnek a falán, ahol a megyei direktórium egyik vezetője latinka sándor lakott családjával, emléktáblákat lepleztek le. az egyik tábla azt hirdeti, hogy ennek az épületnek az első emeletén lakott somogy megye kormányzótanácsi biztosa 1919 áprilisától letartóztatásáig, augusztus 12-ig. a másik tábla pedig az épületben létesített latinka emlékmúzeumra utal. a három szobában, - ahol latinka sándor élt - az mszmp somogy megyei és kaposvári városi bizottsága, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztálya és a somogy megyei múzeumok igazgatósága - rózsai ágnes muzeológus tervei alapján - emlékmúzeumot rendezett be. csapó sándor, a városi pártbizottság titkára mondott avatóbeszédet és nyitotta meg a „somogy megye munkásmozgalmának 100 esztendeje”, című kiállítást, amely bemutatja az ötven éve lezajlott forradalmak dokumentumait.

ugyancsak csütörtökön került sor kaposvárott, az északnyugati - kalinyin városrészben a nemrégiben épült általános iskola előtt krénusz jános kommunista pedagógus mellszobrának leleplezésére. az ünnepségen részt vett a szovjetunióbeli kalinyin testvérváros 35 tagú turistacsoportja is. somogyi józsef, a városi pártbizottság első titkára mondott avató beszédet s méltatta az iskola névadójának tevékenységét.

a városi tanács, a honvéd utca 12. szám alatti épület, a tóth lajos általános iskola, a kossuth téri cukoripari technikum falán elhelyezett emléktáblákat is ezen a napon leplezték le és koszorúzták meg. ugyancsak megkoszorúzták az egykori latinka század laktanyájának falán lévő emléktáblát is. a kaposvári táncsics Mihály gimnázium diákjai hudra lászló kommunista pedagógusra, az iskola volt tanárára emlékeztek.

este a kaposvári csiky gergely színházban diszünnepséget tartottak, amelyen böhm józsef, a megyei tanács vb. elnöke mondott ünnepi beszédet. ezt követően a csiky gergely színház művészei bemutatták csontos gábor: „legyőzöttek diadala”, című új drámáját. /mti/

--
- 100 -

19.00 bh

19.00 bh
19.00 bh

bb 94. francia televíziós küldöttség érkezett budapestre

k ol/hné zs bh cz

1969. március 20.

raymond poussard, vezérigazgatóhelyettes vezetésével csütörtökön budapestre érkezett a francia rádió és televízió /ortf/ elnökségének küldöttsége. a delegáció tagja henri de france a secam-rendszer feltalálója. mint ismeretes, a magyar televízió pénteken megkezdte kísérleti, színes adását, a mely éppen a secam-rendszeren alapul. a delegáció megtekintte a kísérleti műsort, az adó- és stúdió-berendezéseket, valamint tárgyalásokat folytat a magyar rádió és televízió vezetőivel. /mti/

--

bb 96. losonczy pál,

tná zs bh la

1969. március 20.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte mohammad reza pahlavi iráni császárt és mohammad zahir afgán királyt az iráni, illetve az afgán újév alkalmából./mti/

--

bb 97. bárd miklós,

tné zs bh la

1969. március 20.

a magyar népköztársaság tanzániai nagykövete átadta megbízólevelét dr. julius nyerere köztársasági elnöknek. a megbízólevelét átadása után nyerere köztársasági elnök szívélyes becsapogatást folytatott nagykövetünkkel. /mti/

--

bb 98. hazaérkeztek washingtonból a magyar távközlési szakértők

i kf/kf je bh la

1969. március 20.

rontó tibor postavezérigazgatóhelyettes és kerpel róbert, az úrkutatási kormánybizottság titkára, a mrt műszaki igazgatója, - aki a magyar kormány megbízásából részt vett az intelsat nemzetközi úrtávközlési konzorcium tanácskozásán - hazaérkezett washingtonból./mti/

--
- 101 -

19.00 bh
19.00 bh

bb 99. emlékűnepségek tolna megyében

vid/fm bh cz

1969. március 20.

tolna megyében 82 tizenkilences veteránnak adták át a tanácsköztársasági emlékművet a megyei pártbizottság és a járási pártbizottságok csütörtöki ünnepein. a tolna megyei pártbizottság által rendezett fogadáson k. papp józsef, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte a kitüntetetteket.

ozorán uttörőszemlét tartottak, amelyen a megyei munkás-
őrség jubileumi zászlóval ajándékozta meg a csapó vilmos uttörőcsapatot.

szekszárdon koszoruzási ünnepséget rendeztek a tolna megyei 1919-es mártírok emlékművéél. az alsóvárosi temetőben diszinklyre temették el a mártírhaltált halt bencze ferencnek, a tolna megyei direktorium egykori tagjának hamvait. a szekszárdi muzeumban megnyílt a tanácsköztársaság dokumentumait bemutató „1918-1919 népünk történetében” című nagyszabású emlékiállítás. este szekszárdi művelődési házban rendezték meg a megyei diszünnepséget, amelyen somi benjámín, a tolna megyei pártbizottság titkára mondott beszédet./mti/

bb 100. koszoruzási ünnepségek, emlékgyűlések heves megyében

vid/fm. bh cz

1969. március 20.

a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére csütörtökön koszoruzási ünnepségeket, emlékgyűléseket rendeztek heves megyében. a tarna-menti községek fiataljai füzesabonyban ifjúsági nagygyűlésen találkoztak, ahol ez alkalommal nyitották meg „a 39-es dandár után”, elnevezésű ifjúsági ünnepségsorozatot. ezt követően kilenc napon át a tiszától a mátráig emlékgyűléseket, fáklyás felvonulásokat rendeznek azokban a községekben, ahol a híres 39-es dandár harcolt a tanácsköztársaság védelmében.

eGERben koszoruzási ünnepséget tartottak a tanácsköztársaság mártírjainak emlékművéél. az egri tanárképző főiskola a vörös csillag filmszínházban rendezett jubileumi ünnepséget. hatvanban és gyöngyösön ünnepi ülést tartottak a járási és a városi tanácsok. /mit/

1969
END

-102-

bb 101. diszünnepség salgótarjánban

vid/rm bh cz

1969. március 20.

a tanácsköztársaság jubileuma alkalmából csütörtökön diszünnepséget rendezett salgótarjánban a nógrádmegyei és a salgótarjáni városi pártbizottság. jedlicska gyula, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára mondott ünnepi beszédet. ezt követően szlovák kommunista párt és a szlovák szocialista köztársaság dolgozóinak az évforduló alkalmából küldött testvéri üzenetét vladimir pirosik dr. a jubileumi ünnepekre salgótarjánba érkezett szlovák pártküldöttség vezetője, a besztercebányai kerületi pártbizottság első titkára tolmácsolta./mti/

..

bb 102. „tűzpiros krónika”, - tanácsköztársasági emlékűnnepségek bács-kiskun megyében

vid/fm bh cz

1969. március 20.

csütörtökön bács-kiskun megyében jubileumi ünnepeken emlékeztek a tanácsköztársaságra. a megye központi ünnepségén - amelyet a kecskeméti katona józsef színházban tartottak csütörtökön este - megjelentek a megyei, a városi pártbizottság és tanács vezetői, a város 19-es veteránjai, az üzemek és intézmények képviselői. a diszünnepségen dr. varga jeno, a megyei tanács vb. elnöke mondott beszédet. az ezt követő „tűzpiros krónika”, című emlékműsorban a színház művészei, a város zenekarai, kórusai léptek fel. kiskunfélegyházán - ahol annakidején a járási munkástanács már a tanácsköztársaság kikiáltása előtt egy héttel átvette a hatalmat - kibővített ünnepi tanácsülést tartottak. a város veteránjait uttörők és kiszisták köszöntötték. baján az emlékülés után megkoszoruzták a tanácsköztársaság hősbk emlékművét, majd több mint 200 bácska vidéki 19-es vöröskatona, direktoriumi tag és régi párttag tiszteletére fogadást adtak a járás és a város vezetői. /mti/

..

- 103 -

1969
END

bb 109. szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1969. március 20.

mai bb 35-ös hírünkre / poljanszkij-beszéd/ a következő javításokat adjuk:

a beszéd második bekezdésében / hazánk dolgozó / az első sor végén a szöveg helyesen: ,, ... közvéleménye mély szolidaritás érzésével emlékezik meg...,,

ugyanebben a bekezdésben az utolsó előtti sorban az ,, évkönyvébe,, helyett ,, k r ó n i k á j á b a,, irandó.

a következő bekezdés második sorában a szöveg helyesen: ,, ... munkás-paraszt állam alakult, óriási...,, a ki szócska tehát kimarad.

az első folytatás utolsó előtti bekezdésében a szöveg helyesen:

,, ime , elvtársak, milyen lángoló szavakkal beszéltek m á r á k k o r i s a magyar...

a következő bekezdés negyedik sorában az ,, ideológiai,, szó helyett kérjük az ,, eszmei,, szót beírni.

a második folytatás utolsó előtti bekezdésének első-második sora helyesen: ,,... saját tapasztalatából j ó l tudja, hogy...,,

a harmadik folytatás második bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ,, ... számos t é r s é g é b e n, merénylői...,,

a harmadik folytatás harmadik bekezdésnek utolsó előtti sorában a szöveg helyesen: ,, ... hogy e z e k a z o r s z á g o k egységes irányvonalat...,,

/ folyt. köv./

-104-

2002/10

bb 109. / szerkesztőségek figyelmébe... 1. folyt./-ju

a harmadik folytatás utolsó bekezdésének befejező mondatában a szöveg helyesen: ,, ... e határok megsértését, k e g y e t l e n ü l m e g l a k o l.,,

a negyedik folytatás első bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ,, ... kiemelkedő személyiségével, m é l t ó m ó d o n j á r u l h o z z á a szocialista közösség... megszilárdításához,,. /mti/

--

bb 110. időjárásjelentés

j-ju la

1969. március 20.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

az évszakhoz képest hideg idő

várható időjárás péntek estig: időnként felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen, inkább csak délen havazással, esővel. napközben megélénkülő északi-északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : plusz 1-6 fok között. /mti/

--

bb 107. az ukrán akadémia elnökének előadása

k ms/j-ju zs la

1969. március 20.

b.e. paton akadémikus, az ukrán tudományos akadémia elnöke csütörtökön a technika házában nagy érdeklődéssel kísért előadásban ismertette a hegesztés új módszerét.

ukrán vendégünk március 25-én 15 órára hirdetett előadása, a magyar tudományos akadémián 14.30-kor kezdődik. /mti/

--

-105-

20.02/etb

2005/10

bb 104. kiállítások, emléktábla - leleplezések a viharsarokban
a tanácsköztársasági jubileum alkalmából

vid/fm bh cz

1969. március 20.

a tanácsköztársaság jubileumának jegyében emlékünnepeket rendeztek, könyv- és dokumentumkiállításokat nyitottak csütörtökön békés megyében. a sarkadi művelődési házban megtartott ünnepi megemlékezésen alekszej korzin, a fáklya főszerkesztője is résztvett. dévaványán, szeghalmon emlékkiállítás nyílt. több községben emléktáblát lepleztek le a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére. füzesgyarmaton például dr. rákos ferencnek, a falu szülőiténnek, a budapesti forradalmi törvényszék egykori elnökének állítottak emléket.

a békéscsabai jókai színházban tartott megyei diszünnepeken frank ferencnek, az mszmp békés megyei bizottsága első titkárának üdvözlő szavai után klaukó mátyás, a megyei tanács vb. elnöke mondott beszédet. /mti/

bb 106. dr. münnich ferenc nevét vette fel a seregélyesi
művelődési ház

vid/fm tné bh la

1969. március 20.

csütörtökön - a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából - seregélyesen, a nemzetközi munkásmozgalom nagy harcosa dr. münnich ferenc szülőfalujában, a művelődési házban emlékünnepeket tartottak, amelyen megjelent münnich ferenc özvegye, továbbá gyenge károly, a fejér megyei pártbizottság titkára, paizer györgy, a székesfehérvári járási pártbizottság első titkára ünnepi beszédében elmondotta: seregélyesi község lakosainak kérésére dr. münnich ferencről nevezik el a művelődési házat, ahol münnich emlékszobát is berendeztek. az ünnepség után megkoszorúzták a művelődési ház bejárati árkádjai alatt elhelyezett márványtáblát.

--

- 106

2015. 12. 12.

bb 108. szabó ervin emléktábla avatóünnepség sárszentágotán

vid bh la

1969. március 20.

csütörtökön márvány emléktáblát lepleztek le a fejér megyei sárszentágotai község volt kastélyában lévő általános iskola falán, ahol szabó ervin, a magyar forradalmi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége, a magyar könyvtár-ügy uttörő alakja az első világháború alatt több nyáron át tartózkodott. itt dolgozott a „ társadalmi és pártharcok a 48-49-es magyar forradalomban, „ című nagy művén.

az emléktábla avató ünnepségen dr. remete lászló kandidátus mondott ünnepi beszédet. a község általános iskolájában a fővárosi szabó ervin könyvtár az ünnepség alkalmából „ szabó ervin - emlékkiállítást rendezett. /mti/

--

bb 111. fogadás az országgházban

t bc/j bh la

1969. március 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön este fogadást adott az országgházban. a fogadáson részt vett az mszmp politikai bizottságának, az elnöki tanácsnak, a kormány számos tagja, a társadalmi és tömegszervezetek több vezetője, s ott voltak a munkásmozgalom régi harcosai, a tanácsköztársaság évfordulója alkalmából kitüntetett veteránok, élenjáró szellemi és fizikai dolgozók.

részt vettek a fogadáson a külföldi párt- és kormányküldöttségek vezetői és tagjai, továbbá az évforduló alkalmából budapestre érkezett delegációk tagjai, s a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is.

a meleg, baráti légkörben lezajlott fogadáson losonczi pál pohárköszöntőt mondott. /losonczi pál pohárköszöntőjét mai bb 75-ös hírünkben közöltük. az embargót feloldjuk./ /mti/

--

- 107 -

Vége

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l i r e k

1969. március 21.

bb 1. ilku-beszéd

szb zs

1969. március 21.

rendelkezésre bocsátjuk ilku elvtárs beszédét, amely a tanácsköztársasági emlékmű felavatása alkalmából rendezendő nagygyűlésen hangzik el embargó: feloldásig!

x x x

kedves elvtársak!
tisztelt ünneplő közönség!
kedves vendégeink!

emlékművet avatunk a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóján, 133 emlékezetes és dicsőséges nap szimbólumát, a harcba hívó vörös zászlós munkás szobrát. Budapest legnagyobb terének egyik oldalán Lenin a tanító, a mester szobra tekint ránk, innen pedig az új szobor alakjába mintázott magyar munkás forradalmi hittel és elszántsággal Leninre tekint. A tervezők és művészek csak szerény megfogalmazói annak, ami 50 évvel ezelőtt valóban megtörtént. Akkor a magyar munkáosztály, a dolgozó tömegek Lenin eszméit, a győzelmes orosz munkáosztály példáját követve, másodikként a történelemben győzelemre vitték a szocialista forradalmat, megteremtették az első magyar proletárdiktaturát.

történelmünk folyamán sokszor folyt véres küzdelem szabadságért, a függetlenségért. Büszkéek is vagyunk ezekre a küzdelmekre, amelyek a magyar népre irányították az egykori európa haladó tömegeinek figyelmét, és ezért történelmünk legtündöklőbb lapjain szerepelnek.

/folyt.köv./

10.52/szb

-1-

15²⁰ 20
17²⁴